

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI PO KANTONIMA FBIH 2022.

Sadržaj

UVOD	6
SAŽETAK	8
PREGLED OSNOVNIH EKONOMSKIH INDIKATORA FEDERACIJE BIH	9
Nivo razvijenosti	10
Bruto domaći proizvod	11
Demografija	12
Tržište rada	13
a. Zaposlenost	13
b. Nezaposlenost	16
c. Neto plaće	19
Indeks potrošačkih cijena - CPI	20
Industrijska proizvodnja	21
Penzije i penzioneri	22
Registrar poslovnih subjekata	24
Vanjskotrgovinska razmjena	26
Porezi na dohotke fizičkih lica	28
UNSKO-SANSKI KANTON	29
POSAVSKI KANTON	37
TUZLANSKI KANTON	45
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON	54
BOSANSKO - PODRINJSKI KANTON	62
SREDNJOBOSANSKI KANTON	70
HERCEGOVAČKO – NERETVANSKI KANTON	86
ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON	94
KANTON SARAJEVO	102
KANTON 10	110
Izvori podataka:	118

Lista tabela

Tabela 1. Osnovni indikatori Federacije BiH	9
Tabela 2. Nivo razvijenosti FBiH po kantonima 2022.....	Error! Bookmark not defined.
Tabela 3. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i USK 2021-2022.....	36
Tabela 4. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i PK 2021-2022.....	44
Tabela 5. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i TK 2021-2022.....	52
Tabela 6. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i ZDK 2021-2022.....	61
Tabela 7. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i BPK 2021-2022.....	69
Tabela 9. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i SBK 2021-2022.....	85
Tabela 10. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i HNK 2021-2022	93
Tabela 11. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i ZHK 2021-2022.....	101
Tabela 12. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i KS 2021-2022	109
Tabela 13. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i K-10 2021-2022	117

Lista grafikona

Grafikon 1. Bruto domaći proizvod i stope rasta po godinama FBiH.....	11
Grafikon 2. Bruto domaći proizvod po područjima djelatnosti FBiH	11
Grafikon 3. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodnji priraštaj po godinama FBiH	12
Grafikon 4. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva FBiH	12
Grafikon 5. Stope zaposlenosti, aktivnosti i zaposlenosti mladih po godinama FBiH – prema ARS 2022.....	13
Grafikon 6. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama FBiH	13
Grafikon 7. Struktura zaposlenih osoba po područjima KD 2022 FBiH	14
Grafikon 8. Struktura zaposlenih po oblastima unutar preradivačke industrije 2022 FBiH	14
Grafikon 9. Broj zaposlenih, stope registrovane zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po kantonima FBiH 2022.....	15
Grafikon 10. Stope nezaposlenosti po godinama FBiH - prema ARS 2022	16
Grafikon 11. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama FBiH	17
Grafikon 12. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama FBiH	17
Grafikon 13. Prosječan broj nezaposlenih i stopa registrovane nezaposlenosti po kantonima FBiH 2022	18
Grafikon 14. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama u FBiH.....	19
Grafikon 15. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima KD BiH 2010, FBiH 2022	19
Grafikon 16. Prosječne ostvarene neto plaće po kantonima FBiH 2022	20
Grafikon 17. Godišnji lančani indeksi potrošačkih cijena po godinama FBiH	21
Grafikon 18. Godišnji lančani indeksi potrošačkih cijena po COICOP FBiH 2022	21
Grafikon 19. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama FBiH	21
Grafikon 20. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama FBiH	21
Grafikon 21. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po kantonima FBiH 2022	22
Grafikon 22. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama FBiH	22
Grafikon 23. Vrste penzionera i vrste penzija FBiH 2022	22
Grafikon 24. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po kantonima FBiH 2022	23
Grafikon 25. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama FBiH.....	24
Grafikon 26. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama FBiH	24
Grafikon 27. Broj pravnih i fizičkih osoba po kantonima FBiH 2022	25
Grafikon 28. Izvoz i uvoz po sektorima SMTK u mil. KM FBiH 2022	26
Grafikon 29. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama FBiH	26
Grafikon 30. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama FBiH	27
Grafikon 31. Porezi na dohotke fizičkih lica i porezi per capita po godinama u FBiH	28
Grafikon 32. Porezi na dohotke fizičkih lica i porezi per capita po godinama u FBiH	28
Grafikon 33. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva USK.....	30
Grafikon 34. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodnji priraštaj po godinama USK	30
Grafikon 35. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima USK	31
Grafikon 36. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama USK	31
Grafikon 37. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama USK.....	32
Grafikon 38. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama USK.....	32
Grafikon 39. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama USK	33
Grafikon 40. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 USK.....	33
Grafikon 41. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u USK.....	33
Grafikon 42. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u USK.....	33
Grafikon 43. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama USK	34
Grafikon 44. Vrste penzionera i vrste penzija USK 2022.....	34
Grafikon 45. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u USK	35
Grafikon 46. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u USK.....	35
Grafikon 47. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama USK	35
Grafikon 49. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva PK.....	38
Grafikon 48. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodnji priraštaj po godinama PK.....	38
Grafikon 50. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima PK	39
Grafikon 51. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama PK	39
Grafikon 52. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama PK	40
Grafikon 53. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama PK	40
Grafikon 54. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama 2022 PK.....	41

Grafikon 55. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 PK	41
Grafikon 56. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u PK	41
Grafikon 57. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u PK	41
Grafikon 58. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama PK.....	42
Grafikon 59. Vrste penzionera i vrste penzija PK 2022	42
Grafikon 60. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u PK	43
Grafikon 61. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u PK..	43
Grafikon 62. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama PK	43
Grafikon 63. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama TK.....	46
Grafikon 64. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva TK.....	46
Grafikon 65. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama TK	47
Grafikon 66. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima TK	47
Grafikon 67. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) po godinama TK	48
Grafikon 68. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mlađih osoba (15-24) po godinama TK	48
Grafikon 69. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama TK.....	49
Grafikon 70. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 TK	49
Grafikon 71. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u TK	50
Grafikon 72. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u TK	50
Grafikon 73. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama TK.....	51
Grafikon 74. Vrste penzionera i vrste penzija TK 2022	51
Grafikon 75. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u TK	51
Grafikon 76. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u TK	51
Grafikon 77. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama TK	52
Grafikon 78. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama ZDK	55
Grafikon 79. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva ZDK	55
Grafikon 80. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima ZDK.....	56
Grafikon 81. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama ZDK	56
Grafikon 82. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mlađih osoba (15-24) po godinama ZDK.....	57
Grafikon 83. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) po godinama ZDK.....	57
Grafikon 84. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 ZDK.....	58
Grafikon 85. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama ZDK	58
Grafikon 86. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u ZDK	58
Grafikon 87. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u ZDK	58
Grafikon 88. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama ZDK	59
Grafikon 89. Vrste penzionera i vrste penzija ZDK 2022.....	59
Grafikon 90. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u ZDK	59
Grafikon 91. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u ZDK.....	59
Grafikon 92. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama ZDK.....	60
Grafikon 93. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama BPK	63
Grafikon 94. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva BPK	63
Grafikon 95. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima BPK.....	64
Grafikon 96. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama BPK.....	64
Grafikon 97. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) po godinama BPK.....	65
Grafikon 98. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mlađih osoba (15-24) po godinama BPK	65
Grafikon 99. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama BPK	66
Grafikon 100. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 BPK	66
Grafikon 101. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u BPK	66
Grafikon 102. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u BPK	66
Grafikon 103. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama BPK	67
Grafikon 104. Vrste penzionera i vrste penzija BPK 2022.....	67
Grafikon 105. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u BPK.....	68
Grafikon 106. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u BPK	68
Grafikon 107. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama BPK	68
Grafikon 108. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama SBK	71
Grafikon 109. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva SBK	71
Grafikon 110. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima SBK.....	72
Grafikon 111. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama SBK	72
Grafikon 112. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) po godinama SBK	81
Grafikon 113. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mlađih osoba (15-24) po godinama SBK	81
Grafikon 114. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama SBK	82
Grafikon 115. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 SBK	82
Grafikon 116. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u SBK	82
Grafikon 117. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u SBK	82
Grafikon 118. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama SBK	83
Grafikon 119. Vrste penzionera i vrste penzija SBK 2022.....	83
Grafikon 120. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u SBK	84
Grafikon 121. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u SBK	84
Grafikon 122. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama SBK.....	84
Grafikon 123. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama HNK	87
Grafikon 124. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva HNK	87
Grafikon 125. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima HNK	88
Grafikon 126. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama HNK	88
Grafikon 127. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mlađih osoba (15-24) po godinama HNK	89
Grafikon 128. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) po godinama HNK	89

Grafikon 129. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima HNK	90
Grafikon 130. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama HNK.....	90
Grafikon 131. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u HNK.....	90
Grafikon 132. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u HNK.....	90
Grafikon 133. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama HNK	91
Grafikon 134. Vrste penzionera i vrste penzija HNK 2022.....	91
Grafikon 135. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u HNK	92
Grafikon 136. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u HNK.....	92
Grafikon 137. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama HNK	92
Grafikon 138. Procjena stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama ZHK	95
Grafikon 139. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama, % ukupnog stanovništva ZHK.....	95
Grafikon 140. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima ZHK.....	96
Grafikon 141. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva ZHK	96
Grafikon 142. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) ZHK	97
Grafikon 143. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) ZHK.....	97
Grafikon 144. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća u ZHK	98
Grafikon 145. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 ZHK	98
Grafikon 146. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje u ZHK	99
Grafikon 147. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u ZHK	99
Grafikon 148. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera ZHK	99
Grafikon 149. Vrste penzionera i vrste penzija u ZHK u 2022	99
Grafikon 150. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u ZHK	100
Grafikon 151. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u ZHK.....	100
Grafikon 152. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama ZHK.....	100
Grafikon 153. Procjena sanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama KS	103
Grafikon 154. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama, % ukupnog stanovništva KS	103
Grafikon 155. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima KS	104
Grafikon 156. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva KS	104
Grafikon 157. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) KS	105
Grafikon 158. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) KS	105
Grafikon 159. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća u KS	106
Grafikon 160. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 KS	106
Grafikon 161. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje u KS	107
Grafikon 162. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u KS.....	107
Grafikon 163. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera KS.....	107
Grafikon 164. Vrste penzionera i vrste penzija u KS u 2022. godini	107
Grafikon 165. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u KS.....	108
Grafikon 166. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u KS	108
Grafikon 167. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama KS	108
Grafikon 168. Procjena stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama K10.....	111
Grafikon 169. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama, % ukupnog stanovništva K10	111
Grafikon 170. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva KS.....	112
Grafikon 171. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva KS	112
Grafikon 172. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) K-10.....	113
Grafikon 173. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mlađih žena (15-24) K-10	113
Grafikon 174. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća u K-10	114
Grafikon 175. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 K-10.....	114
Grafikon 176. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje u K-10.....	115
Grafikon 177. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u K-10.....	115
Grafikon 178. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera K-10	115
Grafikon 179. Vrste penzionera i vrste penzija u K-10 u 2022. godini.....	115
Grafikon 180. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u K-10	116
Grafikon 181. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u K-10.....	116
Grafikon 182. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama K-10	116

UVOD

Makroekonomski pokazatelji po kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, kao godišnji izvještaj na osnovu statističkih podataka koji, još od 2007. godine, Federalni zavod za programiranje razvoja objavljuje u ovom formatu, analizira trendove ekonomskih kretanja Federacije BiH i kantona tokom perioda od 2018. do 2022. godine, kao i promjene kretanja odabralih indikatora u odnosu na prethodnu godinu.

Ovaj godišnji izvještaj pripremljen je u skladu sa dostupnim objavljenim podacima u suradnji sa Federalnim zavodom za statistiku, Poreskom upravom Federacije BiH, Penziono/mirovinsko invalidskim fondom Federacije BiH, Agencijom za statistiku BiH, kao i drugim statističkim podacima publikovanim od strane nadležnih federalnih, državnih ili međunarodnih institucija.

Odabrani analizirani pokazatelji uključuju podatke o bruto domaćem proizvodu, demografiji, visini inflacije, tržištu rada, industrijskoj proizvodnji, vanjskotrgovinskoj razmjeni i mnogim drugim pokazateljima ekonomske aktivnosti Federacije BiH i kantona. Međutim, zbog kompleksnosti administrativnog uređenja u Bosni i Hercegovini, mnogi podaci za Federaciju Bosne i Hercegovine nisu dostupni u vrijeme publikovanja ovog izvještaja ili su neuporedivi zbog izmjenjenje metodologije.

Slika: 1. FBiH sa kantonima

Administrativno uređenje Federacije BiH sa kantonima

1. Unsko - sanski kanton
2. Posavski kanton
3. Tuzlanski kanton
4. Zeničko - dobojski kanton
5. Bosansko - podrinjski kanton
6. Srednjobosanski kanton
7. Hercegovačko - neretvanski kanton
8. Zapadnohercegovački kanton
9. Kanton Sarajevo
10. Kanton 10

SAŽETAK

Iako su vladine mjere podrške, zajedno sa povećanom vanjskom potražnjom, potpomogle oporavak bh. ekonomije krajem 2021. godine, rat Rusije protiv Ukrajine, početkom 2022. godine, ozbiljno je uzdrmao povjerenje, uzrokovao dalji rast cijena energije i hrane, i zajedno sa produženom pandemijom iz Kine pojačao postojeće pritiske u lancu snabdijevanja. Svi ovi faktori predstavljali su snažnu prepreku ekonomskom oporavku, kako u eurozoni, tako i u Federaciji Bosne i Hercegovine, zbog čega su prognoze za brži oporavak ekonomije manje optimistične, osim ako se ne riješe politički izazovi i poduzmu adekvatne mjere za stabilizaciju gospodarstva, i osigura povjerenje investitora.

Na osnovu prikupljenih i analiziranih statističkih podataka može se zaključiti da su kretanja ekonomskih aktivnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH), u 2022. godini, imala blag, ali nedovoljan rast, koji nije prerastao u znatno veći broj radnih mesta, te nije zaustavio siromaštvo i odliv stanovništva.

Bruto domaći proizvod Federacije Bosne i Hercegovine kretao se oko 27 milijardi KM, i realni rast je najviše potaknut porastom izvoza i snažnim rastom privatne potrošnje, dok su se trajni efekti poremećaja odrazili na rast cijena hrane i lance snabdijevanja, što je dovelo do toga da se inflacija u međuvremenu

ubrzala na 15%, u poređenju sa prošlogodišnjom godišnjom stopom od 2%. Otprilike polovina rasta ukupne inflacije uslovljena je povećanjem cijena hrane, koja je činila približno jednu trećinu potrošačke korpe koja se koristila za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena.

Prosječna zaposlenost dosegla je nivo od 535.665, što ukazuje na to da se zaposlenost vraća na trend rasta prije pojave pandemije Covid 19. Stopa zaposlenosti i prosječna plaća su također blago porasle, dok je registrovana nezaposlenost nastavila bilježiti blagi trend opadanja. Penzije su također zabilježile blagi rast, ali zajedno sa rastom broja penzionera, u odnosu na prethodnu godinu.

Obim robne razmjene Federacije BiH sa inostranstvom se povećao i na uvoznoj i na izvoznoj strani, što je rezultiralo povećanjem trgovinskog deficit-a. Fiskalna situacija je također slaba, s visokim javnim dugom i deficitom proračuna.

Uz sve pomenute pokazatelje, Federacija BiH ima ozbiljne probleme s korupcijom, koja prožima sve nivoe društva, i neefikasnom administracijom, što dodatno otežava razvoj ekonomije. Odgođene strukturne reforme ometaju pristupanje Evropskoj uniji, kao i potencijalni rast proizvodnje.

PREGLED OSNOVNIH EKONOMSKIH INDIKATORA FEDERACIJE BIH

Tabela 1. Osnovni indikatori Federacije BiH

Indikatori FBiH	2018	2019	2020	2021	2022
Bruto domaći proizvod u 000 KM	21.983.507	23.179.128	22.255.014	25.229.765	29.680.816 ¹
Bruto domaći proizvod P/C ²	10.010	10.584	10.187	11.634	13.761
Stanovništvo (proc.sred.god) ³	2.196.233	2.190.098	2.184.680	2.168.602	2.156.846
Indeks starenja stanovništva ⁴	106	112	118	122	127
Stopa prirodnog priraštaja u %	-1,2	-1,8	-4,0	-5,6	-3,1
Stopa ukupnog fertiliteta u %	36,2	34,9	33,6	32,3	33,0
Stopa anketne zaposlenosti u %	31,9	31,9	37,5	37,8	39,6
Stopa anketne aktivnosti u %	39,5	39,1	45,5	46,6	47,9
Stopa anketne zaposlenosti mladih (15-24) u %	18,5	21,3	19,9	18,8	18,8
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.538.814	1.526.894	1.513.497	1.499.495	1.486.833
Prosječan broj zaposlenih	519.800	531.483	520.162	525.397	535.665
Stopa anketne nezaposlenosti u %	19,2	18,4	17,5	18,9	17,2
Stopa anketne nezaposlenosti mladih (15-24) u %	41,0	39,0	40,3	41,0	37,4
Prosječan broj nezaposlenih	335.611	313.570	321.581	311.679	289.912
Prosječan broj nezaposlenih mladih	50.723	45.675	45.960	41.055	33.736
Prosječna neto plaća u KM	889	928	956	996	1.114
Indeks potrošačkih cijena	101,6	100,6	99,1	102,1	114,9
Indeks industrijske proizvodnje	100,8	97,3	94,2	109,8	101,2
Broj penzionera	416.828	424.009	428.117	429.545	434.167
Prosječna penzija u KM	399	416	428	428	483
Broj poslovnih subjekata	110.536	112.955	114.867	117.160	120.307
Izvoz robe - u 000 KM	7.911.910	7.620.114	6.871.411	9.571.099	12.106.706
Uvoz robe - u 000 KM	13.266.591	13.844.811	11.680.596	15.131.784	20.395.216
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.354.681	-6.224.697	-4.809.185	-5.560.685	-8.288.510
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	59,6	55,0	58,8	63,3	59,4
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	398	428	452	530	637
Porezi na dohotke P/C	181	195,4	206,9	245	296

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

¹ Federalni zavod za statistiku, Saopštenje br.10.3.4 Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2022. - procjena

² Per capita (lat. po glavi) po glavi stanovnika

³ Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

⁴ Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina.

Nivo razvijenosti

U ovom poglavlju dati su pokazatelji razvijenosti kantona i Federacije BiH, na osnovu kojih su kantoni rangirani u odnosu na indeks razvijenosti.

Po izračunu indeksa razvijenosti FZZPR-a, u 2022. godini na 1. mjestu po rangu razvijenosti je i dalje Kanton Sarajevo, dok je na poslednjem, 10. mjestu, Posavski kanton.

Tabela 2. Nivo razvijenosti FBiH po kantonima 2022

Kanton	Rang	Rast / pad*	Grupa	Indeks 2022	Prihod od poreza na dohodak pc 2022	Stepen zaposlenosti 2022	Kretanje stanovništva 2013-2022	Učešće starog stanovništva 2022	Stepen obrazovanja radne snage 2022
Kanton Sarajevo	1	0	I	2,02	2,95	2,33	1,83	0,87	1,61
Zapadnohercegovački	2	0	II	1,09	0,76	0,83	1,03	0,89	1,94
Bosansko-podrinjski	3	0	II	1,05	1,53	1,87	0,13	0,28	1,10
Hercegovačko-neretvanski	4	0	II	1,02	1,16	1,16	0,77	0,57	1,29
Zeničko-dobojski	5	0	II	0,84	0,59	0,90	0,89	1,25	0,72
Tuzlanski	6	0	II	0,83	0,67	0,89	0,97	1,00	0,72
Srednjobosanski	7	0	II	0,64	0,21	0,57	0,85	1,24	0,59
Unsko-sanski	8	0	III	0,38	0,06	0,00	0,76	1,43	0,00

Metodološka objašnjenja

Indeks razvijenosti

Za izradu indeksa razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH koriste se sljedeći indikatori:

- a) porezi na dohotke fizičkih lica po stan. (X1);
- b) stopa zaposlenosti (X2);
- c) kretanje stanovništva (X3);
- d) udio starog stan. u ukupnom stan. (X4);
- e) stopa obrazovanja radne snage (X5).

Porezi na dohotke fizičkih lica po stanovniku (X1) se računaju kao odnos ukupnog iznosa naplaćenih poreza koji su tokom jedne fiskalne godine platili poreski obveznici, fizička lica s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području kantona i broja stanovnika koji žive na području kantona.

Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Porezne uprave FBiH iz obrazaca: porez na dohodak od nesamostalnih djelatnosti (GIP-1022), porez na dohodak od samostalne djelatnosti (SPR-1053), porez po odbitku od slobodnih i drugih samostalnih djelatnosti (AUG-1031, ASD-1032, AMS-1035, APR-1036), porez na prihod od imovine i imovinskih prava (PIP-1034), porez od iznajmljivanja imovine (PRIM-1054), porez na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću, porez po odbitku nerezidenta na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (PDN-1033), i podaci Federalnog zavoda za statistiku o procijenjenom broju stanovnika na nivou kantona.

Stopa zaposlenosti (X2) se računa kao odnos ukupnog broja zaposlenih na području kantona i radno sposobnog stanovništva kantona, u godini za koju se radi indeks razvijenosti. Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

Kretanje stanovništva (X3) se računa kao odnos procijenjenog broja stanovnika na području kantona, u godini za koju se radi indeks razvijenosti, i broja stanovnika kantona, prema rezultatima posljednjeg zvaničnog popisa stanovništva. Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

Udio starog stanovništva u ukupnom stanovništvu (X4) se računa kao odnos broja stanovnika sa 65 godina i više, na području kantona, i procijenjenog ukupnog broja stanovnika kantona, u godini za koju se radi indeks razvijenosti. Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

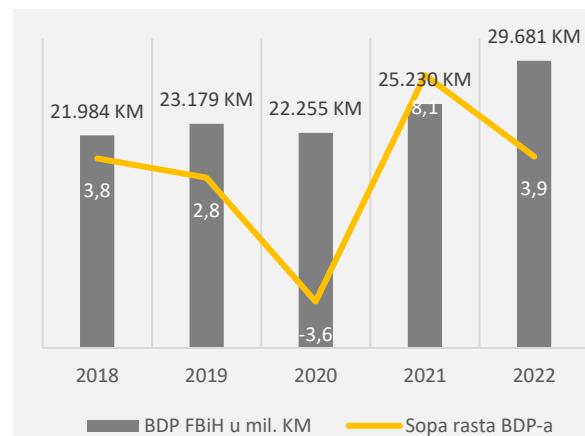
Stopa obrazovanja radne snage (X5) se računa kao odnos broja stanovnika sa srednjom školom i višim nivoom obrazovanja i radne snage (zaposleni i nezaposleni) na nivou kantona, u godini za koju se radi indeks razvijenosti. Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

Bruto domaći proizvod

Prema procjenama FZS⁵, u Federaciji BiH u 2022. g. bruto domaći proizvod (BDP) iznosio je 29.681 mil. KM i nominalno je veći za 17,6% g/g, procjene su da je u istom periodu realni BDP rastao za 3,9%. U periodu 2018.-2022. g. BDP je nominalno imao prosječnu godišnju stopu rasta od 7,8%.

BDP FBiH po glavi stanovnika (PC) je u stalnom rastu i u izvještajnoj godini iznosio je 13.761 KM, što je nominalno više za 18,3% g/g. U periodu 2018.-2022. g. bruto domaći proizvod po glavi stanovnika je prosječno godišnje rastao za 8,3%.

Grafikon 1. Bruto domaći proizvod i stope rasta po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2023)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

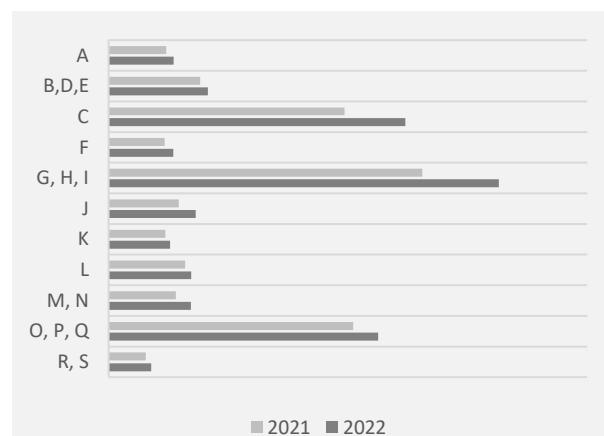
Metodološka objašnjenja

Bruto domaći proizvod (BDP)

Bruto domaći proizvod (BDP), kao najvažniji makroekonomski indikator statistike nacionalnih računa i pokazatelj razvijenosti jedne ekonomije pruža sveobuhvatnu sliku ekonomske situacije i služi kao osnova za ekonomske analize, izradu prognoza i za donošenje odluka, obračunava se prema proizvodnom i dohodovnom pristupu u skladu sa metodologijama „Evropskih sistema računa 2010“ (ESA 2010) i „Sistema nacionalnih računa“ (SNA).

Bruto domaći proizvod prema proizvodnom pristupu (korišten u ovom izvještaju) jednak je vrijednosti svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji (output ili bruto vrijednost proizvodnje) minus vrijednost svih roba i usluga potrošenih u proizvodnom procesu (međufazna potrošnja).

Grafikon 2. Bruto domaći proizvod po područjima djelatnosti FBiH

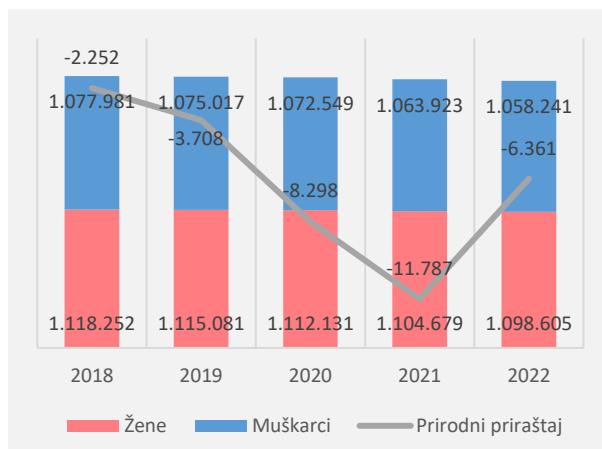
Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

⁵ Federalni zavod za statistiku, Saopštenje br.10.3.4 Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2022. - procjena

Demografija

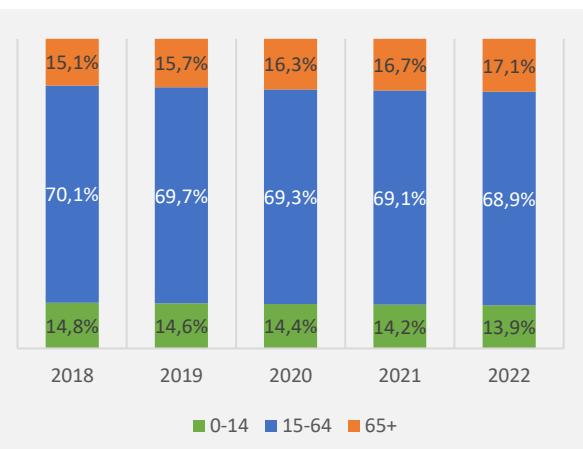
Kao što je prikazano na grafikonu 3, ukupan broj stanovnika u Federaciji BiH, prema procjenama⁶ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 2.156.846, od čega je 1.098.605 ili 50,9% žena. Broj stanovnika u FBiH manji je za 11.756 ili 0,5% u odnosu na 2021.g. i u periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,5%.

Grafikon 3. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 4. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Također, u 2022. g., prirodni priraštaj⁷ u FBiH nastavlja negativan trend, kako je prikazano na grafikonu 3., i iznosi je -6.361 g/g. Iako je broj živorođenih nešto manji u odnosu na 2021. godinu, značajniji pad broja umrlih doveo je do nešto blažeg pada prirodnog priraštaja u 2022. g. od -3,1‰. Tako je i vitalni indeks⁸ iznosio 71,3, stopa nataliteta u FBiH 7,5‰, a stopa općeg mortaliteta 10,4‰. Stopa ukupnog fertiliteta iznosila je 1,13⁹ i niža je u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 1,15. Uzimajući u obzir činjenicu da stopa ukupnog fertiliteta treba biti na nivou 2,1 dijete po ženi, kako bi se obezbijedila stopa proste reprodukcije stanovništva, možemo reći da smo već godinama u procesu starenja i smanjenja populacije.

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 4., populacija 0-14 godina čini 13,9%, radno sposobna populacija 15-64, 68,9%, dok populacija starija od 65 godina čini 17,1% broja stanovnika FBiH. U periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 1,9%. Indeks starenja stanovništva¹⁰ u FBiH je u 2022.g. iznosio 127, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja, koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela djece i radno sposobnog stanovništva. Ovakvi negativni demografski trendovi će značajno uticati na buduću budžetsku potrošnju, prije svega za penzije i zdravstveno osiguranje stanovništva.

⁶Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

⁷Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođenih i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesečnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

⁸Vitalni indeks predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika

⁹Procjena Federalnog zavoda za programiranje razvoja na osnovu dostupnih podataka FZS

¹⁰Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

Tržište rada

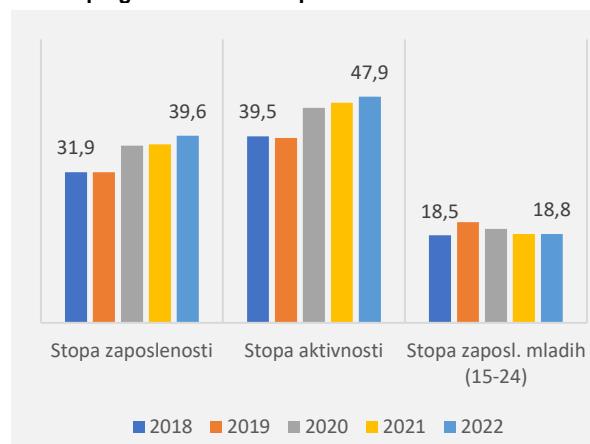
a. Zaposlenost

Tržište rada u Federaciji karakterizira niska stopa aktivnosti radne snage i visoka stopa nezaposlenosti. Prema Anketi o radnoj snazi (ARS), u 2022. g. je stopa zaposlenosti u FBiH iznosila 39,6%, što je za 1,8 procenatnih poena (p.p) više u odnosu na prethodnu godinu. Stopa zaposlenosti u FBiH je značajno niža u odnosu na evropski prosjek koji u EU 27 u 2022. g. iznosio 69,8%.

Prema podacima iz ARS, prikazanim na grafikonu 5., stopa aktivnosti radne snage u FBiH uvećana je za 1,3 p.p i iznosi 47,9%.

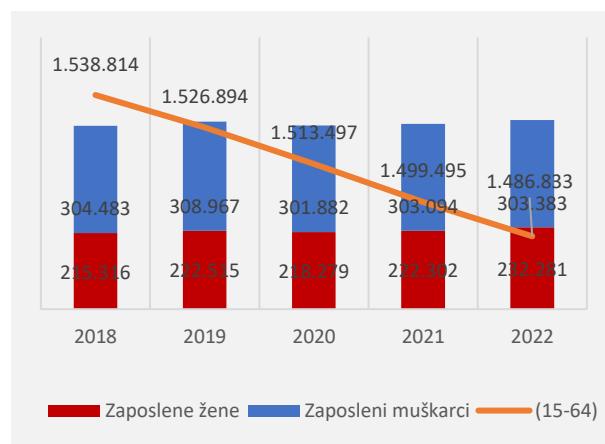
Kada je u pitanju stopa zaposlenosti mladih (15-24), prema istoj anketi, ona iznosi 18,8% i ostala je nepromjenjena u odnosu na prethodnu godinu. Stopa zaposlenosti mladih u EU 27 se nastavila blago povećavati i dosegla razinu od 34,7% u 2022. g., što je porast od 1,7 p.p u odnosu na 2018. g.

Grafikon 5. Stope zaposlenosti, aktivnosti i zaposlenosti mladih po godinama FBiH – prema ARS 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 6. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Na grafikonu 6. prikazana je procjena FZS¹¹ broja radno sposobnog stanovništva¹² u FBiH u 2022. g., iznosila je oko 1,48 mil. i ima trend opadanja, djelomično zbog stalnog odliva radne snage koja odlazi u inostranstvo zbog, prije svega, boljih mogućnosti za zapošljavanje i zarade. U periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,9%.

¹¹ Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

¹² Broj stanovnika starosne dobi od 15 do 64 godina

Metodološka objašnjenja

Zaposlenost

Zaposleni obuhvataju zaposlenike u pravnim osobama i obrtu i srodnim djelatnostima i vlasnike obrta i srođne djelatnosti.

Zaposlenici su osobe koje su zasnovale radni odnos sa poslodavcem (pravnom ili fizičkom osobom), bez obzira na vrstu radnog odnosa i dužinu radnog vremena.

Izvor podataka o zaposlenim osobama koji se koriste u ovom izvještaju dobijeni su statističkom obradom podataka koji su preuzeti iz administrativnog izvora, Porezne uprave Federacije BiH.

Anketa o radnoj snazi je istraživanje kojim se prikupljaju podaci o osnovnim karakteristikama radno sposobnog stanovništva, na osnovu kojih se vrši procjena ukupne radne snage u zemlji. Anketu provodi Agencija za statistiku BiH u suradnji sa Federalnim zavodom za statistiku.

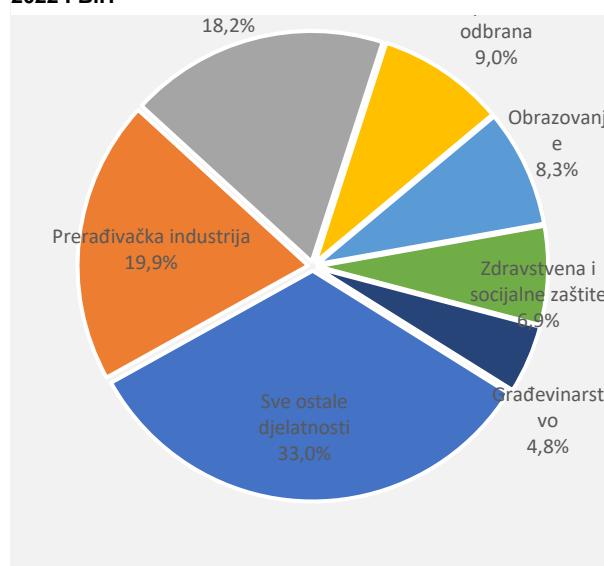
Zaposlenost u FBiH u 2022. godini bilježi blagi rast, prosječan broj zaposlenih¹³ je iznosio 535.665 osoba i veći je za 10.268 ili 2,0% g/g. U periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba je imao prosječnu stopu rasta 0,8%. Stopa registrirane administrativne zaposlenosti¹⁴ u FBiH u 2022. g. iznosila je 36,0%, što je za 1,0 p.p više u odnosu na prethodnu godinu. Stopa registrirane aktivnosti u izvještajnoj godini, prema istoj metodologiji, iznosila je 55,5%, što je za 0,3 p.p. više u odnosu na prethodnu godinu. Blagi rast broja zaposlenih ukazuje na to da se vraća trend rasta broja zaposlenih bilježen prije pojave pandemije Covid-19.

Od prosječnog broja zaposlenih osoba u FBiH u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 6., 232.281 ili 43,4% čine zaposlene žene, što je više za 1,1 p.p u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih žena se prosječno godišnje povećavao za 1,9%.

Posmatrano po strukturi zaposlenih u FBiH u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 7., najveće učešće imali su zaposleni u prerađivačkoj industriji 19,9%, u trgovini 18,2% i u javnoj upravi 9,0%, dok je najmanje učešće zaposlenih i dalje u poslovanju nekretninama 0,5%, snabdijevanju vodom i upravljanju otpadom 1,6% i djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom 1,6%. Najviše zaposlenih žena, u odnosu na ukupnu zaposlenost u FBiH, bilo je zaposleno u oblasti trgovine 9,2%, prerađivačkoj industriji 7,1% i u obrazovanju 5,8%.

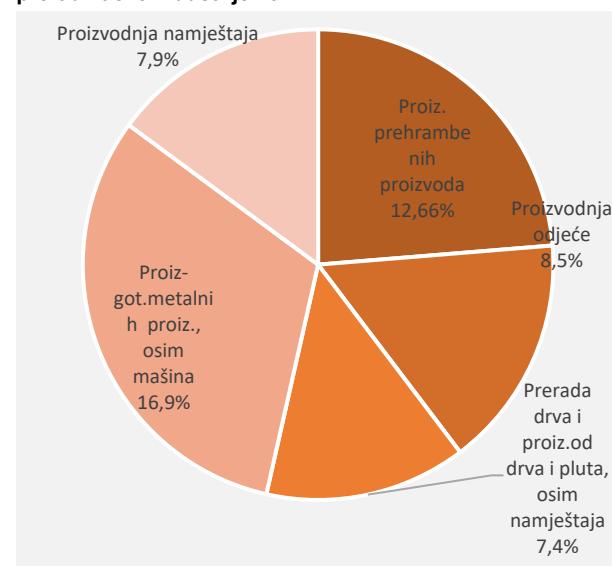
Unutar prerađivačke industrije, kako je prikazano na grafikonu 8., najveće učešće imali su zaposleni u proizvodnji gotovih metalnih proizvoda sa 16,9%, u proizvodnji prehrambenih proizvoda 12,7% i proizvodnji odjeće 8,5%, dok su najmanje učešće imali zaposleni u proizvodnji računara i elektroničkih i optičkih proizvoda 0,4%, proizvodnji duhanskih proizvoda 0,04% i proizvodnji ostalih prevoznih sredstava 0,08%.

Grafikon 7. Struktura zaposlenih osoba po područjima KD 2022 FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 8. Struktura zaposlenih po oblastima unutar prerađivačke industrije 2022 FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

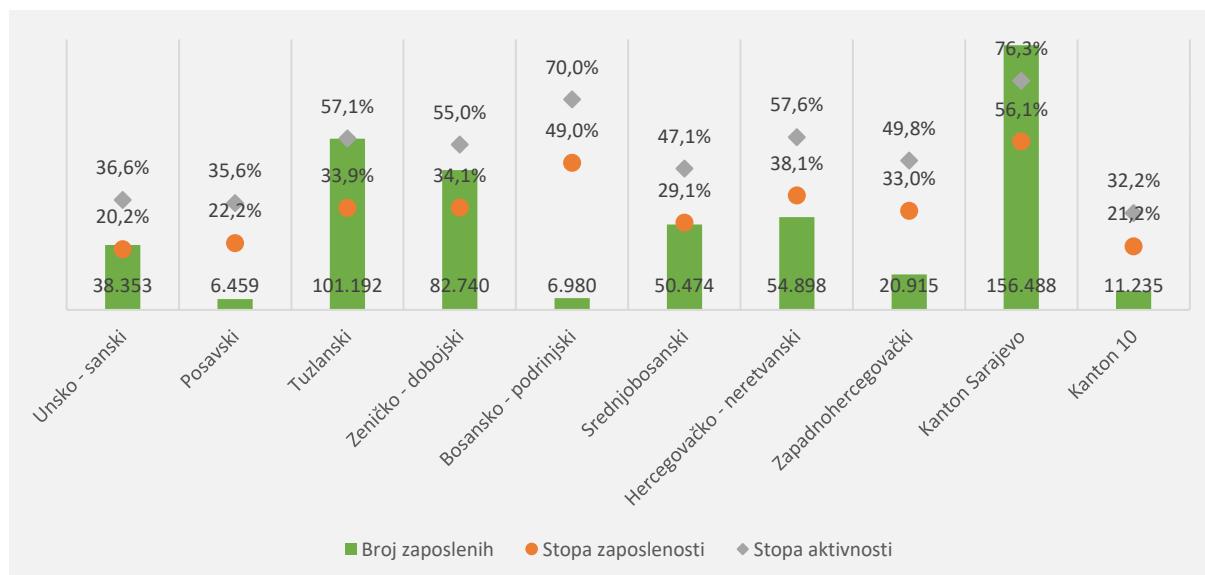
¹³Podaci o ukupnom broju zaposlenih osoba u Federaciji BiH dobiveni su obradom podataka koji su preuzeti iz Porezne uprave Federacije BiH (pun obuhvat). U podatke o ukupnom broju zaposlenih u Federaciji BiH uključen je broj zaposlenih u Ministarstvu odbrane BiH, ali nije razvrstan po kantonima.

¹⁴ Stopa zaposlenosti (na osnovu podataka o zvanično registriranom broju zaposlenih) se izračunava kao udio zaposlenih osoba u odnosu na radno sposobno stanovništvo (stanovništvo dobne starosti od 15 do 64 godine).

Najveće povećanje broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u djelatnostima informacija i komunikacija za 9,1%, hotelijerstvu i ugostiteljstvu 6,1% i stručnim i naučno tehničkim djelatnostima 5,8%, dok je najveći pad broja zaposlenih zabilježen u djelatnostima poslovanja nekretninama za 8,1%, vađenju ruda i kamena za 6,2% i u građevinarstvu za 2,6%.

Na grafikonu 9. dajemo pregled zaposlenosti po kantonima FBiH gdje je u 2022. g. najviši broj zaposlenih lica registriran u Sarajevskom (156.488 ili 29,2%), Tuzlanskom (101.192 ili 18,9%) i Zeničko-dobojskom kantonu (82.740 ili 15,4%), dok je najmanji broj zaposlenih zabilježen u Posavskom kantonu sa svega 6.459 ili 1,2%, u odnosu na ukupan broj zaposlenih u FBiH. Kada je u pitanju broj zaposlenih žena u FBiH u 2022. g., gledano po kantonima, najviše zaposlenih žena je zabilježeno u Sarajevskom kantonu 13,7%, Tuzlanskom 7,5% i Zeničko-dobojskom 6,5%, dok je najniži udio zaposlenih žena u Posavskom 0,5%.

Grafikon 9. Broj zaposlenih, stope registrovane zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po kantonima FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Povećanje broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u svim kantonima, a najviše u Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 4,2%, Posavskom i Kantonu Sarajevo za 2,6%, dok je najmanje povećanje zaposlenih zabilježeno u Zeničko-dobojskom kantonu za svega 0,7%.

Najviša registrovana stopa zaposlenosti u FBiH u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 9., zabilježena je u Sarajevskom kantonu u iznosu od 56,1%, Bosansko-podrinjskom 49,0% i Hercegovačko-neretvanskom 38,1%, dok je najniža stopa zaposlenosti zabilježena u Unsko-sanskom kantonu 20,2%.

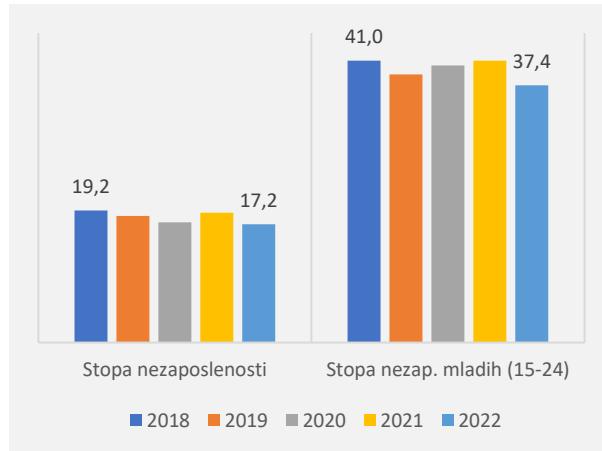
Najviša registrovana stopa aktivnosti stanovništva po kantonima zabilježena je također u Sarajevskom kantonu u iznosu od 76,3%, Bosansko-podrinjskom 70,0% i Tuzlanskom kantonu u iznosu od 57,1%, dok je najniža stopa aktivnosti stanovništva zabilježena u Kantonu 10 32,2%.

b. Nezaposlenost

Prema Anketi o radnoj snazi 2022., koja se od prošle godine provodi prema redizajniranoj metodologiji, stopa nezaposlenosti u FBiH u 2022.g. iznosi 17,2%, što je za 1,7 p.p. manje u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrano prema spolu skoro dva puta više je aktivnih muškaraca u odnosu na broj aktivnih žena.

Stopa nezaposlenosti mlađih u FBiH u 2022. g., prema istoj anketi, iznosi 37,4% (broj nezaposlenih mlađih dobne skupine 15-24) manja je za 3,6 p.p. u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 10. Stope nezaposlenosti po godinama FBiH - prema ARS 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, ARS 2022),
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kada je u pitanju registrovana nezaposlenost u FBiH, u 2022.g. zabilježen je blagi pad broja nezaposlenih osoba. Prosječan broj nezaposlenih u FBiH u 2022.g. iznosio je 289.912, što je manje za 21.767 osoba ili 7,0% odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 3,6%.

Od prosječnog broja nezaposlenih osoba u FBiH u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 12., 170.871 ili 43,4% čine nezaposlene žene, gdje je taj udio ostao nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih žena se prosječno godišnje smanjivao za 2,6%.

Iz registra službi za zapošljavanje u FBiH u 2022. g. izbrisano je u prosjeku 15.533 osoba, što je za 18,8% više nego prethodne godine, a od čega je zbog zaposlenja brisano njih 6.987, što je za 5,9% manje nego prethodne godine.

Metodološka objašnjenja

Nezaposlenost

Administrativni podaci o nezaposlenim osobama sadrže ukupan broj nezaposlenih koji se vode u evidencijama Zavoda za zapošljavanje u BiH i podrazumijevaju nezaposlene osobe dobi od 15 do 65 g. sposobne za rad, koje nisu u radnom odnosu, aktivno traže posao, raspoložive su za rad, te zadovoljavaju kriterije iz Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i evidentirane su u službama za zapošljavanje tokom izvještajne godine.

Podaci o nezaposlenosti iz Ankete o radnoj snazi izvode se iz podataka, koji su prikupljeni anketiranjem osoba u domaćinstvima, prema međunarodnim definicijama.

Od 2021. godine FZS u saradnji sa BHAS i RZSRS primjenjuje novu, redizajniranu metodologiju Ankete o radnoj snazi u skladu s novom Regulativom Evropskog parlamenta i Vijeća, koja je stupila na snagu 1. januara 2021. g. Prema toj metodologiji:

Radno sposobno stanovništvo obuhvata osobe starosti od 15 do 89 g. i podjeljeno je u dvije kategorije: aktivno stanovništvo ili radnu snagu (zaposlene i nezaposlene osobe) i osobe izvan radne snage.

Radnu snagu ili aktivno stanovništvo čine zaposlene osobe starosti od 15 do 89 godina i nezaposlene osobe starosti od 15 do 74 godine.

Nezaposlene osobe su osobe starosti od 15-74 koje u toku referentne sedmice nisu obavljale plaćeni posao a koje aktivno traže posao.

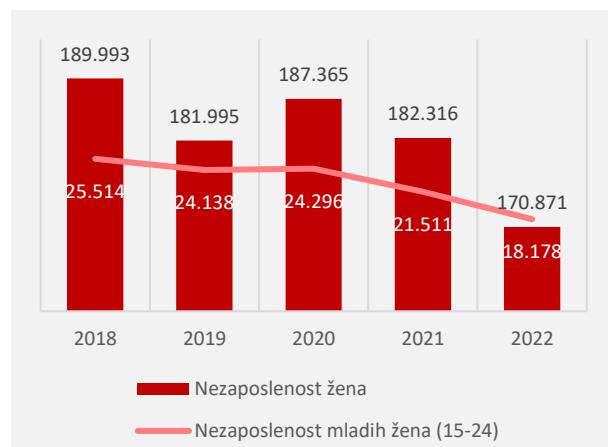
Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godina starosti), a koji čine 11,7% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH, u 2022. g. iznosi 34.038 i manji je za 17,1% u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 9,5%.

Grafikon 11. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022),
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 12. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022),
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kada je u pitanju broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina starosti), koje čine 53,4% broja nezaposlenih mladih osoba u FBiH, u 2022. g. iznosio je 18.178, što je 15,5% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa registrovane nezaposlenosti u FBiH, koja se izračunava kao udio nezaposlenih osoba u odnosu na radnu snagu, na kraju 2022. g. iznosila je 35,1%, što je za 2,1 p.p. manje u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po kvalifikacijama, od prosječnog broja nezaposlenih registriranih lica u FBiH u 2022. g., 199.751 (68,9%) su osobe sa određenim nivoom stručne spreme, a 90.162 (31,1%) su osobe bez stručne spreme.

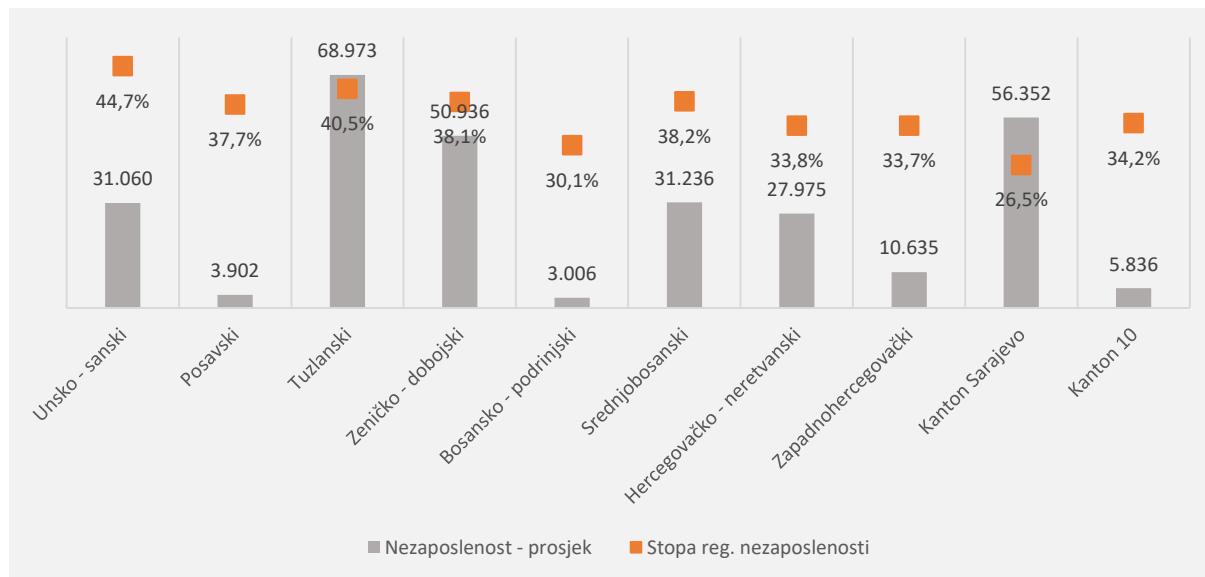
Među nezaposlenim licima u FBiH u 2022. g. najviše je KV (91.358 ili 31,5%) i NKV (85.553 ili 29,5%) osoba, a najmanje je nezaposlenih osoba sa NSS (344 ili 0,1%) i VKV stručnom spremom (754 ili 0,3%).

Smanjenje nezaposlenosti prema stručnom obrazovanju u FBiH u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VKV kvalifikacijama za 16,5%, VŠS za 10,7%, i PKV za 9,7%, dok je najmanje smanjenje nezaposlenih osoba zabilježeno kod osoba sa NKV kvalifikacijama za 5,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Među nezaposlenim ženama učešće je nešto drugačije, najviše nezaposlenih stručnih žena je sa SSS kvalifikacijama 30,5%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama 0,1%, dok je među nestručnim ženama najviše njih sa NKV kvalifikacijama 30,0%, a najmanje sa NSS kvalifikacijama 0,2%.

U slijedećem pregledu dajemo pregled nezaposlenosti po kantonima FBiH gdje je u 2022. g. najviši prosječan mjesecni broj nezaposlenih osoba registriran u Tuzlanskom kantonu (68.973 ili 23,8%), Kantonu Sarajevo (56.352 ili 19,4%) i u Zeničko-dobojskom kantonu (50.936 ili 17,6%), dok je najmanji broj nezaposlenih osoba registrovan u Bosansko-podrinjskom kantonu (3.006 ili 1,0%), od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH.

Grafikon 13. Prosječan broj nezaposlenih i stopa registrovane nezaposlenosti po kantonima FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Smanjenje broja nezaposlenih osoba registrirano je u svim kantonima FBiH u 2022. g., a najveće smanjenje zabilježeno je u Unsko-sanskom kantonu za 9,2%, Bosansko-podrinjskom za 8,8% i Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 8,0%, dok je najmanje smanjenje zabilježeno u Zapadnohercegovačkom kantonu za 3,6%, u odnosu na prethodnu godinu.

Kada je u pitanju broj nezaposlenih žena po kantonima FBiH u 2022. g. najviši broj zabilježen je u Tuzlanskom kantonu 43.357 ili 15,0%, Kantonu Sarajevo 34.701 ili 12,0% i Zeničko-dobojskom kantonu 30.638 ili 10,6%, dok je najmanje nezaposlenih žena zabilježeno u Posavskom kantonu 1.890 ili 0,7%, u odnosu na ukupan broj nezaposlenih osoba u FBiH.

Prosječan broj nezaposlenost mladih osoba (15-24) po kantonima FBiH u 2022. g. najviši je u Tuzlanskom kantonu 3,0%, Zeničko-dobojskom 2,0% i Kantonu Sarajevo 1,8%, dok je najmanji postotak nezaposlenih mladih u Posavskom i Bosansko-podrinjskom kantonu 0,1%, u odnosu na ukupan broj nezaposlenih osoba u FBiH.

Kada je u pitanju broj nezaposlenih mladih žena (15-24) po kantonima FBiH u 2022. g. najviši je u Tuzlanskom kantonu 3,0%, Zeničko-dobojskom 1,8% i Srednjobosanskom kantonu 1,5%, u odnosu na ukupan broj nezaposlenih žena u FBiH.

Značajna neusklađenost koja još uvijek postoji između administrativnih i anketnih podataka o nezaposlenosti, ukazuje na potrebu za poboljšanjem statističkih podataka za tržiste rada u zemlji.

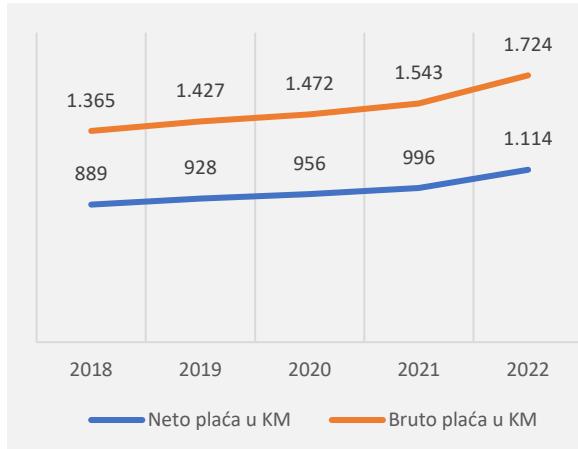
c. Neto plaće

Prosječna mjesecna isplaćena neto plaća po zaposlenom radniku u 2022. g. u Federaciji BiH ostvarena je u iznosu od 1.114 KM, što je za 11,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Federalna vlada je donijela odluku da se najniža plaća za period od 1. januara do 31. decembra 2022. g. utvrđuje u neto iznosu od 543 KM. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 5,8%.

Bruto plaća u FBiH u 2022. g. iznosila je 1.724 KM i viša je za 11,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Najviša prosječna isplaćena neto plaća u FBiH u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 15., zabilježena je proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom i plinom u prosječnom iznosu od 1.830 KM, zatim u finansijskim djelatnostima 1.769 KM i u području informacija i komunikacija u prosječnom iznosu od 1.628 KM, dok je najniža plaća zabilježena u djelatnostima pružanja smještaja i pripreme hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) u prosječnom iznosu od 671 KM.

Grafikon 14. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama u FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

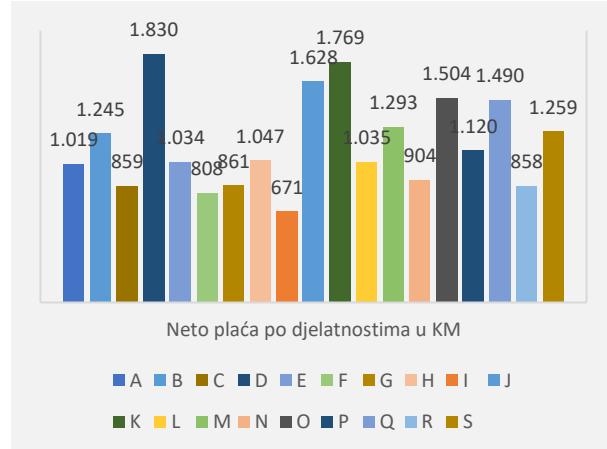
Metodološka objašnjenja

Podaci o prosječnoj mjesecnoj isplaćenoj neto i bruto plaći obračunavaju se na temelju podataka iz istraživanja o zaposlenima i plaći (Rad-1) koju objavljuje Federalni zavod za statistiku. Istraživanjem su obuhvaćene pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti svih razina, ustanove i druge organizacije, po organizaciono teritorijalnom principu na nivou/razini općine.

Prosječna mjesecna isplaćena neto plaća obuhvaća isplaćenu plaću za obavljeni rad, kao i naknade plaća po osnovu radnog odnosa: godišnji odmor, plaćeni dopust, državne praznike i neradne dane utvrđene zakonom, bolovanja koja isplaćuje poslovni subjekat, plaćeno odsustvo sa posla, zastoje u poslu bez krivnje zaposlenog. Izračunava se dijeljenjem ukupnih isplata sa brojem zaposlenih koji su učestvovali u isplatama.

*Prosječna mjesecna isplaćena neto plaća koju objavljuje Federalni zavod za statistiku ne sadrži porez na dohodak.

Grafikon 15. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima KD BiH 2010. FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti za 32,9%, u hotelijerstvu i ugostiteljstvu za 22,0% i u poslovanju nekretninama za 20,9%, dok je najmanje povećanje neto plaće zabilježeno u finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja za 3,5%, u odnosu na prethodnu godinu.

Kada su u pitanju kantoni FBiH, najviša prosječna neto plaća u 2022. g. ostvarena je u Kantonu Sarajevo u iznosu od 1.390 KM, Hercegovačno–neretvanskom kantonu 1.198 KM i Kantonu 10 1.047 KM, dok je najniža u prosječna plaća zabilježena u Srednjobosanskom kantonu u iznosu od 893 KM.

Grafikon 16. Prosječne ostvarene neto plaće po kantonima FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Povećanje prosječne mjesecne neto plaće u 2022. g. zabilježeno je u svim kantonima, a najviše u Bosansko-podrinjskom kantonu za 15,2%, Posavskom kantonu za 14,3% i u Tuzlanskom kantonu za 12,8%, dok je najmanje povećanje neto plaće zabilježeno u Unsko-sanskom kantonu za 9,4%, u odnosu na prethodnu godinu.

Indeks potrošačkih cijena - CPI

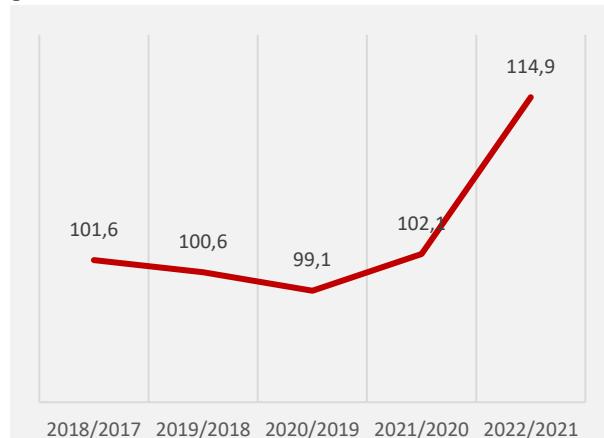
Od 2006. godine, u BiH se izračunava i prati indeks potrošačkih cijena (CPI) što, u skladu sa međunarodnim standardima, predstavlja opće priznatu mjeru inflacije. Stoga je prestalo praćenje cijena na malo i troškova života. Pored toga, indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plaća i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Također, ovaj indeks se koristi i za očuvanje vrijednosti kod ugovora s indeksnim klauzulama, omogućava upoređivanje stope inflacije s drugim zemljama, upoređivanje kretanja cijena unutar zemlje između pojedinih regiona, te služi kao osnov za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa.

Indeks potrošačkih cijena u FBiH izračunava se na osnovu reprezentativne liste proizvoda koju čini 619 proizvoda. Svakog mjeseca prikuplja se oko 10.000 cijena na unaprijed definiranom uzorku prodajnih mjesta i geografskih lokacija. Indeks potrošačkih cijena odražava kretanje cijena roba i usluga koje kupuju potrošači. On poredi cijenu nepromijenjene korpe dobara i usluga u tekućoj godini sa cijenama dobara u baznoj godini.

Godišnji indeks potrošačkih cijena (CPI) u FBiH u 2022. g. iznosio je 114,9, što znači da su cijene u prosjeku porasle za 14,9% u odnosu na godišnji prosjek prethodne godine. Ako posmatramo decembar 2022. g. u odnosu na decembar prethodne godine cijene su porasle za 15,7%, što predstavlja godišnju inflaciju.

Analizom potrošačkih cijena u FBiH u 2022. g. može se zaključiti da je najveći rast cijena registrovan u djelatnosti prevoza (24,8%), hrani i bezalkoholnim pićima (21,6%) i djelatnostima stanovanja, vode, električne energije (19,0%), dok je smanjenje cijena zabilježeno u odjeljku odjeće i obuće za 6,6% i komunikacija za 0,1%, u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 17. Godišnji lančani indeksi potrošačkih cijena po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 18. Godišnji lančani indeksi potrošačkih cijena po COICOP FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Indeks potrošačkih cijena u 2022. godini zadržao je istu strukturu kao i 2021. godine, dok su na kretanje ukupnih cijena najviše uticale promjene cijena hrane i bezalkoholna pića (sa udjelom od 34,3%), stanovanja, vode, gasa i drugih energenata (sa udjelom od 15,5%) i prijevoza (sa udjelom od 13,3%).

Industrijska proizvodnja

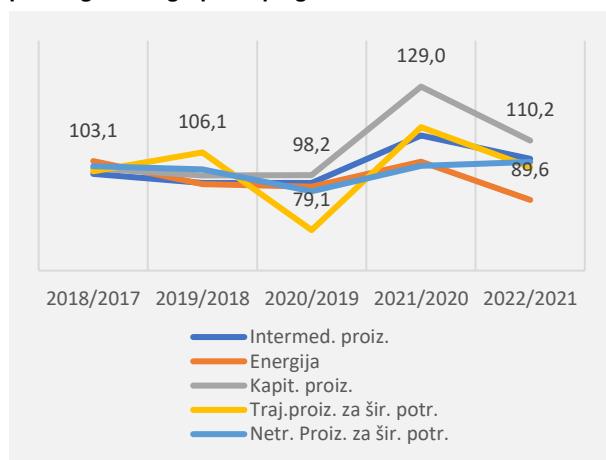
Prema statističkim podacima u FBiH u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 19., došlo je do blagog rasta ukupne industrijske proizvodnje za 1,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 19. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 20. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama FBiH

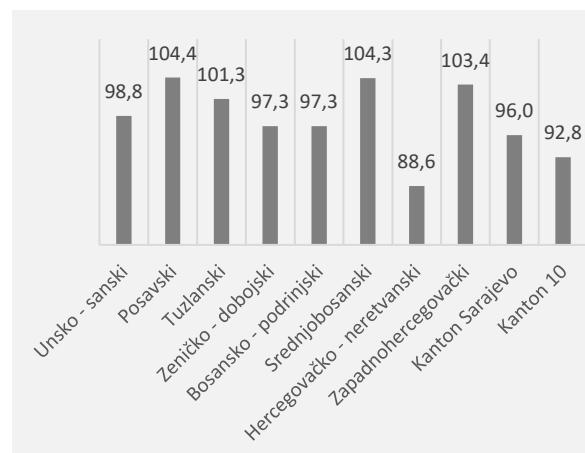

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Gledano prema GiG agregatima u 2022. g. kapitalni proizvodi su veći za 10,2%, intermedijarni za 3,9% i netrajni proizvodi za široku potrošnju 2,8%, dok je energija manja za 10,4%, u odnosu na prethodnu godinu.

Prema područjima KD BiH 2010 industrijska proizvodnja, kalendarski prilagođena, u prerađivačkoj industriji veća je za 4,7%, dok je u proizvodnji i snabdijevanju el. energijom i plinom manja za 11,7%, kao i u vađenju ruda i kamena za 8,2%.

Grafikon 21. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po kantonima FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Struktura industrijske proizvodnje se neznatno promjenila u odnosu na 2021. godinu tako da i dalje najveće učešće ima prerađivačka industrija (75,7%), proizvodnja električne energije (16,5%) i rudarstvo (7,8%).

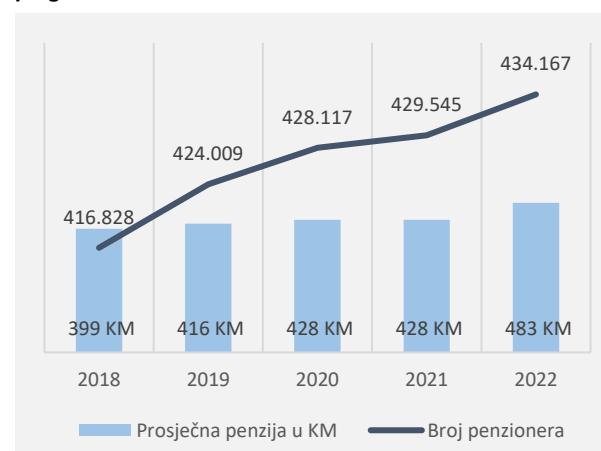
Gledano po kantonima FBiH u 2022. g. najveći rast industrijske proizvodnje zabilježio je Posavski kanton (4,4%), Srednjobosanski (4,3%) i Zapadno-hercegovački (3,4%), dok je najveći pad zabilježio Hercegovačko-neretvanski kanton (11,4%), Kanton 10 (7,2%) i Kanton Sarajevo (4,0%).

Penzije i penzioneri

Ukupan broj penzionera u FBiH na kraju decembra 2022. g. iznosio je 434.167, što je za 4.622 ili 1,1% više u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 1,7%. U izvještajnoj godini starija populacija (65+) čini oko 17,1% ukupnog stanovništva FBiH, dok penzioneri čine 20,1% ukupnog stanovništva u FBiH.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u FBiH na kraju 2022. g. iznosi 1,2 i ostao je nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu.

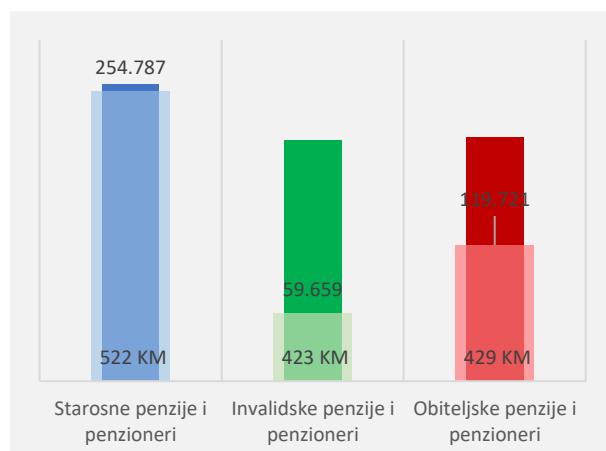
Grafikon 22. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama FBiH

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 23. Vrste penzionera i vrste penzija FBiH 2022

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

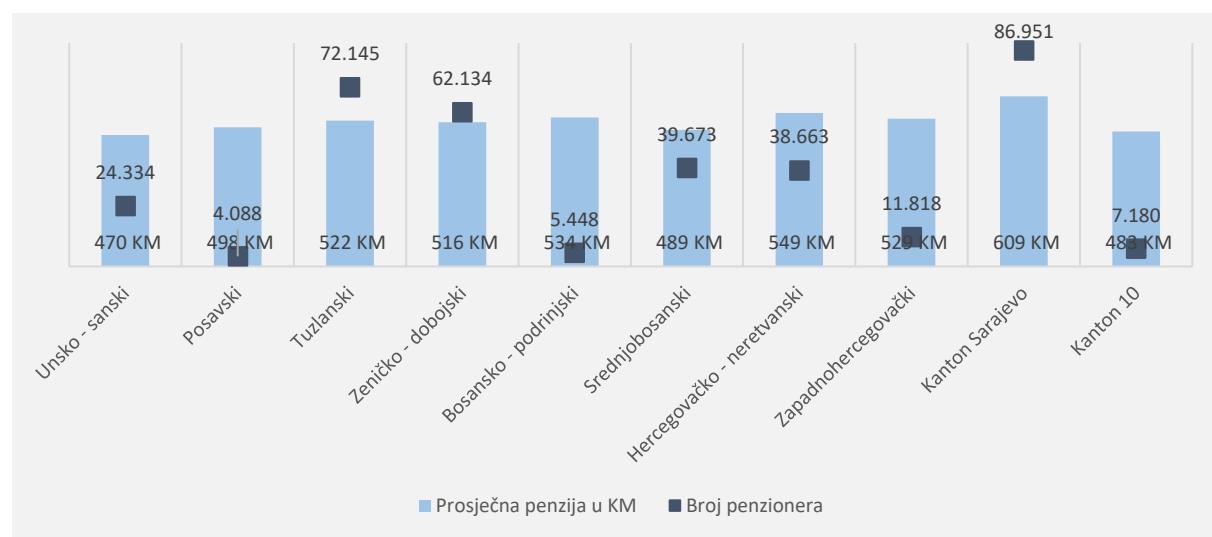
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječna isplaćena penzija u FBiH na kraju 2022. g. iznosila je 483 KM, što je za 12,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Najniža isplaćena penzija iznosila je 445,6 KM, a zajamčena 531,9 KM. Najviša isplaćena penzija na kraju decembra 2022. g. iznosila je 2.174,5 KM. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. penzija se prosječno godišnje povećavala za 4,9%.

U izvještajnoj godini broj korisnika starosne penzije se povećao za 7.502 ili 3,0% više u odnosu na 2021. g., dok se broj korisnika invalidske smanjio za 2.411 ili 3,9%. Broj korisnika obiteljske penzije je nešto niži u odnosu na prethodnu godinu.

Gledano po kantonima FBiH na kraju 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 24., najviši broj penzionera zabilježen je u Sarajevskom kantonu sa učešćem od 20,0%, Tuzlanskom sa 16,6% i Zeničko-dobojskom sa 14,3%, dok je najniži u Posavskom kantonu sa učešćem od 0,9%, u ukupnom broju penzionera u FBiH.

Grafikon 24. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po kantonima FBiH 2022

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera se povećao u većini kantona FBiH osim u Zeničko-dobojskom, Kantonu Sarajevo i Tuzlanskom kantonu, gdje je zabilježeno smanjenje broja penzionera u odnosu na prethodnu godinu. Najviše povećanje broja penzionera zabilježeno je u Kantonu 10 za 2,7%, Posavskom za 2,6% i Unsko-sanskom za 1,7%, u odnosu na 2021. g.

Najviša prosječna isplaćena penzija na kraju 2022. g. ostvarena je u Kantonu Sarajevo u iznosu od 609 KM, Hercegovačko-neretvanskom kantonu 549 KM i Tuzlanskom kantonu 522 KM, dok je najniža penzija zabilježena u Unsko-sanskom kantonu u iznosu od 470 KM.

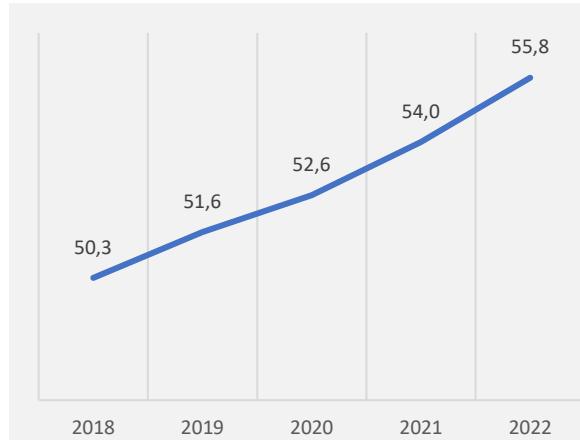
Povećanje prosječne isplaćene penzije zabilježeno je u svim kantonima, a najviše u Unsko-sanskom i Kantonu 10 za 14,4% i Bosansko-podrinjskom kantonu za 14,3%, dok je najmanje povećanje penzije zabilježeno u Kantonu Sarajevo za 13,0%, u odnosu na prethodnu godinu.

Registar poslovnih subjekata

Ukupan broj poslovnih subjekata¹⁵ u FBiH na kraju 2022. g. iznosio je 120.307, što je više za 2.293 ili 2,7% u odnosu na prethodnu godinu. Kako je prikazano na grafikonu 25., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika u FBiH iznosio je 55,8.

Broj pravnih osoba u FBiH na kraju 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 26., iznosio je 65.658, što je više za 1.792 ili 2,6% u odnosu na prethodnu godinu. U izvještajnoj godini najviše registrovanih pravnih lica po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko i malo 22,7%, u ostalim uslužnim djelatnostima 20,3% i u prerađivačkoj industriji 10,3%, a najmanje u vađenju ruda i kamena 0,4%.

Grafikon 25. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama FBiH

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Metodološka objašnjenja

Federalni zavod za statistiku objavljuje podatke o broju poslovnih subjekata i njihovih dijelova koji posluju na teritoriji Federacije BiH iz Registra poslovnih subjekata (izvor podataka Porezna uprava FBiH), sa stanjem decembar 2022. godine. Registr poslovnih subjekata je registr pravnih i fizičkih lica/osoba i njihovih dijelova.

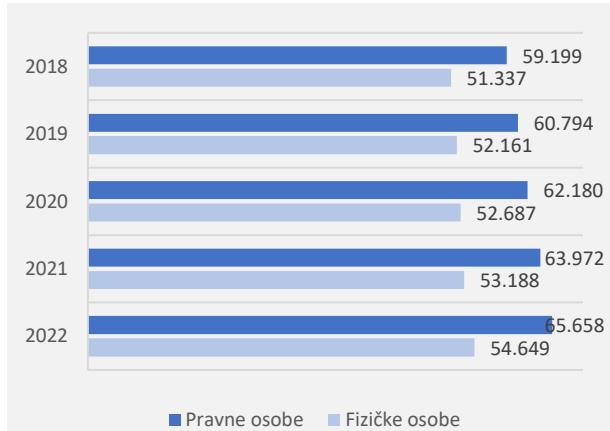
U registru poslovnih subjekata se vode poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata koji imaju sjedište na teritoriji Federacije BiH, kao i mogućnost da poslovni subjekti imaju svoje dijelove na području cijele Bosne i Hercegovine, bez obzira na porijeklo kapitala.

Poslovni subjekti su fizička i pravna lica/osobe, uključujući i organe državne vlasti, organe državne uprave i organe lokalne i mjesne samouprave, koja obavljaju djelatnost u skladu sa pravnim propisima.

Pravna lica/osobe su subjekti odnosno pravne tvorevine koje imaju zakonska prava i obaveze, a svojstvo pravnog lica/osobe stiču upisom u neki od posebnih registara ili na osnovu zakonskih propisa.

Fizička lica/osobe su lica/osobe koja samostalno i trajno obavljaju registrovanu djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pri tom se mogu koristiti i radom drugih lica/osoba.

Grafikon 26. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama FBiH

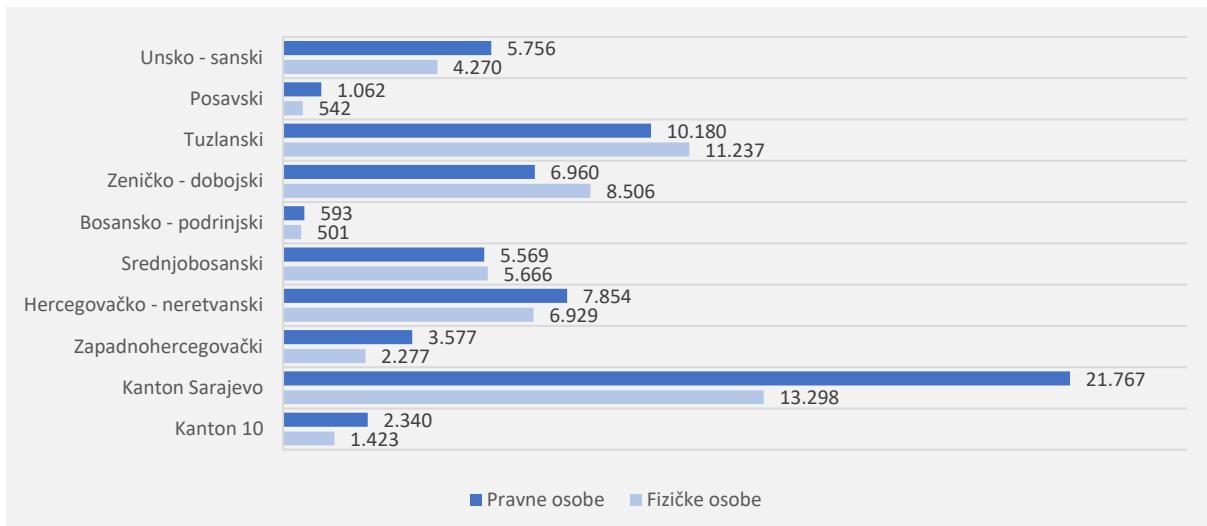

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj fizičkih osoba – obrtnika na kraju 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 26., iznosio je 54.649 što je više za 501 ili 2,7% u odnosu na prethodnu godinu. U izvještajnoj godini najviše registrovanih fizičkih lica po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko i malo 21,6%, djelatnosti pružanja smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 18,0% i u prerađivačkoj industriji 13,2%.

Gledano po kantonima FBiH najveći ukupan broj poslovnih subjekata na kraju 2022. g. registrovan je u Kantonu Sarajevo sa učešćem od 29,1%, Tuzlanskom kantonu 17,8% i Zeničko-dobojskom 12,9%, dok je najmanje učešće registrovano u Bosansko-podrinjskom kantonu sa svega 0,9% u ukupnom broju poslovnih subjekata u FBiH.

¹⁵ Registr poslovnih subjekata obuhvata pravna i fizička lica registrovana na teritoriji Federacije BiH.

Grafikon 27. Broj pravnih i fizičkih osoba po kantonima FBiH 2022

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Povećanje ukupnog broja poslovnih subjekata zabilježeno je u skoro svim kantonima FBiH u 2022. g., a najveće povećanje zabilježeno je u Kantonu Sarajevo i Kantonu 10 za 3,7%, Zapadnohercegovačkom kantonu za 3,6% i Zeničko-dobojskom kantonu za 3,3%, dok je jedino smanjenje zabilježeno u Bosansko-podrinjskom za 0,4%, u odnosu na prethodnu godinu.

Gledano po kantonima FBiH, najveći broj pravnih lica na kraju 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 27., registrovan je u Kantonu Sarajevo sa učešćem od 33,2%, Tuzlanskom kantonu 15,5% i Hercegovačko-neretvanskom 12,0%, dok je najmanje učešće u Bosansko-podrinjskom kantonu sa 0,9%, u odnosu na ukupan broj pravnih osoba u FBiH.

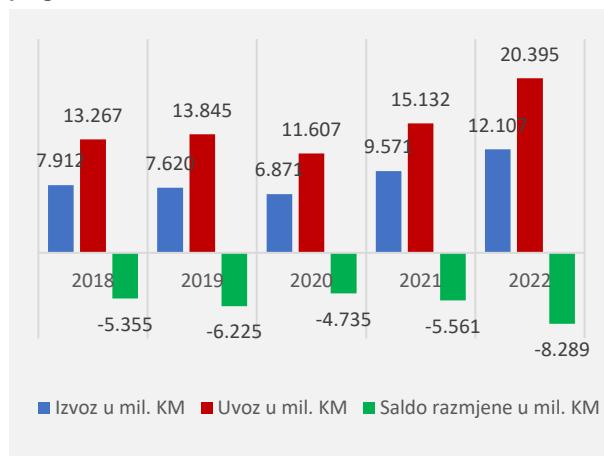
Najveći broj fizičkih osoba – obrtnika na kraju 2022. godine registrovan je u Kantonu Sarajevo sa učešćem od 24,3%, Tuzlanskom kantonu 20,6% i Zeničko-dobojskom kantonu 15,6%, dok je najmanje učešće registrovano u Bosansko-podrinjskom kantonu sa 0,9%, u odnosu na ukupan broj fizičkih osoba u FBiH.

Vanjskotrgovinska razmjena

Obim robne razmjene Federacije BiH sa inostranstvom u 2022. g., kako je i prikazano na grafikonu 28., povećao se i na uvoznoj i na izvoznoj strani. U FBiH u 2022. g. ostvaren je izvoz u ukupnom iznosu od 12.107 mil. KM, što je za 26,5% više u odnosu na izvoz u prethodnoj godini. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. izvoz se prosječno godišnje povećavao za 11,2%.

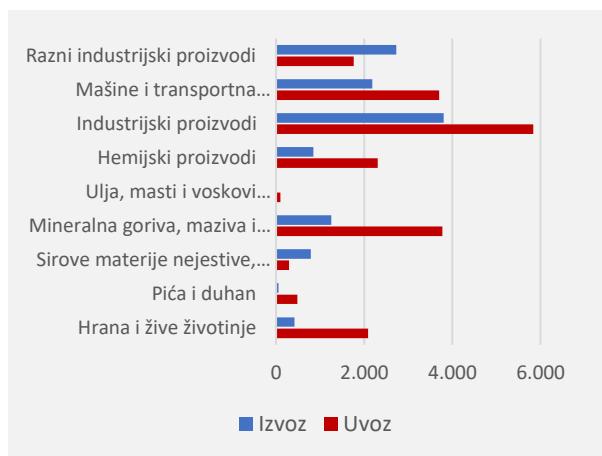
U FBiH je u 2022. g. ostvaren uvoz u ukupnom iznosu od 20.395 mil. KM, što je za 34,8% više u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. uvoz se prosječno godišnje povećavao za 11,4%.

Grafikon 28. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama FBiH

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 29. Izvoz i uvoz po sektorima SMTK u mil. KM FBiH 2022

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Trgovinski deficit FBiH u 2022. g. ostvaren je u iznosu od 8.289 mil. KM i bilježi povećanje za 49,1% u odnosu na vanjskotrgovinski deficit prethodne godine. Učešće trgovinskog deficitu u BDP-u FBiH u 2022. g. iznosio je 27,9%, što predstavlja povećanje za 5,9 p.p u odnosu na prethodnu godinu.

Pokrivenost uvoza izvozom u FBiH u 2022. g. iznosila je 59,4% i manja je za 4,4 p.p. u odnosu na prethodnu godinu. Učešće izvoza FBiH u ukupnom izvozu BiH u 2022. g. iznosi 67,4%, što je više za 0,3 p.p. dok je učešće u ukupnom uvozu 71,2% što je više za 1,2 p.p u odnosu na prethodnu godinu.

Najveći trgovinski partneri iz EU 27 u 2022. g. su bile Njemačka (16,6% ukupnog izvoza i 11,0% ukupnog uvoza), Hrvatska (14,4% ukupnog izvoza i 11,4 ukupnog uvoza), Srbija (11,5% ukupnog izvoza), te Italija (11,5% ukupnog uvoza).

Vanjskotrgovinska razmjena posmatrana po kantonima FBiH u 2022. g. pokazuje da je najveće učešće u izvozu FBiH imao Tuzlanski kanton sa 22,6%, Zeničko-dobojski sa 19,0% i Kanton Sarajevo sa 16,4%, dok je najmanje učešće imao Kanton 10 sa 1,0%.

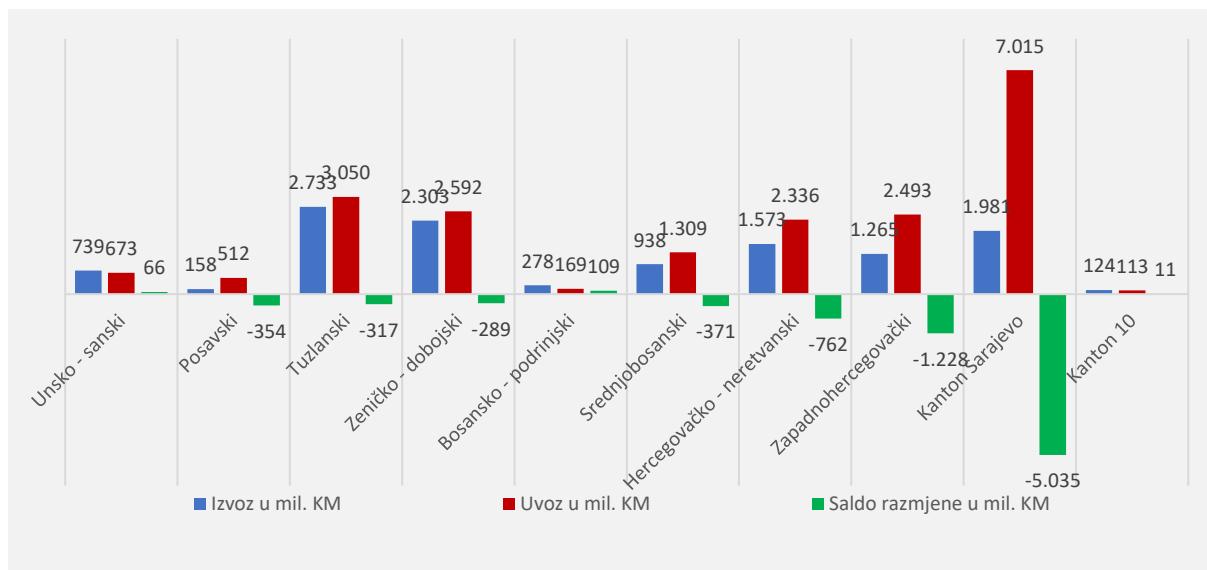
Povećanje izvoza zabilježeno je u skoro svim kantonima FBiH u 2022. g., a najviše u Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 48,8%, Zapadno-hercegovačkom za 40,9% i Unsko-sanskom za 35,4%, dok je jedino smanjenje izvoza zabilježeno u Kantonu 10 za 7,1%, u odnosu na prethodnu godinu.

Najveće učešće u uvozu Federacije BiH u 2022. g. i dalje imaju Kanton Sarajevo sa 34,4%, Tuzlanski kanton sa 15,0% i Zeničko-dobojski kanton sa 12,7%, dok najmanje učešće ima Kanton 10 sa svega 0,6%.

Povećanje uvoza zabilježeno je u svim kantonima FBiH, najviše u Posavskom za 92,3%, Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 46,1% i Zeničko-dobojskom kantonu za 37,9%, dok je najmanje povećanje uvoza zabilježeno u Kantonu 10 za 13,5%, u odnosu na prethodnu godinu.

Deficit je zabilježen u većini kantona FBiH u 2022. g., osim u Bosansko-podrinjskom, Unsko-sanskom i Kantonu 10 koji bilježe suficit nekoliko godina za redom. Ove godine Zeničko-dobojski kanton bilježi najveće povećanje trgovinskog deficit-a, s obzirom da je prošle godine bilježio deficit u iznosu od 123 mil. KM. Povećanje deficit-a zabilježeno je u svim ostalim kantonima, a najviše u Posavskom kantonu za 167,7%, Kantonu Sarajevo za 45,5% i Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 40,9%, u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 30. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama FBiH

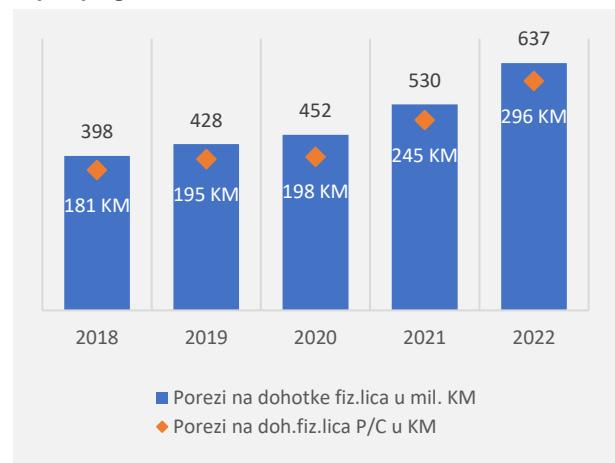
Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje, 2022), obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Porezi na dohotke fizičkih lica

Prema podacima Porezne uprave FBiH, u 2022. g. u Federaciji BiH, ukupni porezi na dohotke fizičkih lica iznosili su 637.387.444 KM, što je u više za 20,2% u odnosu na prethodnu godinu. Najviše uplaćenih poreza je po osnovu dohotka od nesamostalne djelatnosti u iznosu od 434,5 mil. KM, zatim po osnovu dohotka od iznajmljivanja imovine 96,5 mil. KM, te od dohotka od samostalne djelatnosti 44,0 mil. KM.

Porezi na dohotke fizičkih lica po glavi stanovnika u FBiH u 2022. g. iznosili su 296 KM i viši su za 20,6% u odnosu na prethodnu godinu.

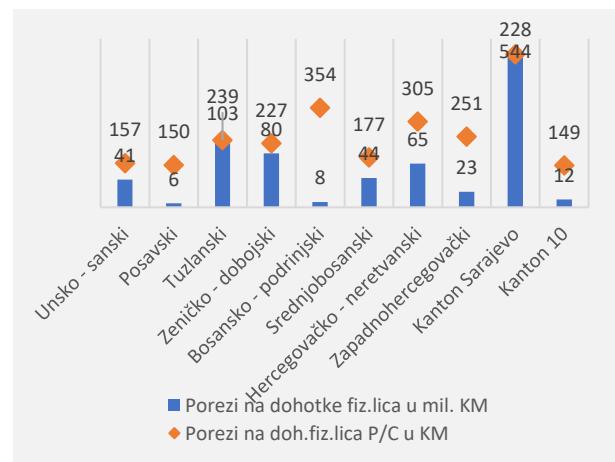
Grafikon 32. Porezi na dohotke fizičkih lica i porezi per capita po godinama u FBiH

Izvor: (Porezna prava Federacije BiH, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 31. Porezi na dohotke fizičkih lica i porezi per capita po godinama u FBiH

Izvor: (Porezna prava Federacije BiH, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Metodološka objašnjenja

Za izračun prihoda od poreza koriste se podaci Porezne uprave FBiH iz obrazaca:

- porez na dohodak od nesamostalnih djelatnosti (GIP-1022),
- porez na dohodak od samostalne djelatnosti (SPR-1053),
- porez po odbitku od slobodnih i drugih samostalnih djelatnosti (AUG-1031, ASD-1032, AMS-1035, APR-1036),
- porez na prihod od imovine i imovinskih prava (PIP-1034),
- porez od iznajmljivanja imovine (PRIM-1054),
- porez na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću, i porez po odbitku nerezidenta na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (PDN-1033).

NAPOMENA*: Porezi na dohotke fizičkih lica je indikator koji se koristi u izračunu Indeksa razvijenosti, sa svojom metodologijom izračuna. Pri izračunu poreza primjenjuje se nova metodologija. U ukupan iznos naplaćenog dohotka ulazi i lica za koja nemamo podatke o adresi prebivališta, preminule osobe u tekućoj godini, lica kojim su poništeni matični brojevi i fizička lica koja imaju prebivaliste u RS-u i BD-u, a rade u FBiH. Njihov prihod ulazi u izračun na nivu Federacije BiH, a nije raspoređen po kantonima.

Porezi na dohotke fizičkih lica po stanovniku računaju se kao odnos ukupnog iznosa naplaćenih poreza koji su tokom jedne fiskalne godine platili poreski obveznici, fizička lica, rezidenti sa prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području kantona za koje se vrši izračunavanje, nerezidenti (lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj, Brčko Distriktu i strani državljanji) koji rade kod poslodavca na teritoriji FBiH i broja stanovnika koji žive na području kantona. Ovaj pokazatelj je jedan od indikatora koji se koristi za izračun indeksa razvijenosti i predstavlja aproksimaciju ukupnog prosječnog ostvarenog dohotka po svim osnovama fizičkih lica koja žive u nekom kantonu.

Gledano po kantonima najviši porezi na dohotke fizičkih lica u 2022. godini ostvareni su u Kantonu Sarajevo u iznosu od 228,3 mil. KM, Tuzlanskom u iznosu od 103,2 mil. KM i Zeničko-dobojskom u iznosu od 80,0 mil. KM, dok su najniži porezi na dohotke fizičkih lica ostvareni Posavskom kantonu u iznosu od 5,9 mil. KM.

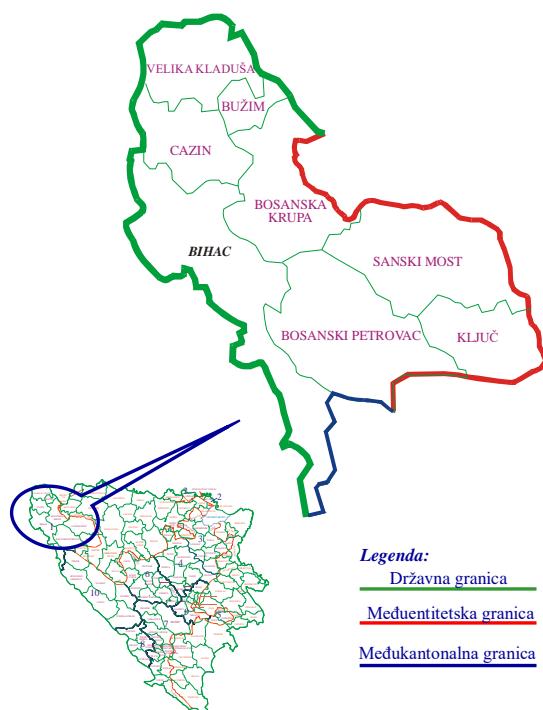
Najviši porezi na dohotke fizičkih lica/PC u 2022. godini ostvareni su u Kantonu Sarajevo u iznosu od 544 KM, Bosansko-podrinjskom 354 KM i Hercegovačko-neretvanskom u iznosu od 305 KM, a najniži u Kantonu 10 u iznosu od 157 KM po glavi stanovnika.

UNSKO-SANSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

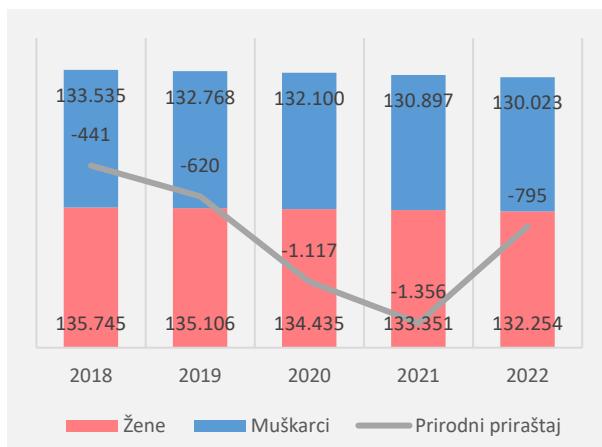
Površina u km ²	4.125
Općine	8
Naseljena mjesta	349
Stanovništvo	262.277
Prirodni priraštaj	-795
Gustina naseljenosti	63,6
Prosječna neto plaća u KM	1.021
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	41
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	157
Izvoz u mil. KM	739
Uvoz u mil. KM	673

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U UNSKO – SANSKOM KANTONU U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u USK, prema procjenama¹⁶ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 262.277, što čini 12,2% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 33., 132.254 ili 50,4% je žena. Broj stanovnika u USK manji je za 1.971 ili 0,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,7%.

Grafikon 33. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 34. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 34., populacija 0-14 godina čini 12,8%, radno sposobna populacija 15-64 čini 72,3%, dok populacija starija od 65 godina čini 14,9% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 4,4%.

Indeks starenja stanovništva¹⁷ u USK u 2022. g. iznosio je 116, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja, koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u USK u 2022. g. iznosila je 5,4‰, a stopa opšteg mortaliteta 8,7‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih u kantonu.

Prirodni priraštaj¹⁸ u USK i dalje ima negativan trend i u 2022.g., kako je prikazano na grafikonu 33., iznosio je -795. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -3,2‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -5,3‰. Vitalni indeks iznosio je 62,8. Opšta stopa fertiliteta u iznosila je 22,1 i viša je u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 20,5.

¹⁶Obrazloženje stavki pogledati na strani 7

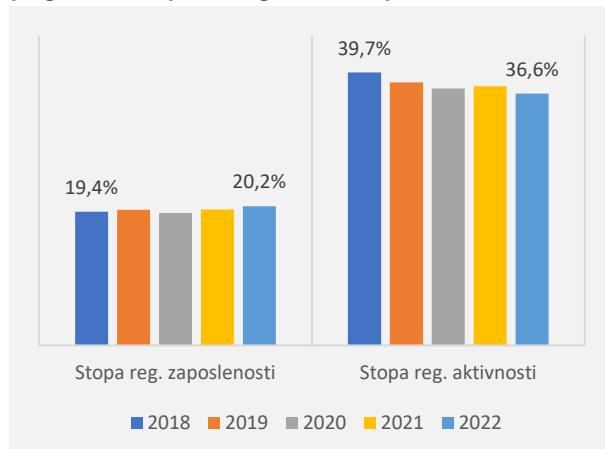
¹⁷Obrazloženje stavki pogledati na strani 7

¹⁸Obrazloženje stavki pogledati na strani 10

Stopa zaposlenosti¹⁹ u USK u 2022. g. iznosila je 20,2%, što je za 0,5 p.p više u odnosu na prethodnu godinu, ali ispod stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

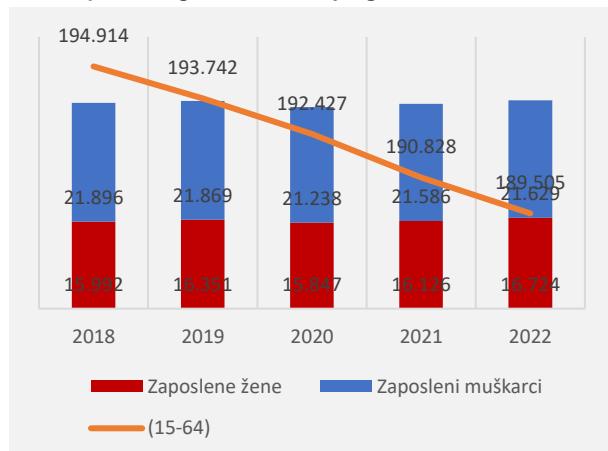
Stopa aktivnosti²⁰ u USK u 2022. g. iznosila je 36,6%, što je za 1,1 p.p. manje u odnosu na prethodnu godinu i značajno je manja od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 35. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 36. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS²¹, u USK sredinom 2022.g. iznosio je 189.505 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 1.323 ili 0,7%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,7%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u USK u 2022. g. iznosio je 38.353 ili 7,2% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 36., 16.724 ili 43,6% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 641 ili 1,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 0,4%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 598 ili 3,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u USK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u trgovini 20,8%, prerađivačkoj industriji 18,8%, i u obrazovanju 10,4%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom 1,0%, vađenju ruda i kamena 0,6% i poslovanju nekretninama 0,5%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 11,1%, u obrazovanju 6,8% i prerađivačkoj industriji 5,7%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u djelatnostima vađenja ruda i kamena za 67 ili 43,5%, hoteljerstvu i ugostiteljstvu za 115 ili 5,3% i prerađivačkoj industriji za 274 ili 3,9%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom za 33 ili 7,7%, poslovanju nekretninama za 14 ili 7,5% i u finansijskim djelatnostima za 38 ili 5,2%, u odnosu na 2021. g.

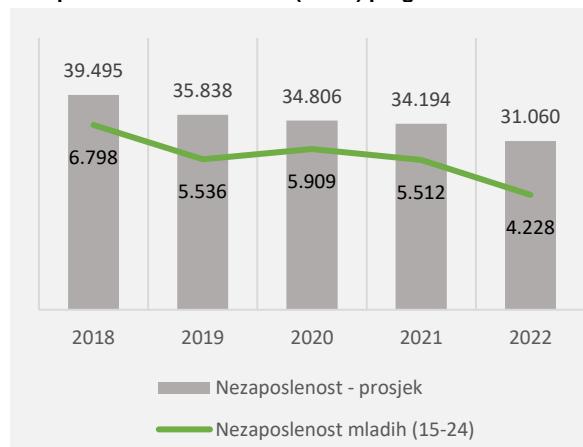
¹⁹ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 11

²⁰ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

²¹ib. (1)

Prosječan broj nezaposlenih osoba u USK u 2022. g. iznosio je 31.060 ili 10,7% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 38., 17.258 ili 55,6% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 3.134 ili 9,2% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 5,8%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 1.638 ili 8,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 37. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 38. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u USK u 2022. g. iznosio je 4.228 i manji je za 1.284 nezaposlenih osoba ili 23,3% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 13,6% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 11,2%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina) kako je prikazano na grafikonu 38., iznosio je 2.188 i manji je za 763 ili 25,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti²² u USK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 44,7%, što je manje za 2,8 p.p u odnosu na prethodnu godinu, ali značajno iznad stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u USK u 2022. g. 17.057 (54,9%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe, dok su 14.004 (45,1%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u USK u 2022. g. najviše je NKV (13.097 ili 42,2%), a najmanje nezaposlenih osoba sa NSS (37 ili 0,1%). Među nezaposlenim ženama u USK učešće je također slično, najviše nezaposlenih žena je sa NKV kvalifikacijama 43,2%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama 0,2%.

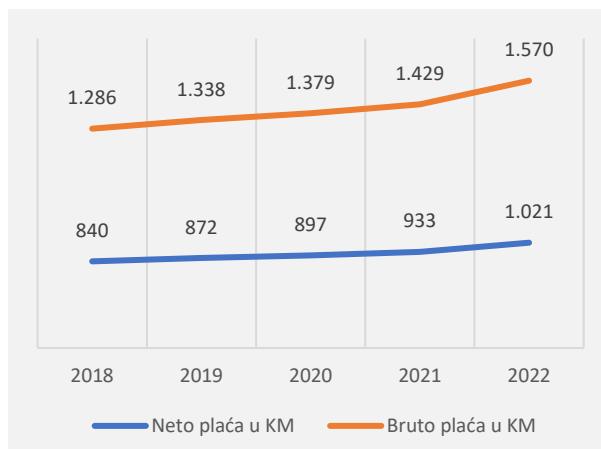
Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u USK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VKV kvalifikacijama za 32,5%, dok je ostao isti broj nezaposlenih osoba sa NSS kvalifikacijama u odnosu na prethodnu godinu.

²² Stopa registrovane administrativne nezaposlenosti

Prosječna isplaćena neto plaća u USK u 2022. g. iznosila je 1.021 KM, što je više za 9,4% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 91,7% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 5,0%.

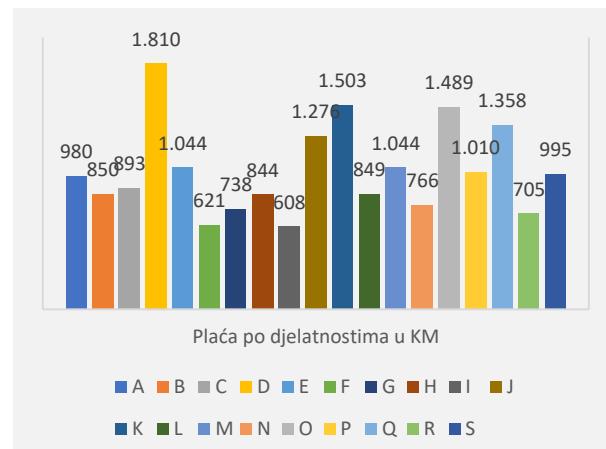
Bruto plaća u USK u 2022. g. iznosila je 1.570 KM i viša je za 9,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 39. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 40. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u USK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.810 KM, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 1.503 KM, te u javnoj upravi i odbrani u iznosu od 1.489 KM, dok je najniža neto plaća zabilježena u području umjetnosti, zabave i rekreacije u iznosu od 705 KM, građevinarstvu u iznosu od 621 KM i u djelatnostima hotelijerstva i ugostiteljstva u iznosu od 608 KM.

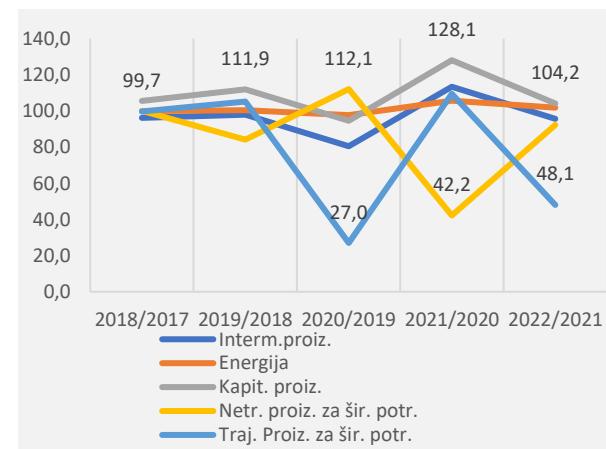
Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 25,0%, vađenju ruda i kamena za 21,3% i građevinarstvu za 21,1%, dok je najveće smanjenje plaće zabilježeno u djelatnosti poslovanja nekretnina za 27,7%, i u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima za 9,0%, u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 41. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 42. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

U USK u 2022. g. ostvaren je pad **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 1,2%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći pad zabilježen je u trajnim proizvodima za široku potrošnju, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje vađenja ruda i kamena.

Broj penzionera u USK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 24.334 ili 5,6% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u USK se povećao za 406 ili 1,7% u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u USK na kraju izvještajne godine čini 9,3% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 1,9%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u USK na kraju 2022. g. iznosi 1,6 i ostao je nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu.

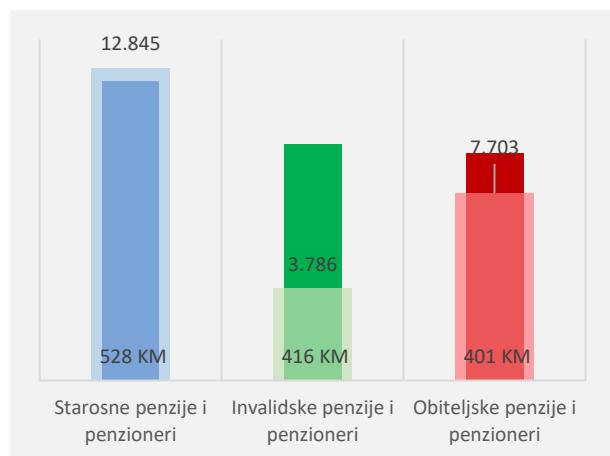
Grafikon 43. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama USK

Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 44. Vrste penzionera i vrste penzija USK 2022

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

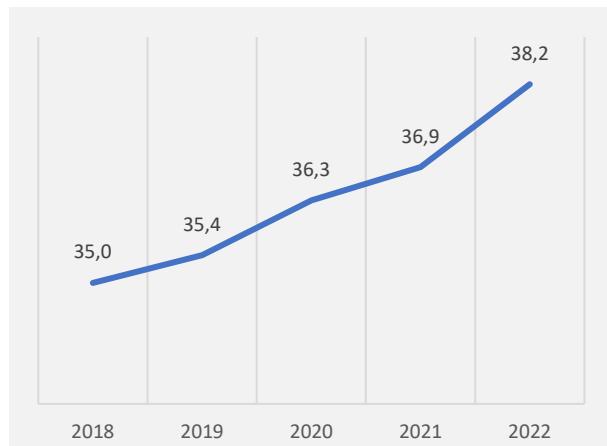
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječna isplaćena penzija u USK na kraju 2022. g. iznosila je 470 KM, što je više za 14,4% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija USK čini 97,3% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,7%.

Kako je prikazano na grafikonu 44., broj korisnika starosne penzije u USK na kraju 2022. g. iznosio je 12.845 i povećao se za 4,7%, dok je broj invalidskih penzija iznosio 3.786 i manji je za 2,3%, kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 7.703 i manji je za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u USK na kraju 2022. g. iznosio je 10.026 ili 8,3% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u USK veći je za 61 ili 2,9% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 45., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 38,2.

Grafikon 45. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 46. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u USK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u USK na kraju 2022. g. iznosio je 5.756 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 30 ili 0,7%. Broj pravnih lica USK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 8,9%. U izveštajnoj godini godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 22,7%, u ostalim uslužnim djelatnostima 20,3% i u prerađivačkoj industriji 10,3%, a najmanje u vađenju ruda i kamena 0,4%.

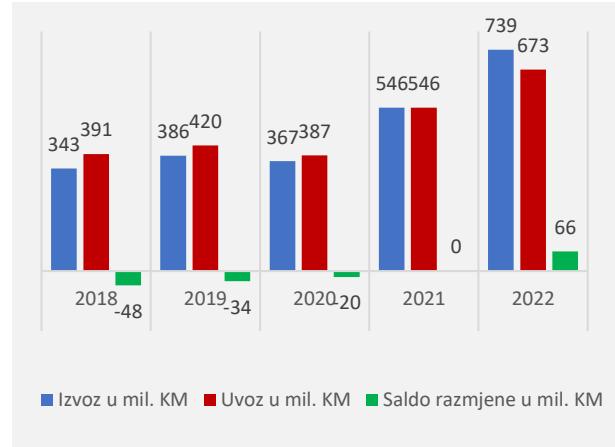
Broj fizičkih osoba – obrtnika u USK na kraju 2022. g. iznosio je 4.270 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 31 ili 6,0%. Broj registrovanih fizičkih lica – obrtnika USK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 7,6%. U izveštajnoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima trgovine na veliko 21,7% i pružanja smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 18,0% i prerađivačkoj industriji 13,3%.

Izvoz ostvaren u USK u 2022. g. iznosio je 739 mil. KM ili 6,1% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izveštajnoj godini je za 35,4% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u USK u 2022. g. iznosio je 639 mil. KM ili 3,3% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izveštajnoj godini je za 23,3% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u USK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 66 mil. KM i bilježi povećanje od 66 miliona na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 109,8% i veći je za 9,8 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 47. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama USK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 3. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i USK 2021-2022**

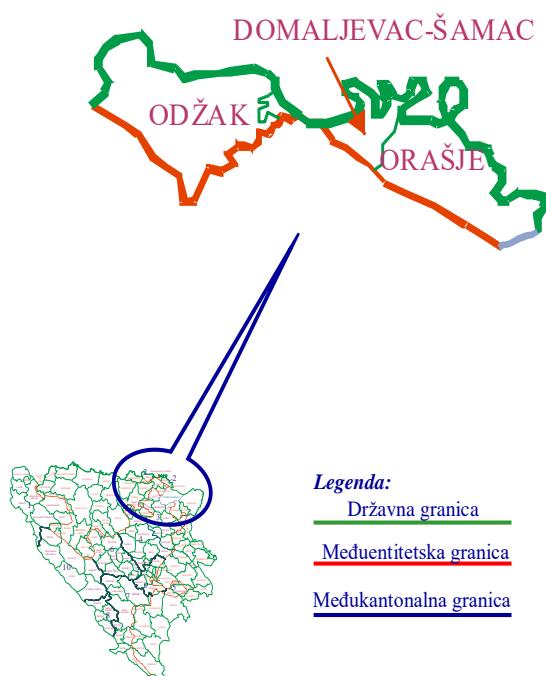
Indikatori	Federacija BiH		Unsko-sanski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	264.248	262.277	0,1	0,1
Indeks starenja stanovništva	122	127	108	116	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-5,3	-3,2	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	20,5	22,1	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	19,8	20,2	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	37,7	36,6	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	190.828	189.505	0,1	0,1
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	37.712	38.353	0,1	0,1
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	34.194	31.060	0,1	0,1
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	5.512	4.228	0,1	0,1
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	47,6	44,7	-	-
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	933	1.021	0,9	0,9
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	115,5	98,8	-	-
Broj penzionera	429.545	434.167	23.928	24.334	0,1	0,1
Prosječna penzija u KM	428	483	411	470	1,0	1,0
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	9.743	10.026	0,1	0,1
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	545.851	739.321	0,1	0,1
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	545.785	673.112	0,0	0,0
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	66	66.209	0,0	0,0
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	100,0	109,8	1,6	1,9
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	35	41	0,1	0,1
Porezi na dohotke P/C	245	296	133	157	0,5	0,5

POSAVSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

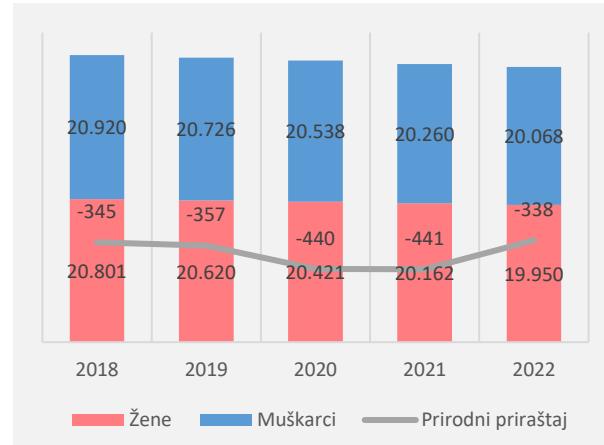
Površina u km ²	325
Općine	3
Naseljena mjesta	33
Stanovništvo	40.018
Prirodni priraštaj	-338
Gustina naseljenosti	123,3
Prosječna neto plaća u KM	1.025
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	5,9
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	150
Izvoz u mil. KM	158
Uvoz u mil. KM	512

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U POSAVSKOM KANTONU U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u PK, prema procjenama²³ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 40.018 što čini 1,9% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 48., 49,9% je žena. Broj stanovnika u PK manji je za 404 ili 1,0% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 1,0%.

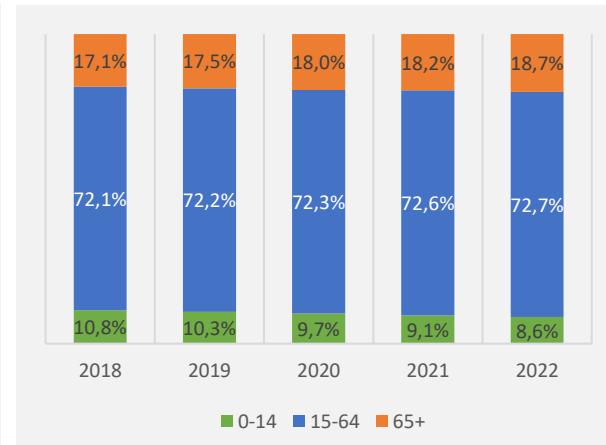
Grafikon 49. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 48. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 49., populacija 0-14 godina čini 8,6%, radno sposobna populacija 15-64 čini 72,7%, dok populacija starija od 65 godina čini 18,7% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 6,5%.

Indeks starenja stanovništva²⁴ u PK u 2022. g. iznosio je 192, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u PK u 2022. g. iznosila je 3,1‰, a stopa opšteg mortaliteta 11,6‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih u kantonu.

Prirodni priraštaj²⁵ u PK i dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 48., iznosio je -338. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -8,5‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -11,1‰.

Vitalni indeks iznosio je 26,7. Opšta stopa fertiliteta iznosila je 13,7 i niža je u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila 14,6.

²³Obrazloženje stavki pogledati na strani 7

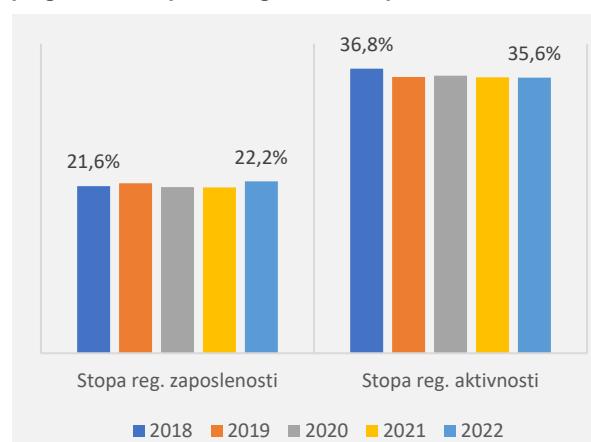
²⁴Obrazloženje stavki pogledati na strani 7

²⁵Obrazloženje stavki pogledati na strani 10

Stopa zaposlenosti²⁶ u PK u 2022. g. iznosila je 22,2%, što je za 0,8 p.p više u odnosu na prethodnu godinu, ali ispod stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

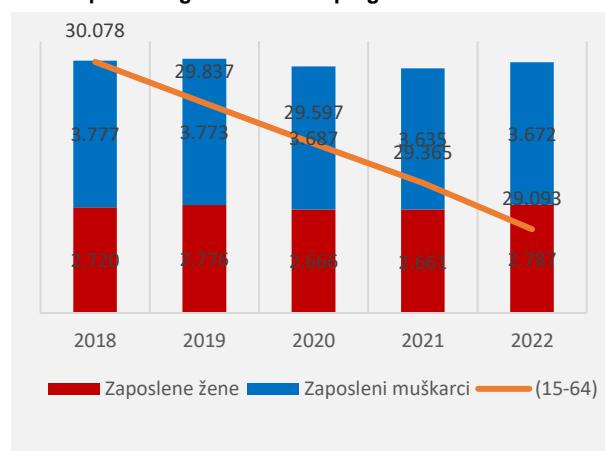
Stopa aktivnosti²⁷ u PK u 2022. g. iznosila je 35,6%, što je nepromjenjeno u odnosu na prethodnu godinu i što je značajno manje od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 50. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 51. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS²⁸, u PK sredinom 2022. g. iznosio je 29.093 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 272 ili 0,9%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,8%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u PK u 2022. g. iznosio je 6.459 ili 1,2% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 51., 2.787 ili 43,1% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 163 ili 2,6% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 0,15%. Broj zaposlenih žena u 2022.g. se povećao za 126 ili 4,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u PK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u prerađivačkoj industriji 24,3%, trgovini na veliko i na malo 20,2%, i u javnoj upravi i odbrani 13,5%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja 1,0%, vađenju ruda i kamena 0,1% i poslovanju nekretninama 0,1%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, bilježe stručne, naučne i tehničke djelatnosti za 19 ili 16,5%, poljoprivreda i šumarstvo za 16 ili 8,0% i prerađivačka industrija za 107 ili 7,3%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima vađenja ruda za 7 ili 50,0%, finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja za 15 ili 19,2% i djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije za 10 ili 9,0%, u odnosu na 2021. g.

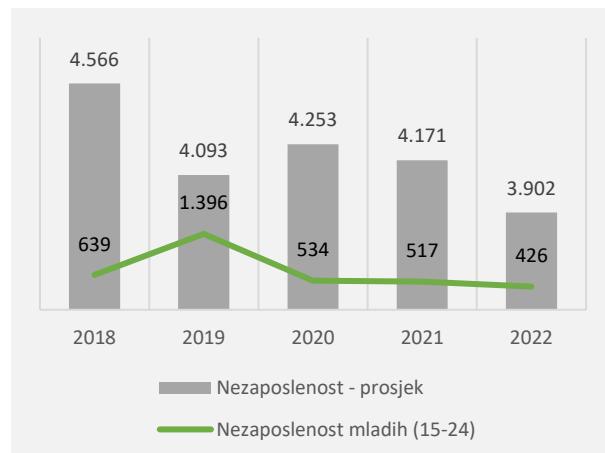
²⁶ Obrazloženje stavki na strani 12

²⁷ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

²⁸lb. (1)

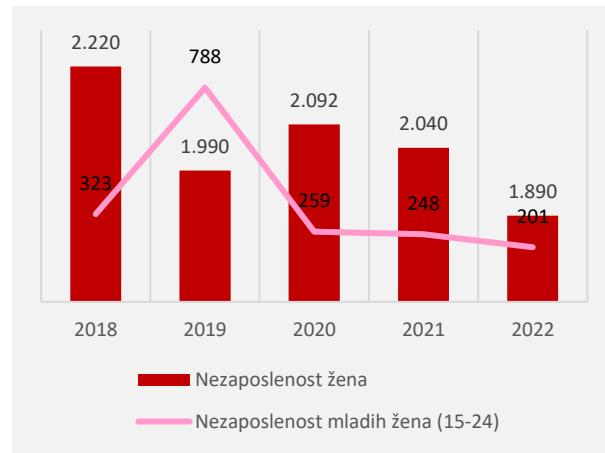
Prosječan broj nezaposlenih osoba u PK u 2022. g. iznosio je 3.902 ili 1,3% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 53., 1.890 ili 48,5% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 269 ili 6,4% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 3,9%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 150 ili 7,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 52. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 53. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u PK u 2022. g. iznosio je 426 i manji je za 91 nezaposlenu osobu ili 17,5% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 10,9% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022.g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 9,6%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 53., iznosio je 201 i manji je za 47 ili 19,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u PK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 37,7%, što je manje za 2,2 p.p u odnosu na prethodnu godinu i iznad je stope registrirane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

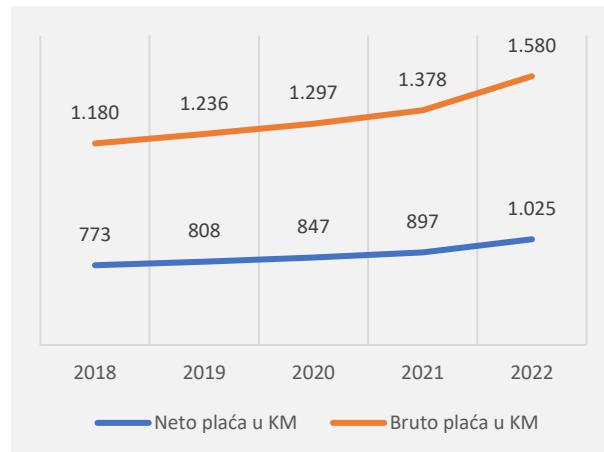
Posmatrano po kvalifikacijama, od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u PK u 2022. g. 2.355 (60,3%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok su 1.547 (39,7%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u PK u 2022. g. najviše je NKV (1.292 ili 33,1%), a najmanje registrovanih nezaposlenih osoba je VKV (2 ili 0,05%). Među nezaposlenim ženama u PK najviše nezaposlenih žena je sa NKV kvalifikacijama 29,4%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama 0,1%.

Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u PK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VŠS kvalifikacijama za 21,5%, dok je povećanje broja nezaposlenih zabilježeno kod osoba sa VSS kvalifikacijama za 4,8%, u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena neto plaća u PK u 2022. g. iznosila je 1.025 KM, što je više za 14,3% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 92,0% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 7,3%.

Bruto plaća u PK u 2022. g. iznosila je 1.580 KM i viša je za 14,7% u odnosu na prethodnu godinu.

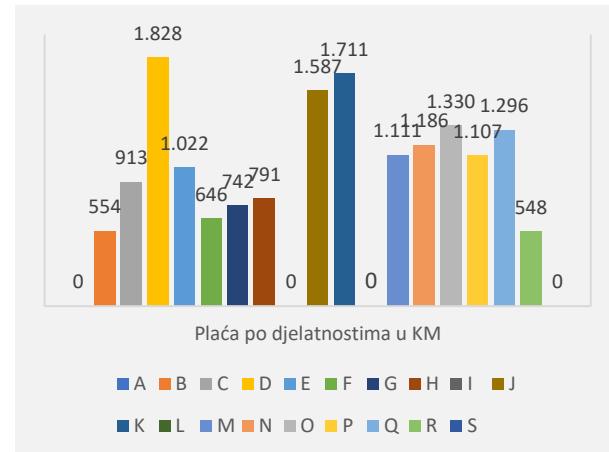
Grafikon 54. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama 2022 PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 55. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u PK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.828 KM, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 1.711 KM, te u djelatnosti informacija i komunikacija u iznosu od 1.587 KM, dok je najniža neto plaća zabilježena u području umjetnosti, zabave i rekreacije iznosu od 548 KM, vađenju ruda i kamena u iznosu od 554 KM i u građevinarstvu u iznosu od 646 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 41,2%, u stručnim naučnim i tehničkim djelatnostima za 35,2% i prerađivačkoj industriji za 31,0%, dok smanjenje plaće nije zabilježeno ni u jednoj djelatnosti u odnosu na prethodnu godinu.

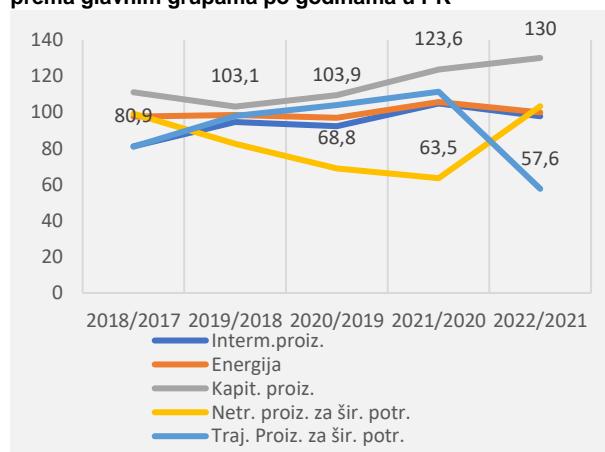
Grafikon 56. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 57. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

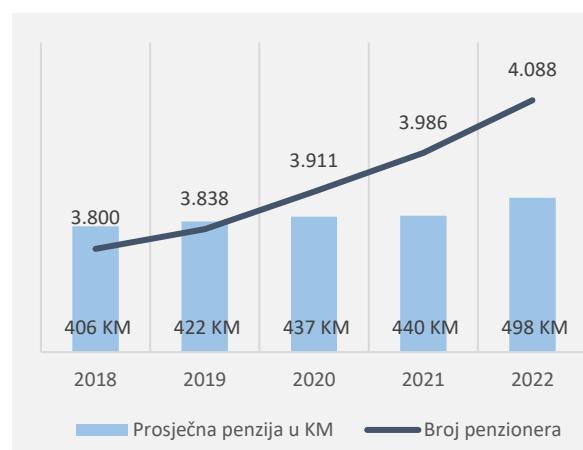
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

U PK u 2022. g. ostvaren je rast **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 4,4%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći pad zabilježen je u trajnim proizvodima za široku potrošnju, dok je najveći rast zabilježen u kapitalnim proizvodima a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u rastu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje prerađivačke industrije.

Broj penzionera u PK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 4.088 ili 0,9% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u PK se povećao za 102 ili 2,6% u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u PK na kraju izvještajne godine čini 10,2% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 1,8%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u PK na kraju 2022. g. iznosi 1,6 i ostao je nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu.

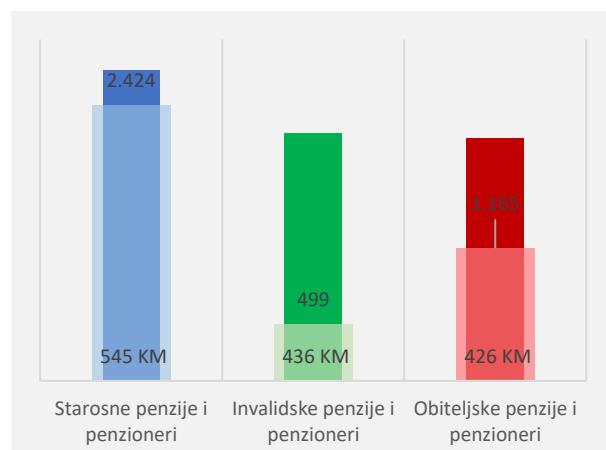
Grafikon 58. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama PK

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 59. Vrste penzionera i vrste penzija PK 2022

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

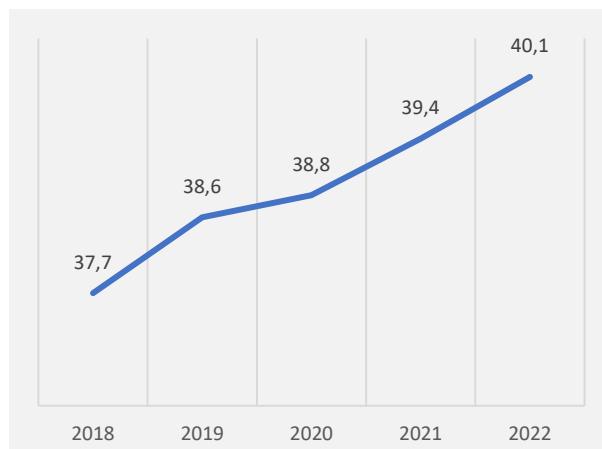
Prosječna isplaćena penzija u PK na kraju 2022. g. iznosila je 498 KM što je više za 13,3% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija u PK čini 103,1% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,2%.

Kako je prikazano na grafikonu 59., broj korisnika starosne penzije u PK na kraju 2022. g. iznosio je 2.424 i povećao se za 4,5% dok je broj invalidskih penzija iznosio 499 i manji je za 2,2%, kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 1.165 i veći je za 0,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u PK na kraju 2022. g. iznosio je 1.604 ili 1,3% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u PK veći je za 11 ili 0,7% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 61., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 40,1.

Broj pravnih osoba u PK na kraju 2022. g. iznosio je 1.062 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 4 ili 0,4%. Broj pravnih lica PK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 1,6%. U izvještajnoj godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 18,45% i ostalim uslužnim djelatnostima 28,1%, a najmanje u proizvodnji i opskrbi električnom energijom 0,2%.

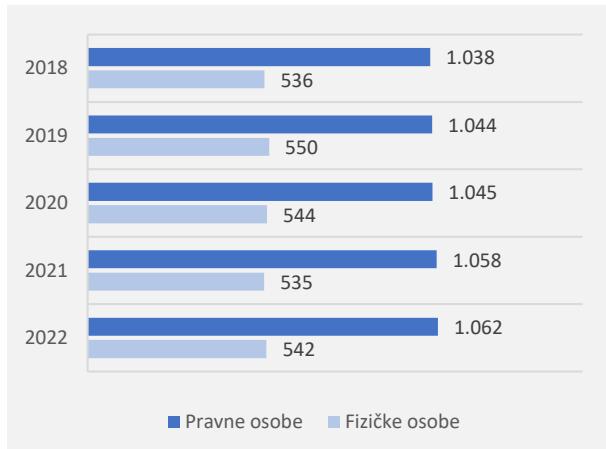
Grafikon 61. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 60. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u PK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

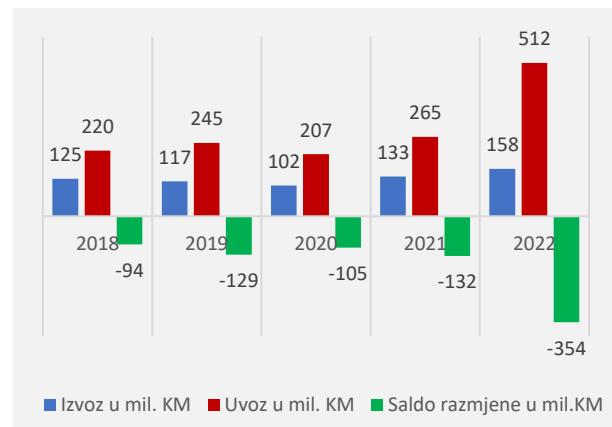
Broj fizičkih osoba – obrtnika u PK na kraju 2022. g. iznosio je 542 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 7 ili 1,3%. Broj registrovanih fizičkih lica - obrtnika PK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 1,0%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 25,5 i u hoteljerstvu i ugostiteljstvu 19,7%.

Izvoz ostvaren u PK u 2022. g. iznosio je 158 mil. KM ili 1,3% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 19,1% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u PK u 2022. g. iznosio je 512 mil. KM ili 2,5% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 93,2% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u PK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 353 mil. KM i bilježi povećanje od 221 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 30,9% i manji je za 19,2 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 62. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama PK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 4. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i PK 2021-2022

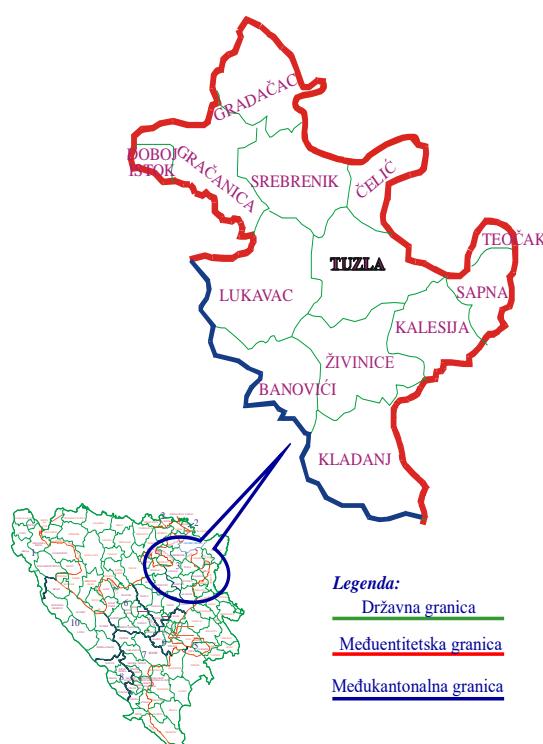
Indikatori	Federacija BiH		Posavski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	40.422	40.018	1,9	1,9
Indeks starenja stanovništva	122	127	177	192	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-11,1	-8,5	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	14,7	13,8	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	21,4	22,2	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	35,6	35,6	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	29.365	29.093	0,0	0,0
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	6.296	6.459	0,0	0,0
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	4.171	3.902	0,0	0,0
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	517	426	0,0	0,0
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	39,8	37,7		
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	897	1.025	0,9	0,9
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	106,7	104,4		
Broj penzionera	429.545	434.167	3.986	4.088	0,0	0,0
Prosječna penzija u KM	428	483	440	498	1,0	1,0
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	1.593	1.604	0,0	0,0
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	132.930	158.291	0,0	0,0
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	265.140	512.261	0,0	0,0
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	-132.210	-353.970	0,0	0,0
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	50,1	30,9		
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	5	6	0,0	0,0
Porezi na dohotke P/C	245	296	132	150	0,5	0,5

TUZLANSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

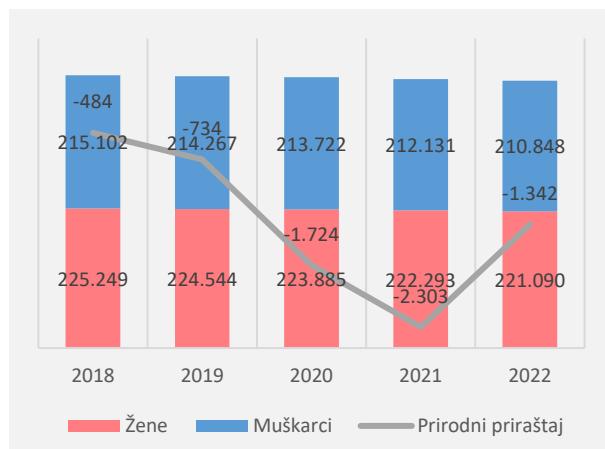
Površina u km ²	2.649
Općine	13
Naseljena mjesta	383
Stanovništvo	431.938
Prirodni priraštaj	-1.342
Gustina naseljenosti	163,1
Prosječna neto plaća u KM	1.022
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	103
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	239
Izvoz u mil. KM	2.732
Uvoz u mil. KM	3.049

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U TUZLANSKOM KANTONU U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u TK, prema procjenama²⁹ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 431.938 što čini 20,0% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 63., 221.090 ili 51,2% je žena. Broj stanovnika u TK manji je za 2.486 ili 0,6% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za

Grafikon 63. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

0,5%.

Grafikon 64. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 64., populacija 0-14 godina čini 13,9%, radno sposobna populacija 15-64 čini 69,0%, dok populacija starija od 65 godina čini 17,1% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 1,8%.

Indeks starenja stanovništva³⁰ u TK u 2022. g. iznosio je 131, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u TK u 2022. g. iznosila je 7,6‰, a stopa opšteg mortaliteta 10,8‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih po kantonima.

Prirodni priraštaj³¹ u TK i dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 63., iznosio je -1.342. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -3,2‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -5,6‰. Vitalni indeks iznosio je 70,1. Opšta stopa fertiliteta iznosila je 33,0 i viša je u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila 32,1.

²⁹Obrazloženje stavki pogledati na strani 7

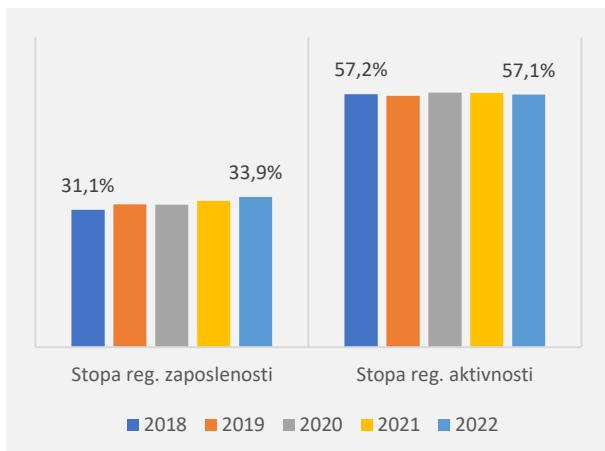
³⁰Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

³¹Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesecnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti³² u TK u 2022. g. iznosila je 33,9%, što je za 0,8 p.p više u odnosu na prethodnu godinu, ali ispod stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

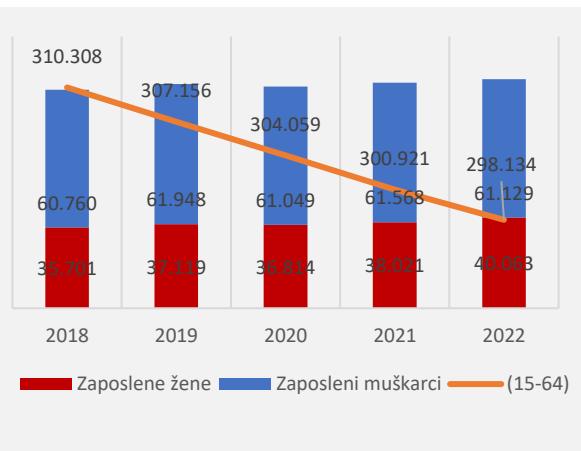
Stopa aktivnosti³³ u TK u 2022. g. iznosila je 57,1%, što je za 0,4 p.p. manje u odnosu na

Grafikon 65. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 66. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

prethodnu godinu i značajno je manja od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS³⁴, u TK sredinom 2022.g. iznosio je 298.134 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 2.787 ili 0,9%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 1,0%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u TK u 2022. g. iznosio je 101.192 ili 18,9% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 66., 40.063 ili 39,6% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 1.603 ili 1,6% u odnosu na 2021.g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 1,2%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 2.042 ili 5,4% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u TK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u prerađivačkoj industriji 24,4% i u trgovini na veliko i na malo 18,1%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima poslovanja nekretnina 0,2%, vađenju ruda i kamena 1,4% i poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu 1,5%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 29,0% i u obrazovanju 15,7% .

³² Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8.

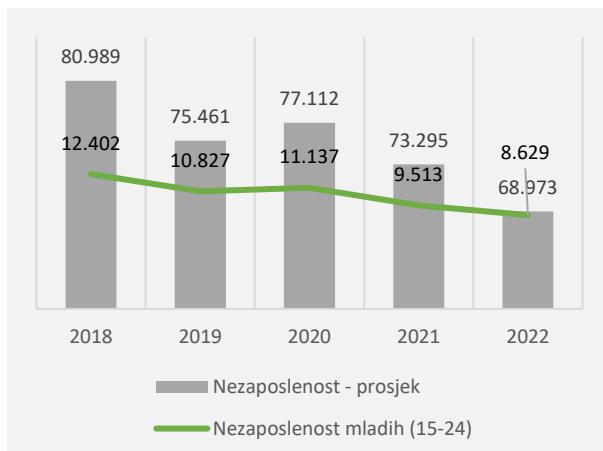
³³ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

³⁴lb. (1)

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u djelatnostima informacija i komunikacija za 150 ili 7,0% i hoteljerstvu i ugostiteljstvu za 205 ili 6,1%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom za 68 ili 4,55%, poslovanju nekretninama za 11 ili 6,15%, i u vađenju ruda i kamena za 357 ili 5,48%, u odnosu na 2021. g.

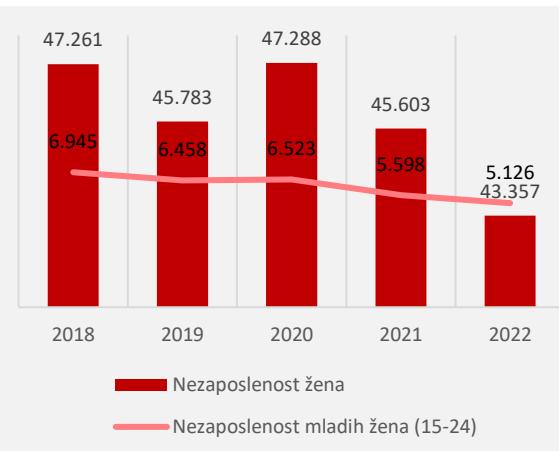
Prosječan broj nezaposlenih osoba u TK u 2022. g. iznosio je 68.973 ili 23,8% od ukupnog

Grafikon 68. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 67. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 67., 43.357 ili 62,9% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 4.321 ili 5,9% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 3,9%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 2.245 ili 4,9% u odnosu na prethodnu godinu.

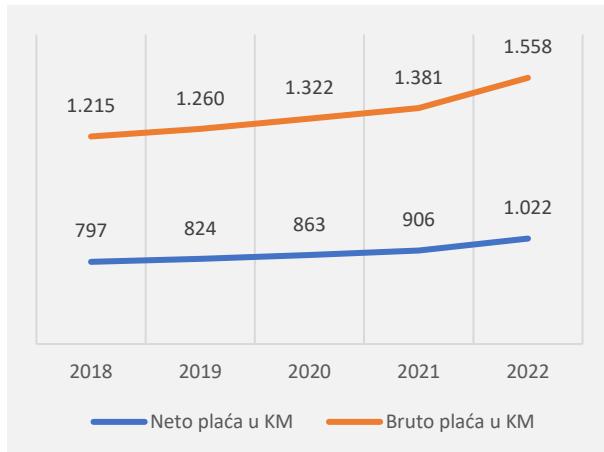
Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u TK u 2022. g. iznosio je 8.629 i manji je za 884 nezaposlene osobe ili 9,3% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 12,5% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 8,7%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 67., iznosio je 5.126 i manji je za 472 ili 8,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u TK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 40,5%, što je manje za 1,9 p.p. u odnosu na prethodnu godinu, ali značajno iznad stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u TK u 2022. g. 45.535 (66,0%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe, dok su 23.439 (34,0%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u TK u 2022. g. najviše je NKV (22.612 ili 32,8%), a najmanje nezaposlenih osoba sa NSS (15 ili 0,02%). Među nezaposlenim ženama u TK najviše nezaposlenih žena je sa NKV kvalifikacijama 33,4% i sa SSS 31,3%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama 0,1%.

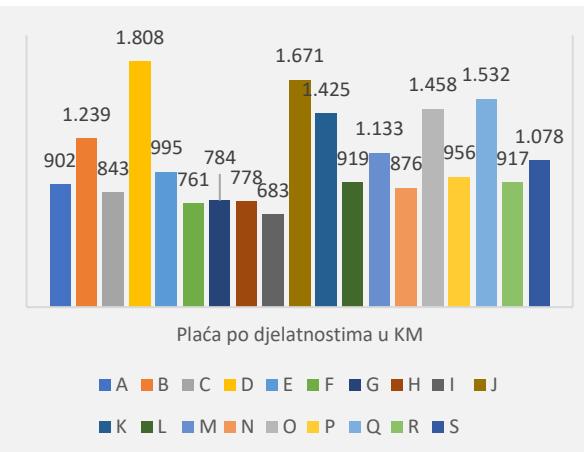
Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u TK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VŠS kvalifikacijama za 16,1% i kod osoba sa NSS za 22,3%.

Grafikon 69. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 70. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 TK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječna isplaćena neto plaća u TK u 2022. g. iznosila je 1.022 KM, što je više za 12,8% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 91,7% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 6,4%.

Bruto plaća u TK u 2022. g. iznosila je 1.558 KM i viša je za 12,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u TK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.808 KM, u djelatnostima informacija i komunikacija u iznosu od 1.671 KM, te u djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite u iznosu od 1.532 KM, dok je najniža neto plaća zabilježena u građevinarstvu u iznosu od 761 KM i u djelatnostima hotelijerstva i ugostiteljstva u iznosu od 683 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima hoteljerstva i ugostiteljstva za 31,1% i u administrativnim i uslužnim djelatnostima za 30,0%, dok je najmanje povećanje neto plaće zabilježeno u djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite za 3,2%.

U TK u 2022. g. ostvaren je rast **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 1,3%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći pad zabilježen je u trajnim proizvodima za široku potrošnju, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje proizvodnje i snadbijevnja električnom energijom i plinom.

Broj penzionera u TK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 72.145 ili 16,6% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u TK se smanjio za 4 u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u TK na kraju izvještajne godine čini 16,7% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 0,3%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u TK na kraju 2022. g. iznosi 1,4 i povećao se za 1,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena penzija u TK na kraju 2022. g. iznosila je 522 KM, što je više za 13,9% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija TK čini 108,0% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,4%.

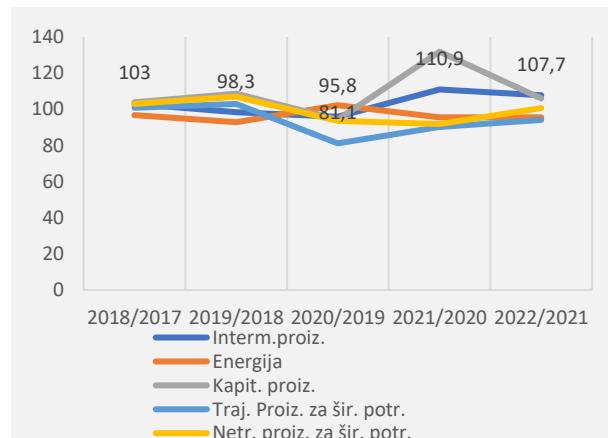
Kako je prikazano na grafikonu 74., broj korisnika starosne penzije u TK na kraju 2022. g. iznosio je 37.028 i povećao se za 1,9%, dok je broj invalidskih penzija iznosio 11.297 i manji je za 4,0%, kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 23.820 i manji je za 0,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 71. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u TK

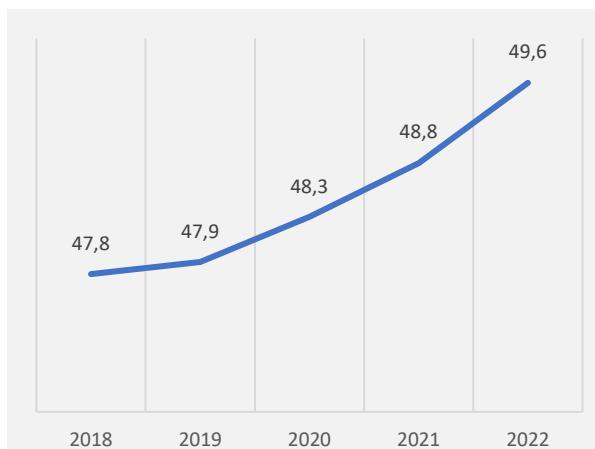
Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 72. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u TK

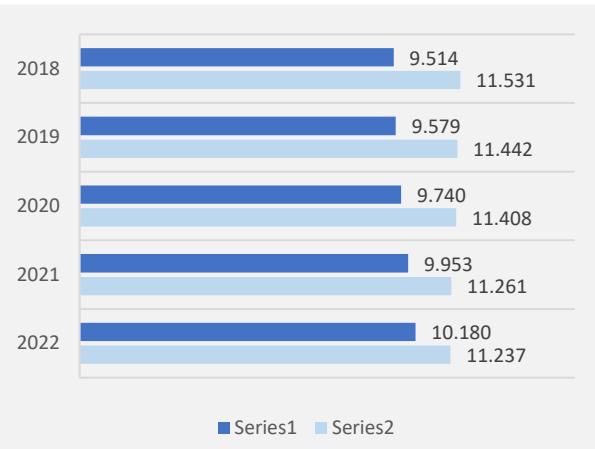

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 75. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u TK

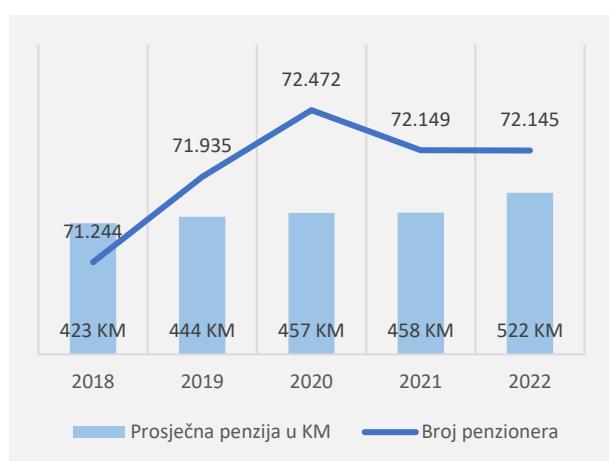
Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

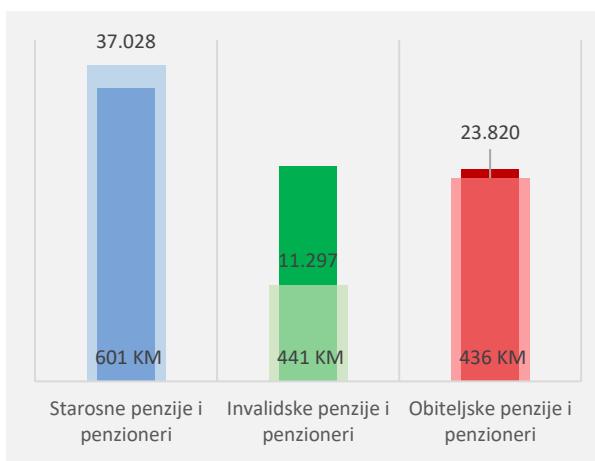
Ukupan broj poslovnih subjekata u TK na kraju 2022. g. iznosio je 21.417 ili 17,8% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u TK-u veći je za 203 ili 1,0% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 75., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 49,6.

Grafikon 73. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama TK

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 76. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u TK

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u TK na kraju 2022. g. iznosio je 10.180 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 227 ili 2,3%. Broj pravnih lica TK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 15,5%. U izvještajnoj godini godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko i malo 24,5%, u ostalim uslužnim djelatnostima 17,9% i u prerađivačkoj industriji 12,1%.

Broj fizičkih osoba – obrtnika u TK na kraju 2022. g. iznosio je 11.237 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 24 ili 0,2%. Broj registrovanih fizičkih lica - obrtnika TK učestvuje u ukupnom

broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 20,6%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima trgovine na veliko i malo 27,6% i hoteljerstvu i ugostiteljstvu 14,4%.

Izvoz ostvaren u TK u 2022. g. iznosio je 2.732 mil. KM ili 22,6% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izveštajnoj godini je za 31,6% veći u odnosu na 2021. g.

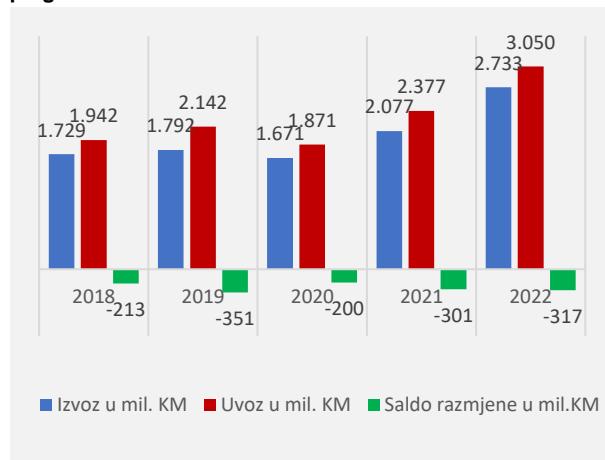
Uvoz ostvaren u TK u 2022. g. iznosio je 3.049 mil. KM ili 15,0% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izveštajnoj godini je za 28,3% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u TK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 317 mil. KM i bilježi povećanje od 16 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 89,6% i veći je za 2,2 p.p. u odnosu na 2021. g.

Tabela 5. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i TK 2021-2022**

Indikatori	Federacija BiH		Tuzlanski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	434.424	431.938	0,2	0,2
Indeks starenja stanovništva	122	127	125	131	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-5,6	-3,2	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	32,1	33,0	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	33,1	33,9	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	57,5	57,1	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	300.921	298.134	0,2	0,2
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	99.589	101.192	0,2	0,2

Grafikon 77. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama TK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Makroekonomski pokazatelji po kantonima Federacije Bosne i Hercegovine 2022

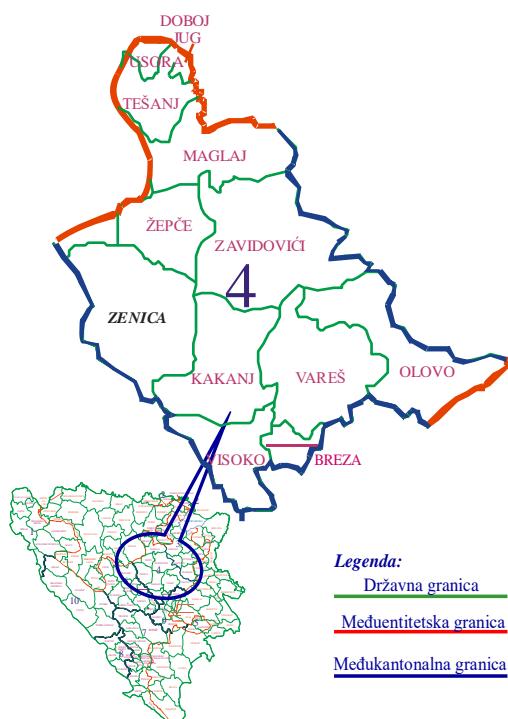
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	73.295	68.973	0,2	0,2
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	9.513	8.629	0,2	0,3
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	42,4	40,5	-	-
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	906	1.022	0,9	0,9
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	102,8	101,3	-	-
Broj penzionera	429.545	434.167	72.149	72.145	0,2	0,2
Prosječna penzija u KM	428	483	458	522	1,1	1,1
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	21.214	21.417	0,2	0,2
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	2.076.750	2.732.608	0,2	0,2
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	2.377.354	3.049.718	0,2	0,1
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	-300.604	-317.110	0,1	0,0
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	87,4	89,6	-	-
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	83	103	0,2	0,2
Porezi na dohotke P/C	245	296	192	239	0,8	0,8

ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

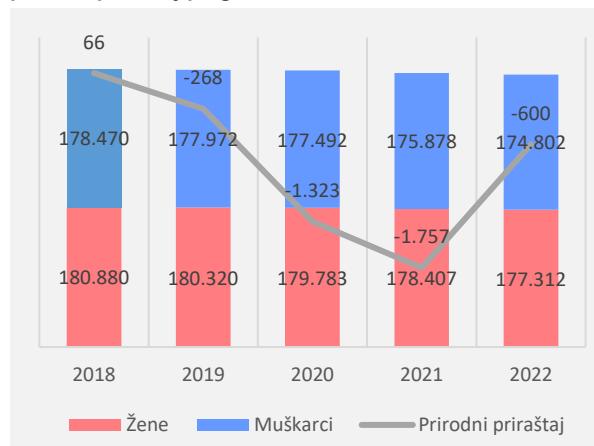
Površina u km ²	3.344
Općine	12
Naseljena mjesta	619
Stanovništvo	352.114
Prirodni priraštaj	-600
Gustina naseljenosti	105,3
Prosječna neto plaća u KM	962
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	80
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	227
Izvoz u mil. KM	2.302
Uvoz u mil. KM	2.592

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u ZDK, prema procjenama³⁵ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 352.114, što čini 16,3% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 78., 177.312 ili 50,4% je žena. Broj stanovnika u ZDK manji je za 2.171 ili 0,6% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,5%.

Grafikon 78. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 79. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 79., populacija 0-14 godina čini 15,2%, radno sposobna populacija 15-64 čini 69,0%, dok populacija starija od 65 godina čini 15,8% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 1,2%.

Indeks starenja stanovništva³⁶ u ZDK u 2022. g. iznosio je 113, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u ZDK u 2022. g. iznosila je 8,6‰, a stopa opšteg mortaliteta 10,6‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih po kantonima.

Prirodni priraštaj³⁷ u ZDK i dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 78., iznosio je -600. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -2,0‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -5,0‰. Vitalni indeks koji predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika iznosio je 81,5%.

³⁵Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

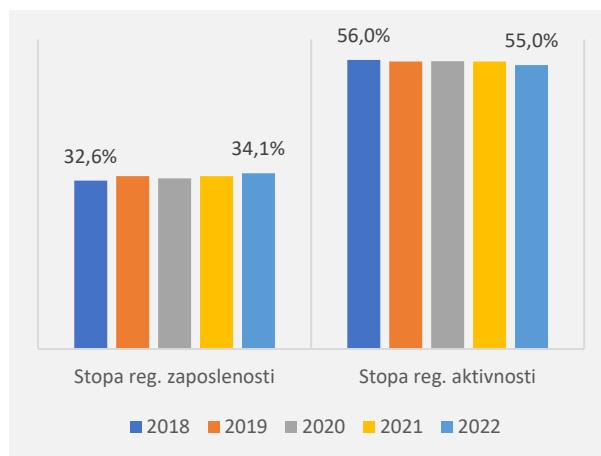
³⁶Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

³⁷ Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesečnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti³⁸ u ZDK u 2022. g. iznosila je 34,1%, što je za 0,6 p.p više u odnosu na prethodnu godinu, ali ispod stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

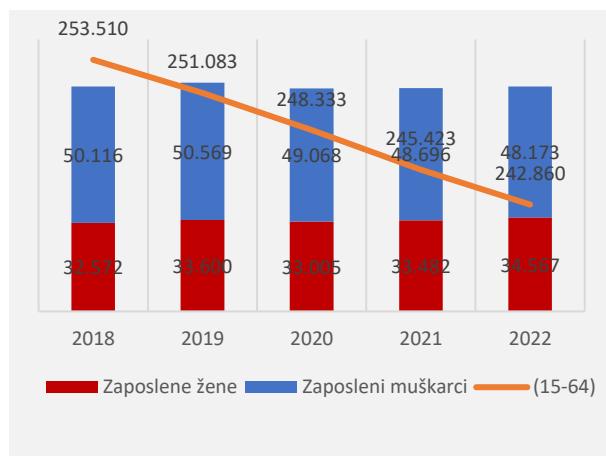
Stopa aktivnosti³⁹ u ZDK u 2022. g. iznosila je 55,0%, što je za 0,7 p.p. manje u odnosu na prethodnu godinu i značajno je manja od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 80. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 81. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁴⁰, u ZDK sredinom 2022. g. iznosio je 242.860 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 2.563 ili 1,0%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 1,1%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u ZDK u 2022. g. iznosio je 82.740 ili 15,4% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 81., 34.567 ili 41,8% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 562 ili 0,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 0,01%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 1.085 ili 3,2% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u ZDK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u prerađivačkoj industriji 32,4%, i u trgovini 15,1%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u poslovanju nekretninama 0,3%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu za 94 ili 4,59% i u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima za 55 ili 5,0%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima vađenja ruda i kamena za 359 ili 8,7% i poslovanju nekretninama za 23 ili 7,74%, u odnosu na 2021. g.

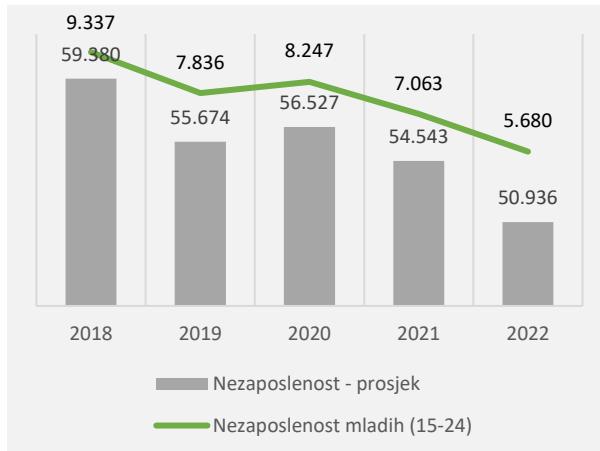
³⁸ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8

³⁹ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁴⁰lb. (1)

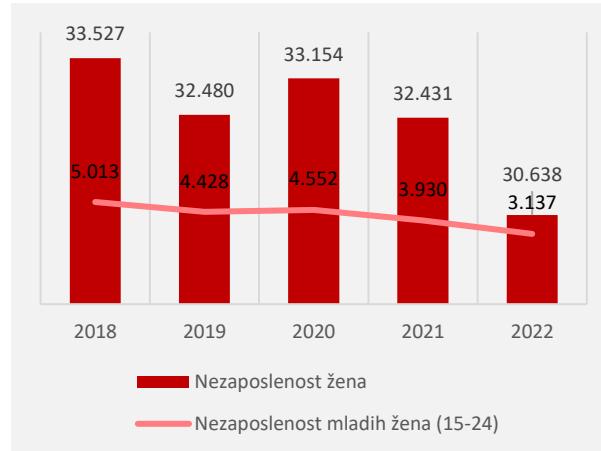
Prosječan broj nezaposlenih osoba u ZDK u 2022. g. iznosio je 50.936 ili 17,6% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 83., 30.638 ili 60,2% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 3.607 ili 6,6% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 3,8%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 1.793 ili 5,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 82. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 83. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u ZDK u 2022. g. iznosio je 5.680 i manji je za 1.383 nezaposlenih osoba ili 19,6% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 11,2% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 11,7%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 83., iznosio je 3.137 i manji je za 793 ili 20,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u ZDK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 38,1%, što je manje za 1,8 p.p u odnosu na prethodnu godinu, ali značajno iznad stope registrirane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u ZDK u 2022. g. 34.553 (67,8%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok su 16.383 (32,2%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u ZDK u 2022. g. najviše je KV (18.658 ili 36,6%), a najmanje nezaposlenih osoba sa NSS (86 ili 0,02%). Među nezaposlenim ženama u ZDK najviše nezaposlenih žena je sa NKV kvalifikacijama 30,5%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama 0,1%.

Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u ZDK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VKV kvalifikacijama za 16,1% i kod osoba sa VSS kvalifikacijama za 13,1%.

Prosječna isplaćena neto plaća u ZDK u 2022. g. iznosila je 962 KM, što je više za 12,1% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 86,4% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 6,0%.

Bruto plaća u ZDK u 2022. g. iznosila je 1.475 KM i viša je za 12,1% u odnosu na prethodnu godinu.

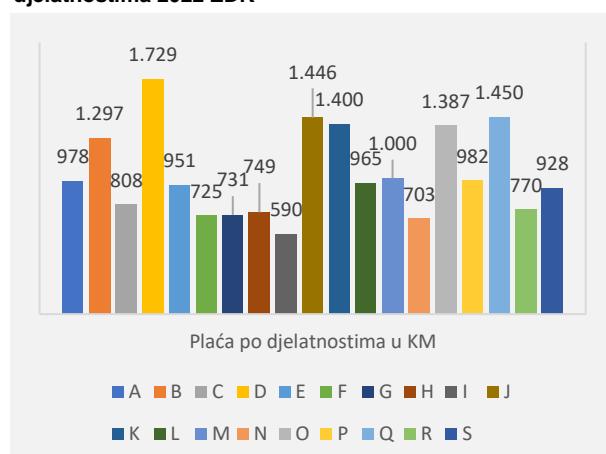
Grafikon 84. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 85. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u ZDK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.729 KM, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 1.400 KM, te u djelatnostima informacija i komunikacija u iznosu od 1.446 KM, dok je najniža neto plaća zabilježena u hoteljerstvu i ugostiteljstvu u iznosu od 590 KM i u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima u iznosu od 703 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 33,7%, djelatnostima informacija i komunikacija za 32,8% i u hoteljerstvu i ugostiteljstvu za 27,2%.

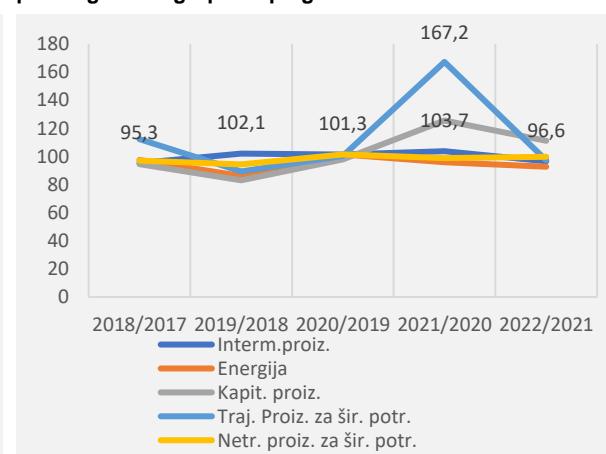
U ZDK u 2022. g. ostvaren je pad **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 2,7%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći pad zabilježila je energija, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje vađenja ruda i kamena.

Grafikon 86. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 87. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u ZDK

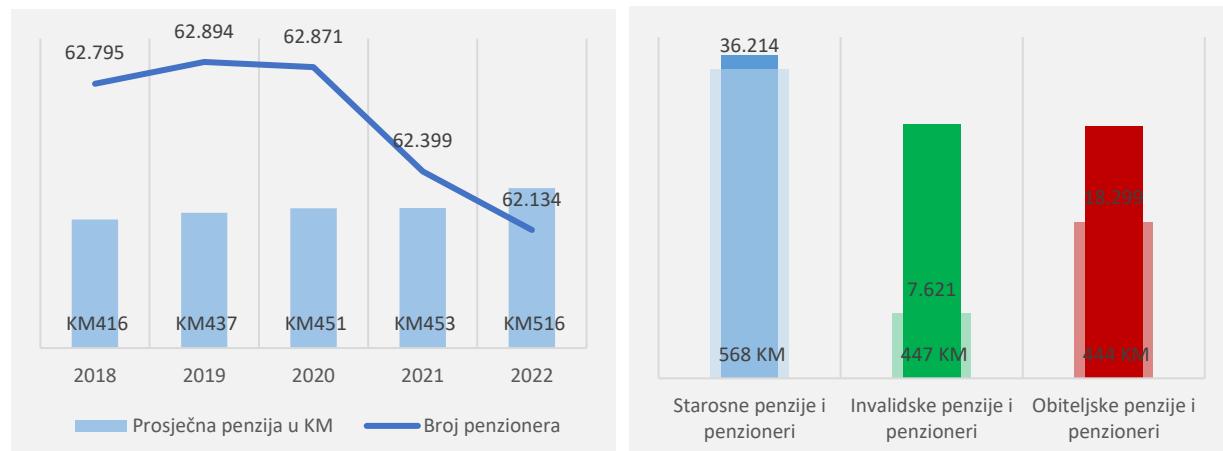

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera u ZDK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 62.134 ili 14,3% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u ZDK se smanjio za 265 ili 0,4% u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u ZDK na kraju izvještajne godine čini 17,6% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje smanjivao za 0,3%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u ZDK na kraju 2022. g. iznosi 1,3 i povećao se u odnosu na prethodnu godinu za 1,1%.

Grafikon 88. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera po godinama ZDK Grafikon 89. Vrste penzionera i vrste penzija ZDK 2022

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

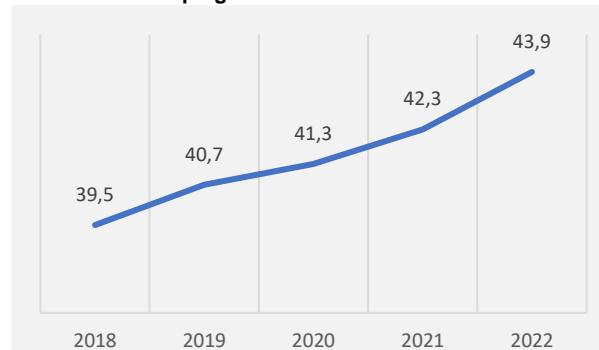
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječna isplaćena penzija u ZDK na kraju 2022. g. iznosila je 516 KM što je više za 14,1% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija ZDK čini 106,9% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,6%.

Kako je prikazano na grafikonu 89., broj korisnika starosne penzije u ZDK na kraju 2022. g. iznosio je 36.214 i povećao se za 1,0% dok je broj invalidskih penzija iznosio 11.297 i manji je za 4,0%, kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 18.299 i manji je za 1,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u ZDK na kraju 2022. g. iznosio je 15.466 ili 12,9% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u ZDK veći je za 490 ili 3,3% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano grafikonu 90., na kraju 2022.g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 43,9.

Grafikon 90. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 91. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u ZDK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u ZDK na kraju 2022. g. iznosio je 6.960 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 152 ili 2,2%. Broj pravnih lica ZDK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 10,6%. U izvještajnoj godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 21,4%, u ostalim uslužnim djelatnostima 17,7% i u prerađivačkoj industriji 14,9%.

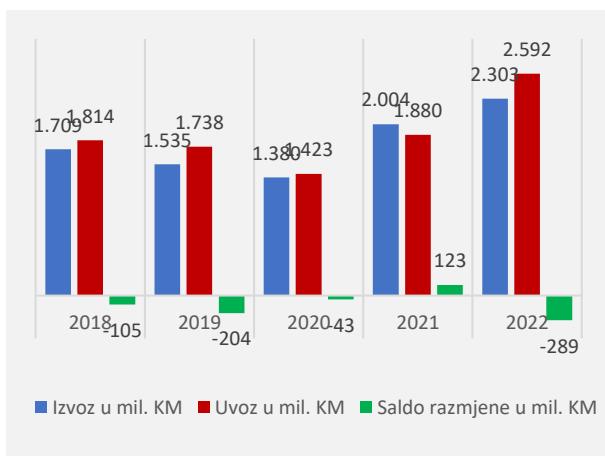
Broj fizičkih osoba – obrtnika u ZDK na kraju 2022. g. iznosio je 8.506 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 338 ili 4,1%. Broj registrovanih fizičkih lica - obrtnika ZDK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 15,6%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima pružanja smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 13,3%, trgovini na veliko i malo 23,0% i poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu 12,9%.

Izvoz ostvaren u ZDK u 2022. g. iznosio je 2.302 mil. KM ili 19,0% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 14,9% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u ZDK u 2022. g. iznosio je 2.592 mil. KM ili 12,7% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 37,9% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u ZDK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 289 mil. KM i bilježi povećanje od 412 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 88,8% i veći je za 17,7 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 92. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama ZDK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 6. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i ZDK 2021-2022**

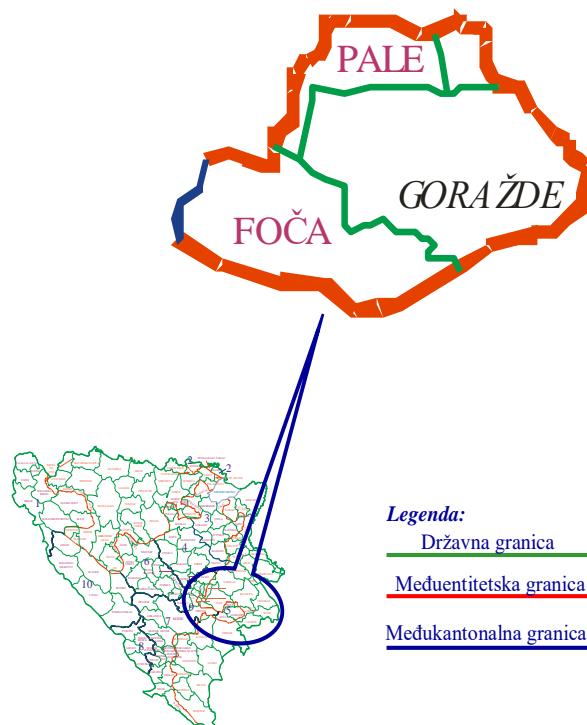
Indikatori	Federacija BiH		Zeničko-dobojski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	354.285	352.114	0,2	0,2
Indeks starenja stanovništva	122	127	109	113	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-5,1	-2,0	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	38,2	37,8	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	33,0	33,5	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	55,7	55,0	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	245.423	242.860	0,2	0,2
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	82.178	82.740	0,2	0,2
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	54.543	50.936	0,2	0,2
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	7.063	5.680	0,2	0,2
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	39,9	38,1	-	-
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	858	962	0,9	0,9
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	102,0	97,3	-	-
Broj penzionera	429.545	434.167	62.399	62.134	0,1	0,1
Prosječna penzija u KM	428	483	453	516	1,1	1,1
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	14.976	15.466	0,1	0,1
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	2.003.527	2.302.754	0,2	0,2
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	1.880.078	2.592.033	0,1	0,1
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	123.449	-289.279	0,0	0,0
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	106,6	88,8		
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	65	80	0,1	0,1
Porezi na dohotke P/C	245	296	185	227	0,8	0,8

BOSANSKO - PODRINJSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

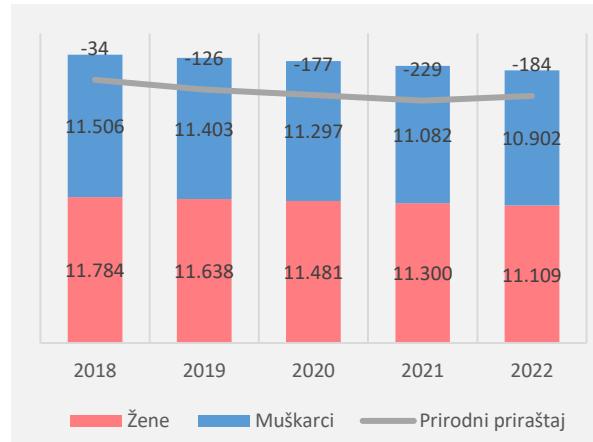
Površina u km ²	505
Općine	3
Naseljena mjesta	191
Stanovništvo	22.011
Prirodni priraštaj	-184
Gustina naseljenosti	43,6
Prosječna neto plaća u KM	1.026
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	7,8
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	354
Izvoz u mil. KM	278
Uvoz u mil. KM	168

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U BOSANSKO-PODRINJSKOM KANTONU U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u BPK, prema procjenama⁴¹ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 22.011 što čini 1,0% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na

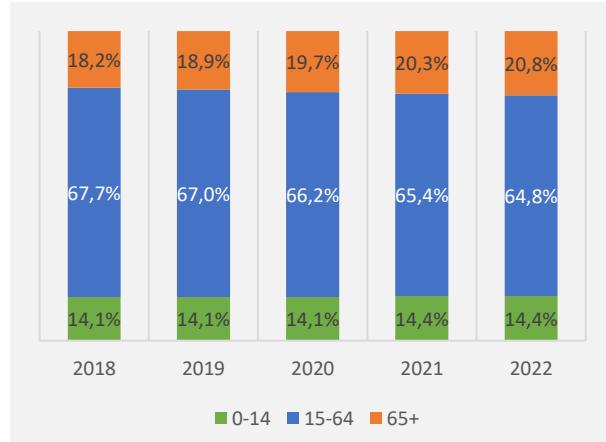
Grafikon 93. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 94. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

grafikonu 93., 11.109 ili 50,5% je žena. Broj stanovnika u BPK manji je za 371 ili 1,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 1,4%.

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 94., populacija 0-14 godina čini 14,4%, radno sposobna populacija 15-64 čini 64,8%, dok populacija starija od 65 godina čini 20,8% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 0,9%.

Indeks starenja stanovništva⁴² u BPK u 2022. g. iznosio je 155, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u BPK u 2022. g. iznosila je 6,9‰, a stopa opšteg mortaliteta 15,4‰. U 2022. godini broj živorodenih je i dalje manji od broja umrlih u kantonu.

Prirodni priraštaj⁴³ u BPK i dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 93., iznosio je -184. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -8,5‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -10,6‰.

⁴¹Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

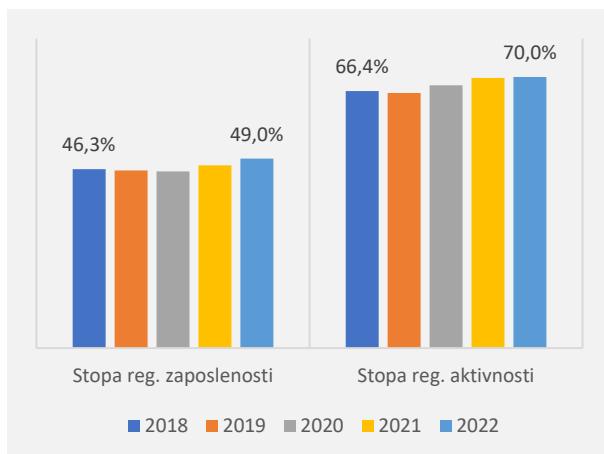
⁴²Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

⁴³Obrazloženje stavki pogledati na strani 10

Vitalni indeks iznosio je 44,8. Opšta stopa fertiliteta iznosila je 33,4 i viša je u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila 31,9.

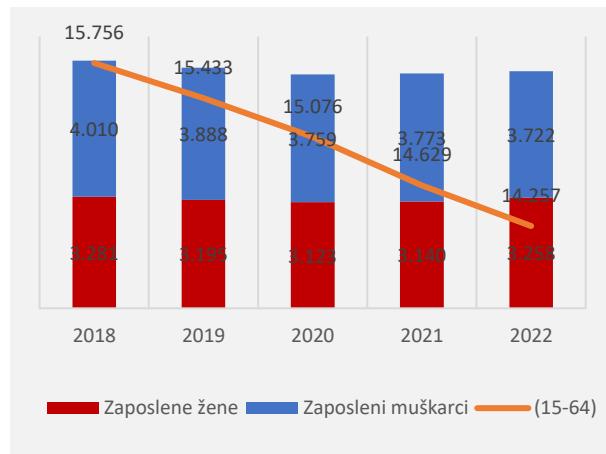
Stopa zaposlenosti⁴⁴ u BPK u 2022. g. iznosila je 49,0% što je za 1,7 p.p više u odnosu na prethodnu godinu i veća je od stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

Grafikon 95. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 96. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Stopa aktivnosti⁴⁵ u BPK u 2022. g. iznosila je 70,0% što je za 0,3 p.p. veće u odnosu na prethodnu godinu i značajno je veća od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁴⁶, u BPK sredinom 2022. g. iznosio je 14.257 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 372 ili 2,5%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 2,5%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u BPK u 2022. g. iznosio je 6.980 ili 1,3% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 96., 3.258 ili 46,7% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 67 ili 1,0% u odnosu na 2021.g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 1,1%. Broj zaposlenih žena u 2022.g. se povećao za 118 ili 3,8% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u BPK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u prerađivačkoj industriji 46,8% i u trgovini na veliko i malo 10,0%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom 0,7% i u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima 1,0%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 11,1%, u obrazovanju 6,8% i prerađivačkoj industriji 5,7%.

⁴⁴ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8.

⁴⁵ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁴⁶lb. (1)

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima zabilježeno je u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima za 16 ili 22,2%, u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima za 4 ili 5,8% i prerađivačkoj industriji za 85 ili 2,67%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom za 7 ili 13,21% i u građevinarstvu za 18 ili 11,6%, u odnosu na 2021. g.

Prosječan broj nezaposlenih osoba u BPK u 2022. g. iznosio je 3.006 ili 1,0% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 98., 1.710 ili 56,9% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 291 ili 8,8% u odnosu

Grafikon 97. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama BPK

Grafikon 98. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 1,4%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 175 ili 9,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u BPK u 2022. g. iznosio je 400 i manji je za 127 nezaposlenih osoba ili 24,1% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 13,3% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 6,1%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 98., iznosio je 189 i manji je za 55 ili 22,7% u odnosu na prethodnu godinu.

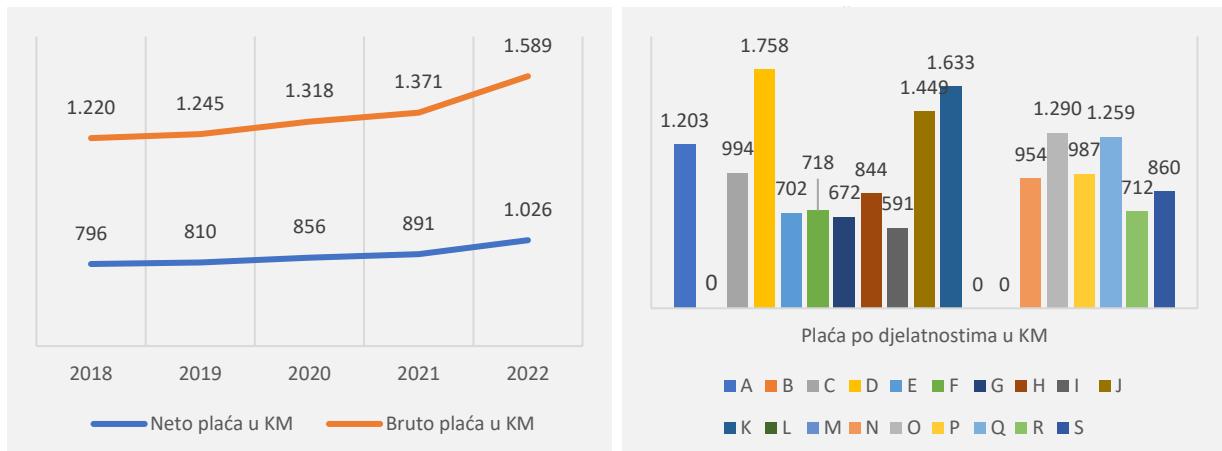
Stopa nezaposlenosti u BPK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 30,1%, što je manje za 2,2 p.p u odnosu na prethodnu godinu i ispod je stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u BPK u 2022. g. 2.008 (66,8%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok su 998 (33,2%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u BPK u 2022. g. najviše je NKV (981 ili 32,6%), a najmanje nezaposlenih osoba sa NSS (4 ili 0,01%). Među nezaposlenim ženama u BPK učešće je također slično, najviše nezaposlenih žena je sa NKV kvalifikacijama 36,1%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV i NSS kvalifikacijama po 0,1%.

Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u BPK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa PKV kvalifikacijama za 18,8%.

Prosječna isplaćena neto plaća u BPK u 2022. g. iznosila je 1.026 KM, što je više za 15,2% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 92,1% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 6,6%.

Bruto plaća u BPK u 2022. g. iznosila je 1.589 KM i viša je za 15,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u BPK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.758 KM, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 1.633 KM, te u djelatnostima informacije i komunikacije u iznosu od 1.449 KM, dok je najniža neto plaća zabilježena u hoteljerstvu i ugostiteljstvu 591 KM, građevinarstvu u iznosu od 718 KM i u djelatnostima snabdijevanja vodom u iznosu od 702 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribolova za 22,5% i hoteljerstvu i ugostiteljstvu za 23,9%.

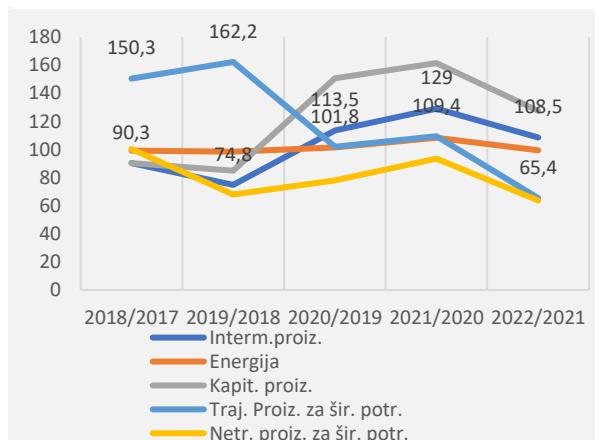
U BPK u 2022. g. ostvaren je pad **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 2,7%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći pad zabilježen je u netrajnima proizvodima za široku potrošnju, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje vađenja ruda i kamena.

Grafikon 101. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 102. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u BPK

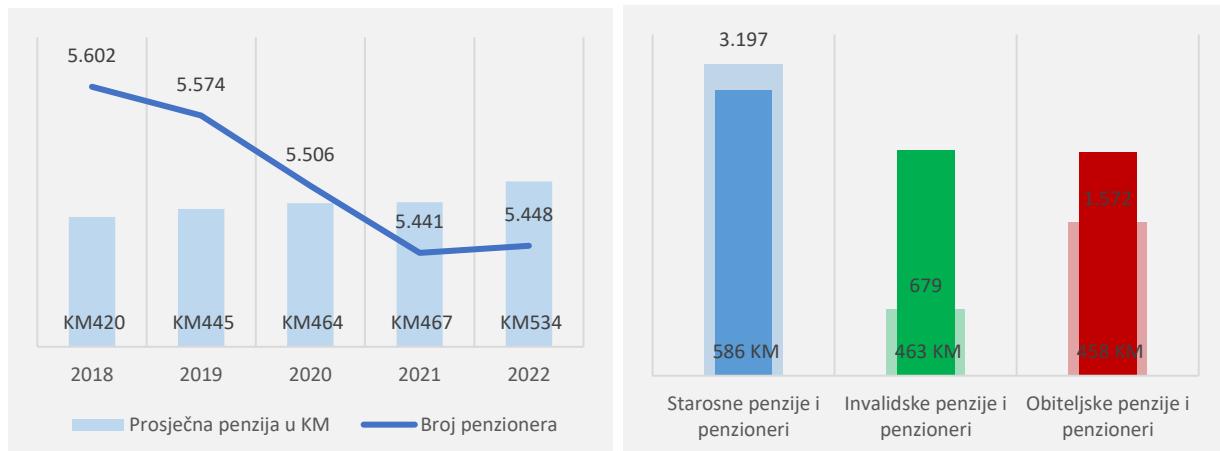

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera u BPK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 5.448 ili 1,3% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u BPK se povećao za 7 ili 0,1% u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u BPK na kraju izvještajne godine čini 24,8% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje smanjivao za 0,7%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u BPK na kraju 2022. g. iznosi 1,3 i povećao se 0,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 103. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera **Grafikon 104. Vrste penzionera i vrste penzija BPK 2022 po godinama BPK**

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

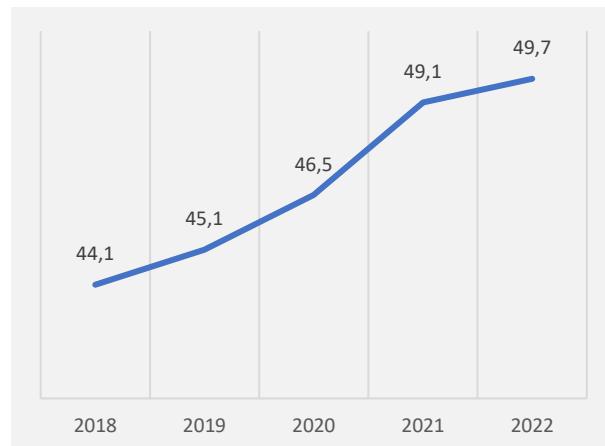
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječna isplaćena penzija u BPK na kraju 2022. g. iznosila je 534 KM, što je više za 14,3% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija BPK-a čini 110,5% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 6,2%.

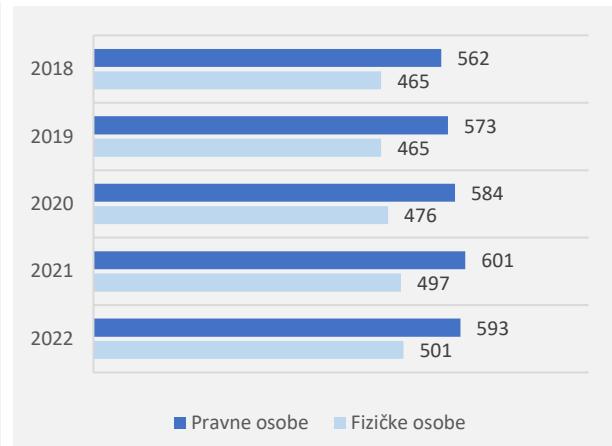
Kako je prikazano na grafikonu 104., broj korisnika starosne penzije u BPK na kraju 2022. g. iznosio je 3.197 i povećao se za 2,8%, dok je broj invalidskih penzija iznosio 679 i manji je za 5,3%, kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 1.572 i manji je za 2,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u BPK na kraju 2022. g. iznosio je 1.094 ili 0,9% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u BPK manji je za 4 ili 0,4% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 105., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 49,7.

Grafikon 105. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u BPK

Grafikon 106. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u BPK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u BPK na kraju 2022. g. iznosio je 593 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 8 ili 1,3%. Broj pravnih lica BPK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 0,9%. U izvještajnoj godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 17,0% i u ostalim uslužnim djelatnostima 30,7%, a najmanje u finansijskim djelatnostima.

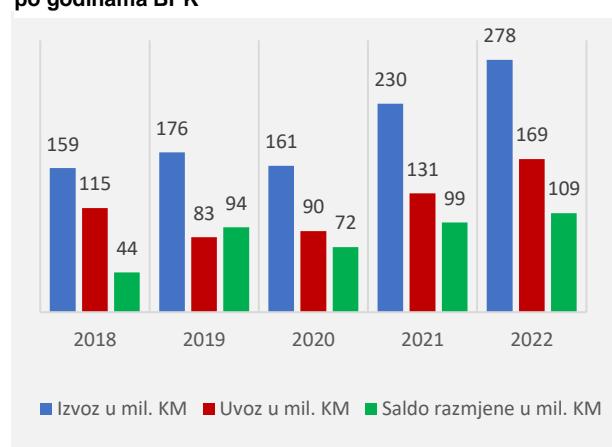
Broj fizičkih osoba – obrtnika u BPK na kraju 2022. g. iznosio je 501 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 4 ili 0,8%. Broj registrovanih fizičkih lica – obrtnika BPK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 0,9%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i rbarstva 19,5%, hoteljerstvu i ugostiteljstvu 19,2% i trgovini na veliko 16,9%.

Izvoz ostvaren u BPK u 2022. g. iznosio je 278 mil. KM ili 2,3% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 20,9% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u BPK u 2022. g. iznosio je 169 mil. KM ili 0,8% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 28,9% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u BPK u 2022. g. zabilježio je suficit u iznosu od 109 mil. KM i bilježi povećanje od 10 miliona na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 164,8% i manji je za 10,8 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 107. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama BPK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 7. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i BPK 2021-2022**

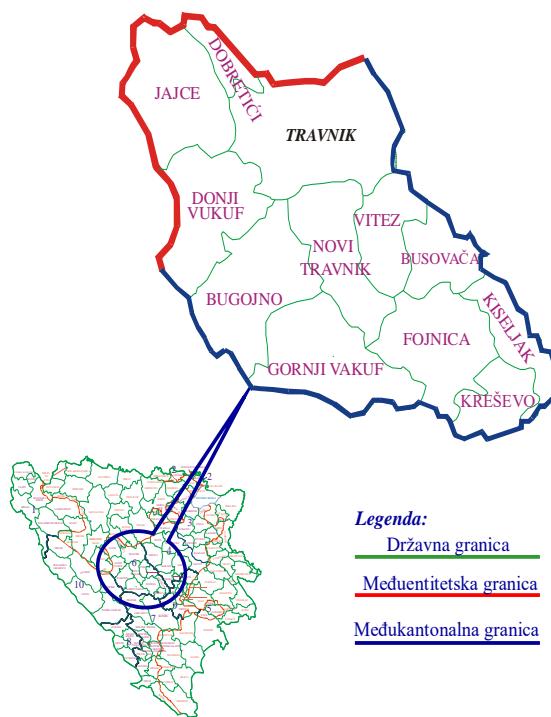
Indikatori	Federacija BiH		Bosansko-podrinjski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	22.382	22.011	0,0	0,0
Indeks starenja stanovništva	122	127	150	155	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-10,6	-8,5	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	31,9	33,4	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	47,3	49,0	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	69,8	70,0	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	14.629	14.257	0,0	0,0
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	6.913	6.980	0,0	0,0
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	3.297	3.006	0,0	0,0
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	527	400	0,0	0,0
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	32,2	30,1	-	-
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	891	1.026	0,9	0,9
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	118,0	97,3	-	-
Broj penzionera	429.545	434.167	5.441	5.448	0,0	0,0
Prosječna penzija u KM	428	483	467	534	1,1	1,1
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	1.098	1.094	0,0	0,0
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	230.242	278.448	0,0	0,0
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	131.126	168.982	0,0	0,0
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	99.116	109.466	0,0	0,0
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	175,6	164,8	-	-
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	6	8	0,0	0,0
Porezi na dohotke P/C	245	296	283	354	1,2	1,2

SREDNJOBOSANSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

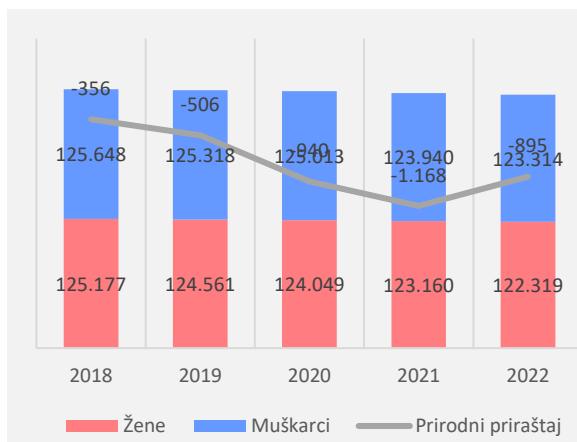
Površina u km ²	3.189
Općine	12
Naseljena mjesta	661
Stanovništvo	245.633
Prirodni priraštaj	-895
Gustina naseljenosti	77,0
Prosječna neto plaća u KM	893
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	44
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	177
Izvoz u mil. KM	938
Uvoz u mil. KM	1.308

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u SBK, prema procjenama⁴⁷ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 245.633, što čini 11,4% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 108., 122.319 ili 49,8% je žena. Broj stanovnika u SBK manji je za 1.467 ili 0,6% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,5%.

Grafikon 108. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 109. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama po godinama - % ukupnog stanovništva SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 109., populacija 0-14 godina čini 13,4%, radno sposobna populacija 15-64 čini 70,7%, dok populacija starija od 65 godina čini 15,9% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022.g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 3,0%.

Indeks starenja stanovništva⁴⁸ u SBK u 2022. g. iznosio je 120, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u SBK u 2022. g. iznosila je 6,9‰, a stopa opšteg mortaliteta 10,6‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih po kantonima.

Prirodni priraštaj⁴⁹ u SBK i dalje ima negativan trend i u 2022.g., kako je prikazano na grafikonu 109., iznosio je -895. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -3,7‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -4,9‰. Vitalni indeks koji predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika iznosio je 65,3%.

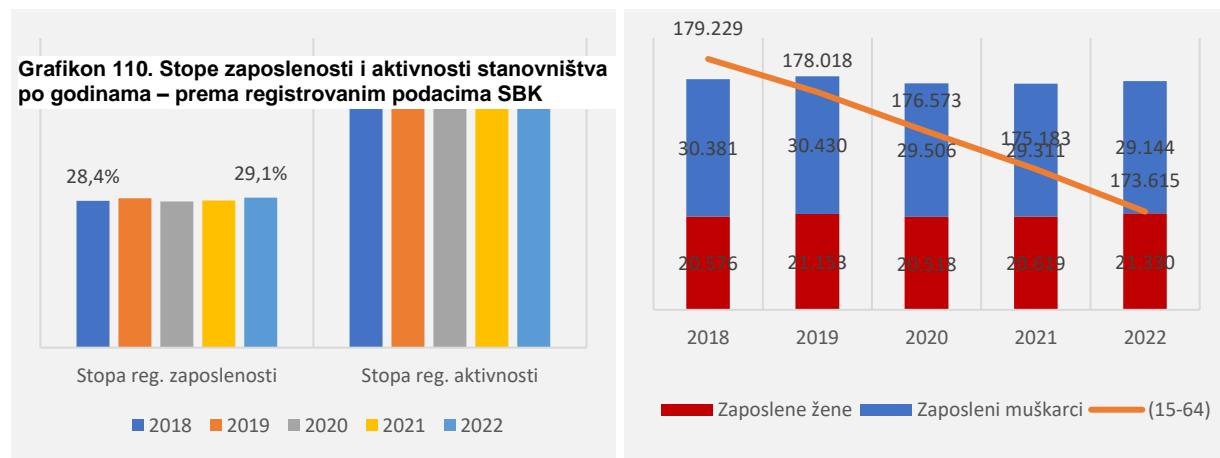
⁴⁷Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

⁴⁸Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

⁴⁹ Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesečnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti⁵⁰ u SBK u 2022. g. iznosila je 29,1%, što je za 0,6 p.p više u odnosu na prethodnu godinu i ispod je stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

Stopa aktivnosti⁵¹ u SBK u 2022. g. iznosila je 47,1%, što je za 0,8 p.p. manje u odnosu na prethodnu godinu i manja je od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁵², u SBK sredinom 2022.g. iznosio je 173.615 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 1.568 ili 0,9%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,8%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u SBK u 2022. g. iznosio je 50.474 ili 9,4 % od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 111., 21.330 ili 42,3% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 544 ili 1,1% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 0,2%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 711 ili 3,4% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u SBK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u prerađivačkoj industriji 31,0%, trgovini na veliko i malo 18,6% i u obrazovanju 8,7%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima poslovanja nekretninama 0,3%, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja 1,0% i djelnostima informacija i komunikacija 1,0%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 11,1%, u obrazovanju 6,8% i prerađivačkoj industriji 5,7%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u djelnostima informacija i komunikacija za 42 ili 8,7% i djelnostima poslovanja nekretnina za 11 ili 8,3%,

⁵⁰ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8.

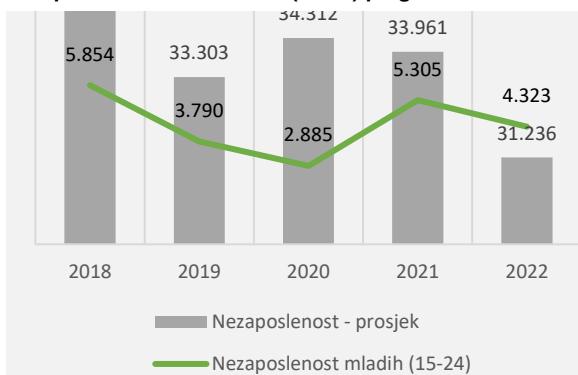
⁵¹ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁵²lb. (1)

dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima vađenja ruda i kamena za 62 ili 5,6%, u odnosu na 2021. g.

Prosječan broj nezaposlenih osoba u SBK u 2022. g. iznosio je 31.236 ili 10,8% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 113., 16.908 ili 54,1% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 2.725 ili 8,0% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 3,1%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 1.128 ili 6,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 112. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 113. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u SBK u 2022. g. iznosio je 4.323 i manji je za 982 nezaposlenih osoba ili 18,5% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 13,8% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 7,3%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 113., iznosio je 2.516 i manji je za 221 ili 8,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u SBK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 38,2% što je manje za 2,3 p.p u odnosu na prethodnu godinu i iznad je stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u SBK u 2022. g. 21.068 (66,8%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok su 10.168 (32,6%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u SBK u 2022. g. najviše je KV (10.843 ili 34,7%), a najmanje nezaposlenih osoba sa VKV (69 ili 0,2%). Među nezaposlenim ženama u SBK, najviše nezaposlenih žena je sa NKV kvalifikacijama 32,8%, a najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama.

Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u SBK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VKV kvalifikacijama za 25,9%, dok je najmanje smanjenje broja nezaposlenih osoba sa NKV kvalifikacijama za 4,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena neto plaća u SBK u 2022. g. iznosila je 893 KM, što je više za 11,8% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 80,2% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 5,4%.

Bruto plaća u SBK u 2022. g. iznosila je 1.366 KM i viša je za 11,3% u odnosu na prethodnu godinu.

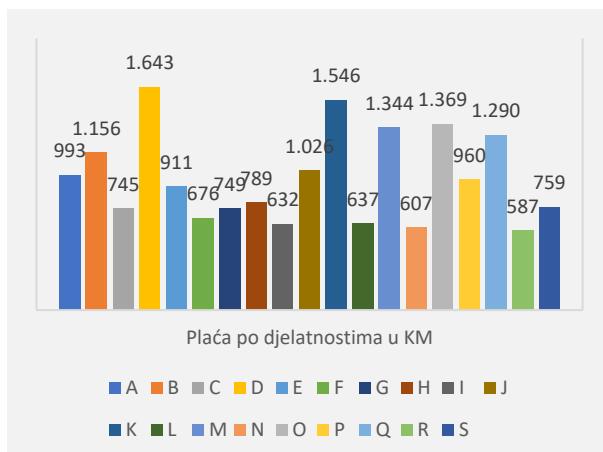
Grafikon 114. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 115. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u SBK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.643 KM, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 1.503 KM, te u javnoj upravi i odbrani u iznosu od 1.369 KM, dok je najniža neto plaća zabilježena u području umjetnosti, zabave i rekreacije iznosu od 587 KM, administrativnim i pomoćnim djelatnostima u iznosu od 607 KM i u djelatnostima hotelijerstva i ugostiteljstva u iznosu od 632 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima za 51,0% i u djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije za 31,0%, dok je smanjenje plaće zabilježeno u finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja za 1,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 116. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 117. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

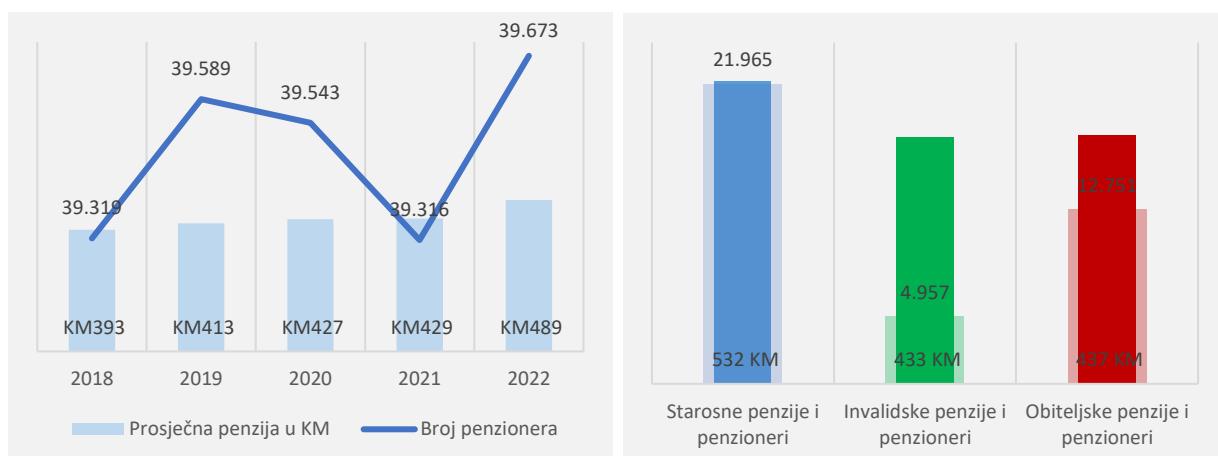
U SBK u 2022. g. ostvaren je rast **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 4,3%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći rast zabilježen je u netrajnim proizvodima za široku potrošnju, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u rastu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje prerađivačke industrije.

Broj penzionera u SBK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 39.673 ili 9,1% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u SBK se povećao za 357 ili 0,9% u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u SBK na kraju izvještajne godine čini 16,2% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 0,2%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u SBK na kraju 2022. g. iznosi 1,3 i povećao se za 0,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena penzija u SBK na kraju 2022. g. iznosila je 489 KM što je više za 14,1% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija SBK čini 101,3% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,6%.

Grafikon 118. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera Grafikon 119. Vrste penzionera i vrste penzija SBK 2022 po godinama SBK

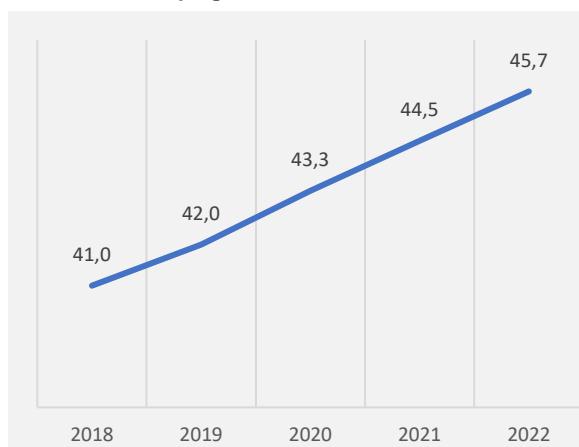
Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kako je prikazano na grafikonu 119., broj korisnika starosne penzije u SBK na kraju 2022. g. iznosio je 21.965 i povećao se za 2,7% dok je broj invalidskih penzija iznosio 4.957 i manji je za 4,1%, kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 12.751 i nije se značajno mjenjao u odnosu na prethodnu godinu.

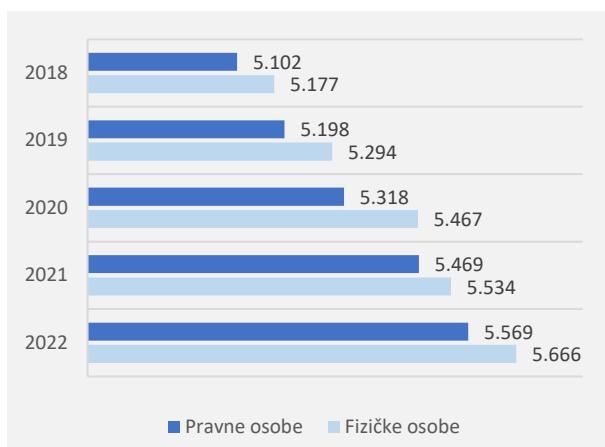
Ukupan broj poslovnih subjekata u SBK na kraju 2022. g. iznosio je 11.235 ili 9,3% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u SBK-u veći je za 232 ili 2,1% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 120., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 45,7.

Broj pravnih osoba u SBK na kraju 2022. g. iznosio je 5.569 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 100 ili 1,8%. Broj pravnih lica SBK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 8,5%. U izvještajnoj godini godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko i malo 19,2%, u ostalim uslužnim djelatnostima 23,7% i u prerađivačkoj industriji 15,3%, a najmanje u finansijskim djelatnostima svega 0,1%.

Grafikon 120. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 121. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u SBK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

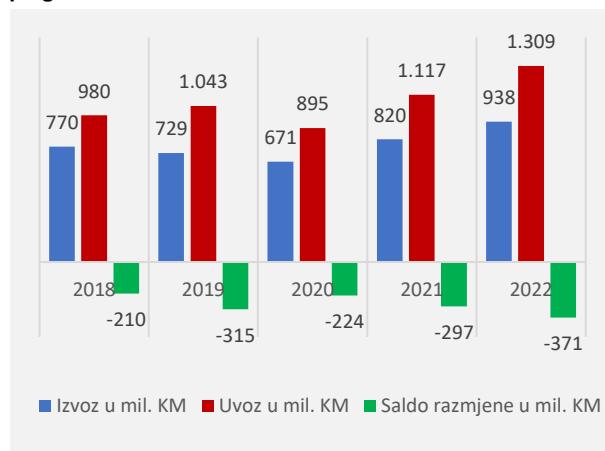
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj fizičkih osoba – obrtnika u SBK na kraju 2022. g. iznosio je 5.666 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 132 ili 2,4%. Broj registrovanih fizičkih lica - obrtnika SBK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 10,4%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima pružanja smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 22,1%, trgovini na veliko i malo 21,2% i prerađivačkoj industriji 13,6%.

Izvoz ostvaren u SBK u 2022. g. iznosio je 938 mil. KM ili 7,8% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 14,4% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u SBK u 2022 g. iznosio je 1.308 mil. KM ili 6,4% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 17,2% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u SBK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 370 mil. KM i bilježi smanjenje od 73 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 71,7% i veći je za 2,2 p.p.

Grafikon 122. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama SBK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 8. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i SBK 2021-2022**

Indikatori	Federacija BiH		Srednjobosanski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	247.100	245.633	0,1	0,1
Indeks starenja stanovništva	122	127	113	120	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-4,9	-3,7	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	30,7	29,6	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	28,3	28,5	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	47,8	47,9	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	175.183	173.615	0,1	0,1
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	49.930	50.474	0,1	0,1
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	33.961	31.236	0,1	0,1
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	5.305	4.323	0,1	0,1
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	40,5	38,2	-	-
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	799	893	0,8	0,8
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	118,0	104,3	-	-
Broj penzionera	429.545	434.167	39.316	39.673	0,1	0,1
Prosječna penzija u KM	428	483	429	489	1,0	1,0
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	11.003	11.235	0,1	0,1
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	819.890	938.213	0,1	0,1
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	1.116.647	1.308.944	0,1	0,1
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	-296.757	-370.731	0,1	0,0
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	73,4	71,7	-	-
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	35	44	0,1	0,1
Porezi na dohotke P/C	245	296	141	177	0,6	0,6

HERCEGOVAČKO – NERETVANSKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

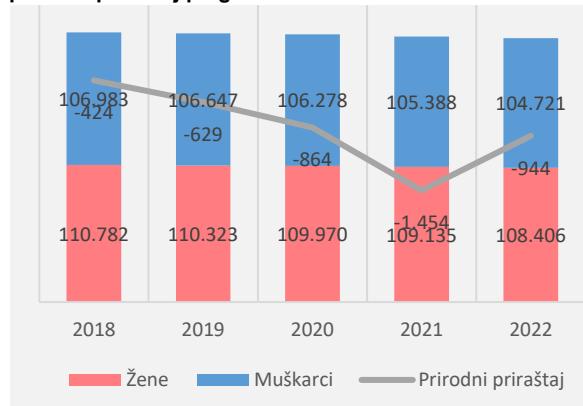
Površina u km ²	4.401
Općine	9
Naseljena mjesta	477
Stanovništvo	213.127
Prirodni priraštaj	-944
Gustina naseljenosti	48,4
Prosječna neto plaća u KM	1.198
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	64,9
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	305
Izvoz u mil. KM	1.573
Uvoz u mil. KM	2.336

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U HERCEGOVACKO-NERETVANSKOM KANTONU U 2022. GODINI

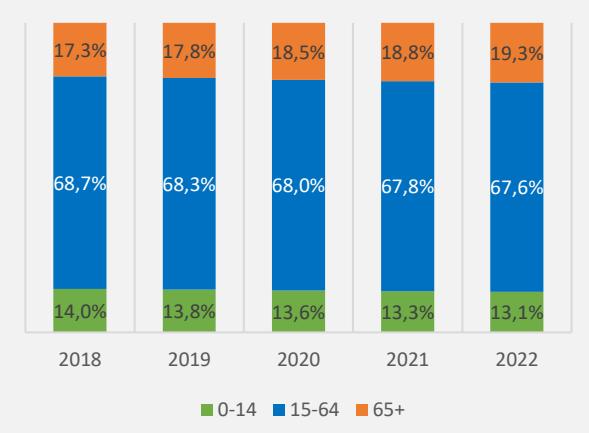
Ukupan broj stanovnika u HNK, prema procjenama⁵³ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 213.127 što čini 9,9% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 123., 108.406 ili 50,9% je žena. Broj stanovnika u HNK manji je za 1.396 ili 0,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,5%.

Grafikon 123. Procjena broja stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 124. Struktura stanovništva po glavnim starnosnim skupinama

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g. prikazano na grafikonu 124., populacija 0-14 godina čini 13,1%, radno sposobna populacija 15-64 čini 67,6%, dok populacija starija od 65 godina čini 19,3% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 2,2%.

Indeks starenja stanovništva⁵⁴ u HNK u 2022. g. iznosio je 146, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u HNK u 2022. g. iznosila je 6,8‰, a stopa opšteg mortaliteta 11,2‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih po kantonima.

Prirodni priraštaj⁵⁵ u HNK i dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 124., iznosio je -944. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -4,3‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -6,5‰. Vitalni indeks koji predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika iznosio je 62,3%.

⁵³Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

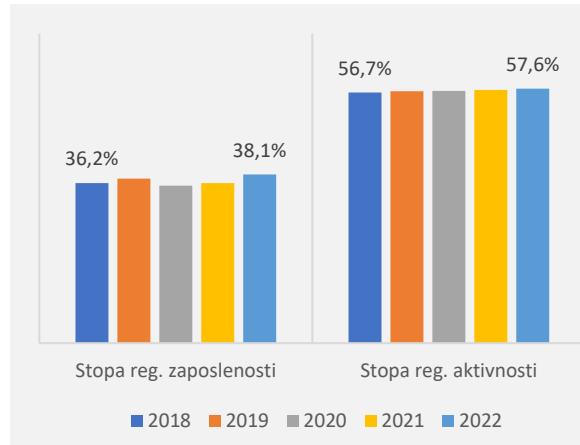
⁵⁴Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

⁵⁵ Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesecnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti⁵⁶ u HNK u 2022. g. iznosila je 38,1% što je za 0,6 p.p više u odnosu na prethodnu godinu i iznad je stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

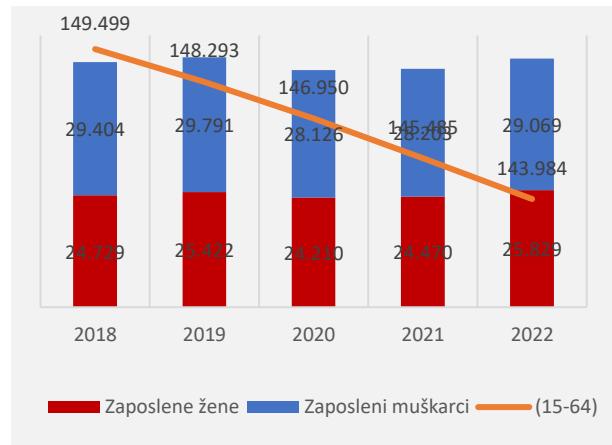
Stopa aktivnosti⁵⁷ u HNK u 2022. g. iznosila je 57,6% što je za 0,3 p.p. veće u odnosu na prethodnu godinu i veća je od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 125. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 126. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva po godinama HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁵⁸, u HNK sredinom 2022. g. iznosio je 143.984 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 1.501 ili 1,0%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,9%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u HNK u 2022. g. iznosio je 54.898 ili 10,2% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 126., 25.829 ili 47,0% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 2.225 ili 4,2% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 0,4%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 1.359 ili 5,6% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u HNK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u trgovini 18,9%, prerađivačkoj industriji 13,7%, i u djelatnostima zdravstvene zaštite 9,7%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima vađenja ruda i kamena 0,1% i u poslovanju nekretninama 0,3%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 11,1%, u obrazovanju 6,8% i prerađivačkoj industriji 5,7%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u hotelijerstvu i ugostiteljstvu za 384 ili 11,0% i prerađivačkoj industriji za 642 ili 9,3%, dok je smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u djelatnostima vađenja ruda i kamena za 33 ili 33,3% u odnosu na 2021. g.

⁵⁶ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8

⁵⁷ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁵⁸ib. (1)

Prosječan broj nezaposlenih osoba u HNK u 2022. g. iznosio je 27.975 ili 9,6% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 128., 15.340 ili 54,8% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 2.663 ili 8,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 2,3%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 1.306 ili 7,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 127. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) po godinama HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 128. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) po godinama HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u HNK u 2022. g. iznosio je 3.195 i manji je za 741 nezaposlenih osoba ili 18,8% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 11,4% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 8,2%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 128., iznosio je 1.440 i manji je za 299 ili 17,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u HNK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 33,8% što je manje za 3,0 p.p u odnosu na prethodnu godinu i ispod je stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatrana godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u HNK u 2022. g. 22.231 (79,5%) su osobe sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok su 5.744 (20,5%) osobe bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u HNK u 2022. g. najviše je KV (9.166 ili 32,8%) a najmanje nezaposlenih osoba sa VKV (42 ili 0,1%). Među nezaposlenim ženama u HNK učešće je također slično, najviše nezaposlenih žena je sa SSS kvalifikacijama 32,7%, a najmanje nezaposlenih žena sa PKV kvalifikacijama 0,8%.

Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u HNK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa VKV kvalifikacijama za 29,9%, dok je najmanje smanjenje broja nezaposlenih osoba sa NKV za 5,2% kvalifikacijama u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena neto plaća u HNK u 2022. g. iznosila je 1.198 KM što je više za 10,9% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 107,5% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 5,4%.

Bruto plaća u HNK u 2022. g. iznosila je 1.863 KM i viša je za 10,3% u odnosu na prethodnu godinu.

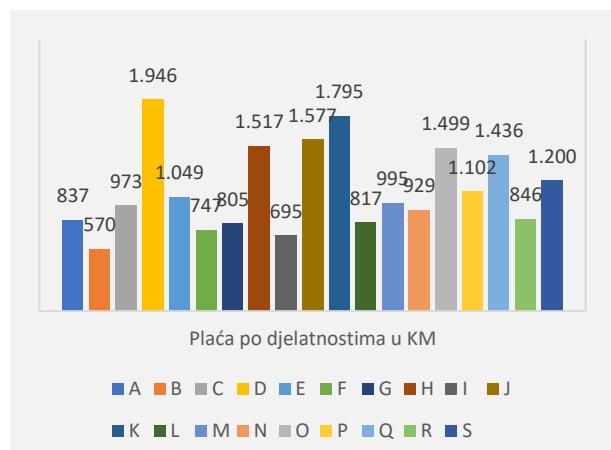
Grafikon 130. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća po godinama HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 129. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima najviša prosječna isplaćena neto plaća u HNK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.946 KM, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 1.795 KM, te u djelatnostima informacija i komunikacija u iznosu od 1.577 KM dok je najniža neto plaća zabilježena u djelatnostima vađenja ruda i kamena u iznosu od 570 KM, građevinarstvu u iznosu od 747 KM i u hotelijerstvu i ugostiteljstvu u iznosu od 695 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 30,2%, administrativnim i pomoćnim djelatnostima za 37,2% i stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima za 47,4%, dok je smanjenje plaće zabilježeno u finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja za 3,4% u odnosu na prethodnu godinu.

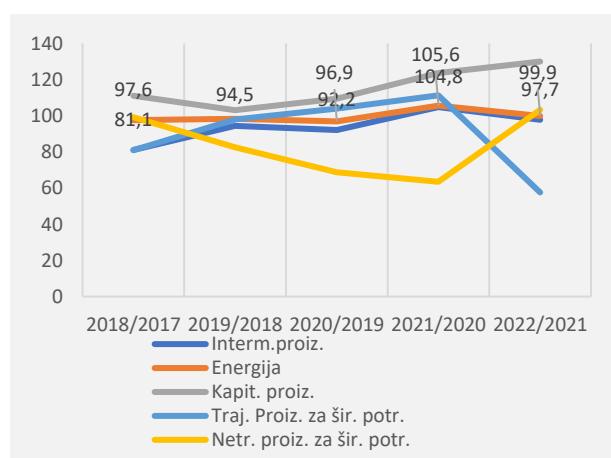
Grafikon 131. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje po godinama u HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 132. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

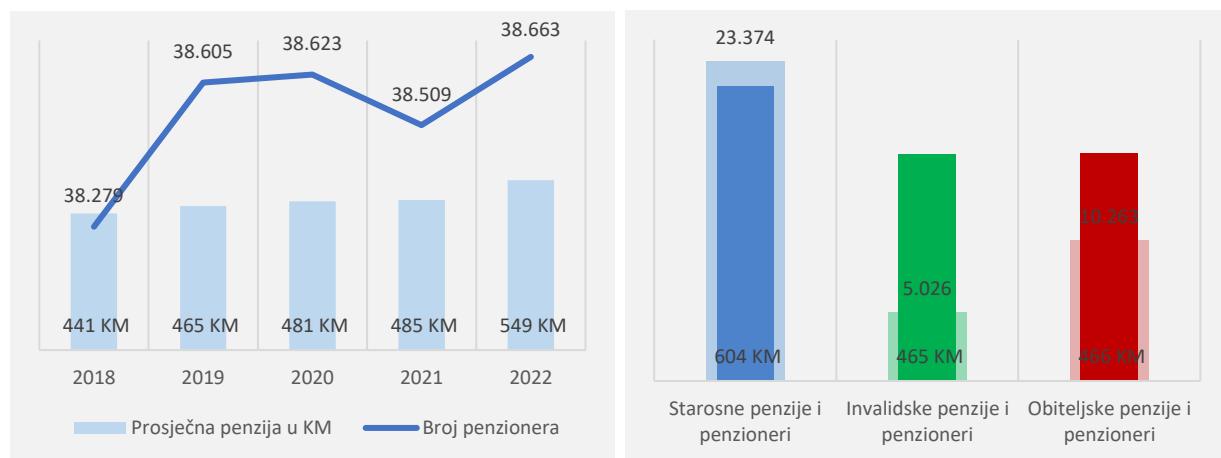
U HNK u 2022. g. ostvaren je pad **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 11,4%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, područjima i oblastima najveći pad zabilježila je energija, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom.

Broj penzionera u HNK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 38.663 ili 8,9% ukupnog broja penzionera u FBiH. Broj penzionera u HNK se povećao za 154 ili 0,4% u odnosu na prethodnu godinu. Broj penzionera u HNK na kraju izvještajne godine čini 18,1% ukupnog stanovništva kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 0,2%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u HNK na kraju 2022. g. iznosi 1,4 i povećao se za 3,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena penzija u HNK na kraju 2022. g. iznosila je 549 KM što je više za 13,3% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija HNK čini 113,7% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,6%.

Grafikon 133. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera Grafikon 134. Vrste penzionera i vrste penzija HNK 2022 po godinama HNK

Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

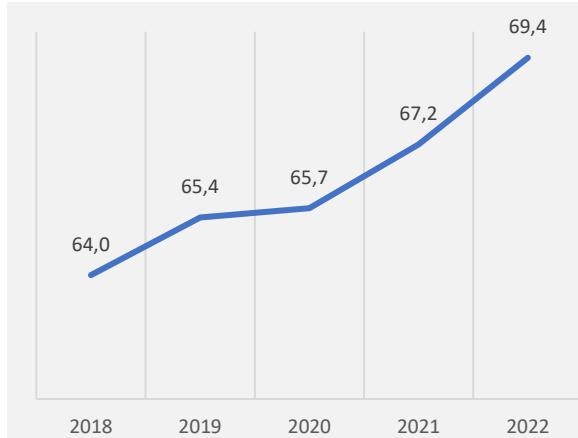
Izvor: (PIO/MIO Mostar, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kako je prikazano na grafikonu 134., broj korisnika starosne penzije u HNK na kraju 2022. g. iznosio je 23.374 i povećao se za 2,6%, dok je broj invalidskih penzija iznosio 5.026 i manji je za 6,2% kao i broj obiteljskih penzija koji je iznosio 10.263 i manji je za 1,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u HNK na kraju 2022. g. iznosio je 14.783 ili 12,3% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u HNK veći je za 360 ili 2,5% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 135., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 69,4.

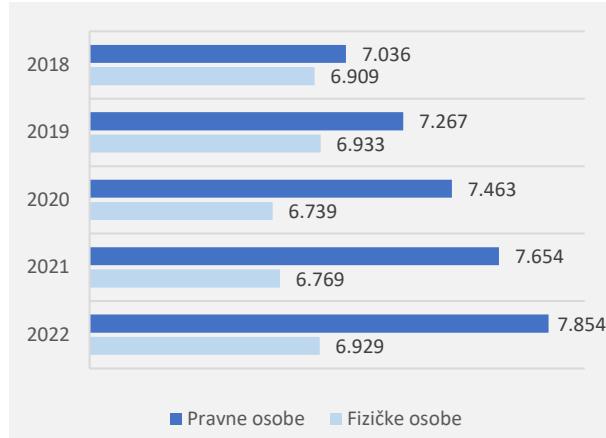
Grafikon 135. Broj registrovanih poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 136. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u HNK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u HNK na kraju 2022. g. iznosio je 7.854 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 200 ili 2,6%. Broj pravnih lica HNK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 12,0%. U izvještajnoj godini godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 20,3% i u ostalim uslužnim djelatnostima 26,3%, a najmanje u finansijskim djelatnostima svega 0,5%.

Broj fizičkih osoba – obrtnika u HNK na kraju 2022. g. iznosio je 6.929 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 160 ili 2,4%. Broj registrovanih fizičkih lica – obrtnika HNK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 12,7%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima pružanja smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 29,2% i u trgovini na veliko i malo 23,2%.

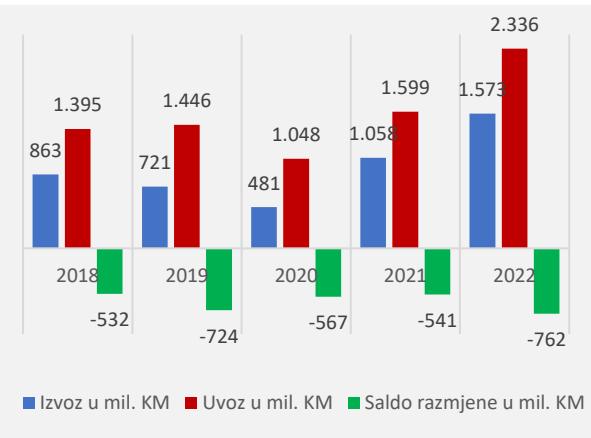
Izvoz ostvaren u HNK u 2022. g. iznosio je 1.573 mil. KM ili 13,0% ukupnog izvoza FBiH.

Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 48,8% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u HNK u 2022. g. iznosio je 2.335 mil. KM ili 11,5% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 46,1% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u HNK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 762 mil. KM i bilježi smanjenje od 762 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 67,4% i veći je za 1,2 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 137. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama HNK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 9. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i HNK 2021-2022**

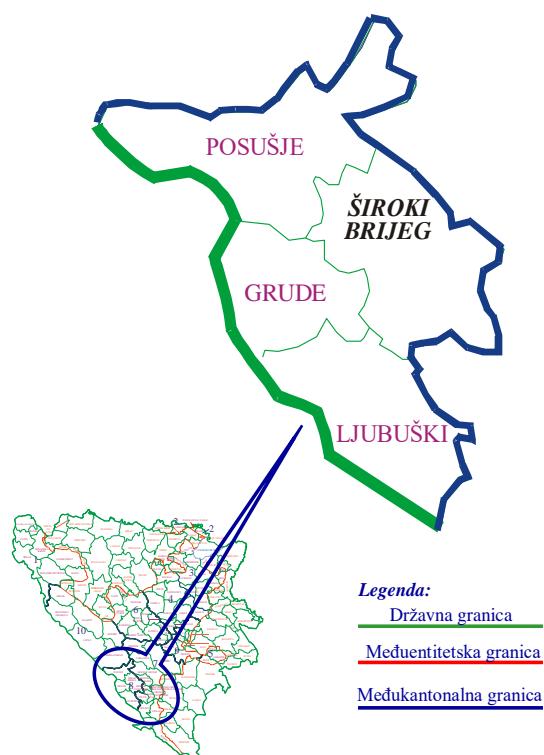
Indikatori	Federacija BiH		Hercegovačko-neretvanski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	214.523	213.127	0,1	0,1
Indeks starenja stanovništva	122	127	141	146	-	-
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-6,5	-4,3	-	-
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	31,0	31,3	-	-
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	36,2	38,1	-	-
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	57,2	57,6	-	-
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	145.485	143.984	0,1	0,1
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	52.673	54.898	0,1	0,1
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	30.639	27.975	0,1	0,1
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	3.936	3.195	0,1	0,1
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	36,8	33,8	-	-
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	1.080	1.198	1,1	1,1
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	127,4	88,6	-	-
Broj penzionera	429.545	434.167	38.509	38.663	0,1	0,1
Prosječna penzija u KM	428	483	485	549	1,1	1,1
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	14.423	14.783	0,1	0,1
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	1.057.703	1.573.383	0,1	0,1
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	1.598.723	2.335.851	0,1	0,1
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	-541.020	-762.468	0,1	0,1
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	66,2	67,4		
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	51	65	0,1	0,1
Porezi na dohotke P/C	245	296	242	305	1,0	1,0

ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON

2022. godina

Osnovni podaci

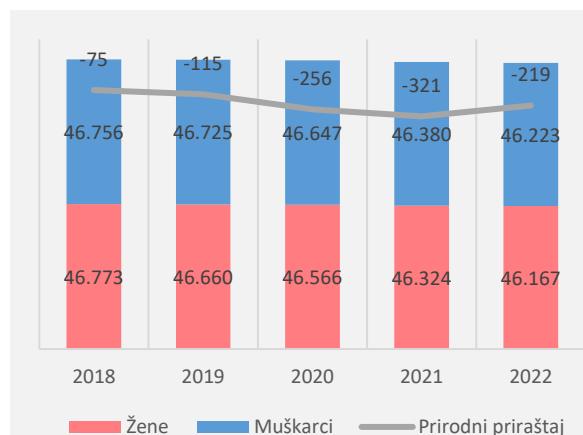
Površina u km ²	1.362
Općine	4
Naseljena mjesta	102
Stanovništvo	92.390
Prirodni priraštaj	-219
Gustina naseljenosti	67,8
Prosječna neto plaća u KM	1.002
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	23
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	251
Izvoz u mil. KM	1.265
Uvoz u mil. KM	2.493

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U ZAPADNOHERCEGOVACKOM KANTONU U 2022. GODINI

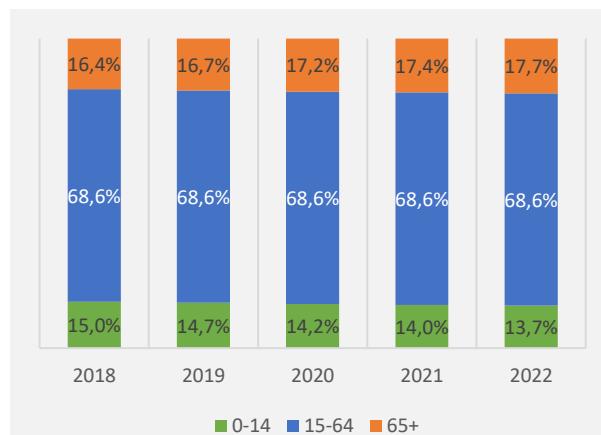
Ukupan broj stanovnika u ZHK, prema procjenama⁵⁹ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 92.319 što čini 4,3% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 138., 46.167 ili 50,0% je žena. Broj stanovnika u ZHK manji je za 314 ili 0,3% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,3%.

Grafikon 138. Procjena stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 139. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama, % ukupnog stanovništva ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 139., populacija 0-14 godina čini 13,7%, radno sposobna populacija 15-64 čini 68,6%, dok populacija starija od 65 godina čini 17,7% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 2,5%.

Indeks starenja stanovništva⁶⁰ u ZHK u 2022. g. iznosio je 124, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u ZHK u 2022. g. iznosila je 7,0‰, a stopa opšteg mortaliteta 11,3‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih u kantonu.

Prirodni priraštaj⁶¹ u ZHK u 2022. g. je negativan i iznosio je -184, sa stopom prirodnog priraštaja od -2,0‰, i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu (-4,2‰).

Vitalni indeks koji predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika u ZHK u 2022. godini iznosio je 85,7%. Opšta stopa fertiliteta iznosila je 39,5 i viša je u odnosu na prethodnu godinu (37,4).

⁵⁹Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

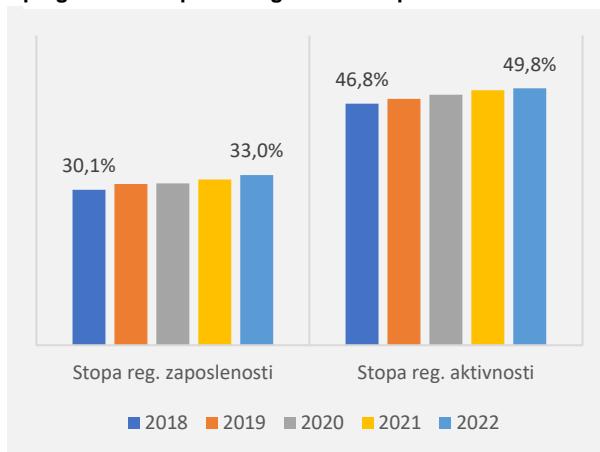
⁶⁰Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

⁶¹Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesecnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti⁶² u ZHK u 2022. godini iznosila je 33,0% što je za 0,9 p.p više u odnosu na prethodnu godinu, ali ispod stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

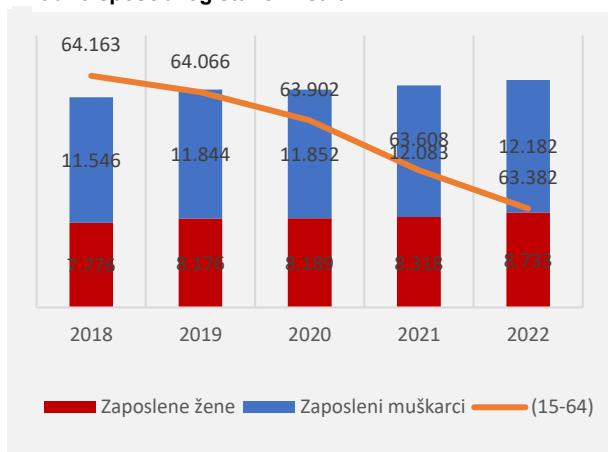
Stopa aktivnosti⁶³ u ZHK u 2022. godini iznosila je 49,8% što je za 0,4 p.p. više u odnosu na prethodnu godinu i značajno je manja od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 140. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 141. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁶⁴, u ZHK sredinom 2022. godine iznosio je 63.382 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 226 ili 0,4%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,3%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u ZHK u 2022. godini iznosio je 20.915 ili 3,9% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 141., 8.733 ili 41,8% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 514 ili 2,5% u odnosu na 2021. godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 1,6%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 415 ili 5,0% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u ZHK u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u trgovini 31,6%, prerađivačkoj industriji 19,7%, i u obrazovanju 8,6%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom 1,1%, vađenju ruda i kamena 0,6% i poslovanju nekretninama 0,4%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 13,2%, u obrazovanju 7,0% i prerađivačkoj industriji 5,3%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u prerađivačkoj industriji za 212 ili 5,4%, djelatnostima trgovine za 159 ili 2,5%, te obrazovanju za 39 ili 2,2% i, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u građevinarstvu za 32 ili 2,7%, finansijskim djelatnostima za 32 ili 9,1%, te u vađenju ruda i kamena za 22 ili 15,2% u odnosu na 2021.g.

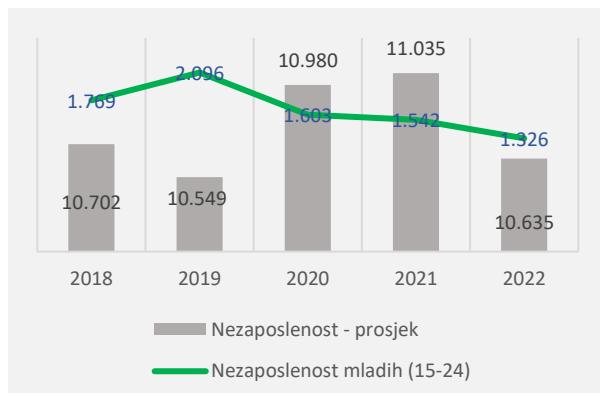
⁶² Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8

⁶³ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁶⁴lb. (1)

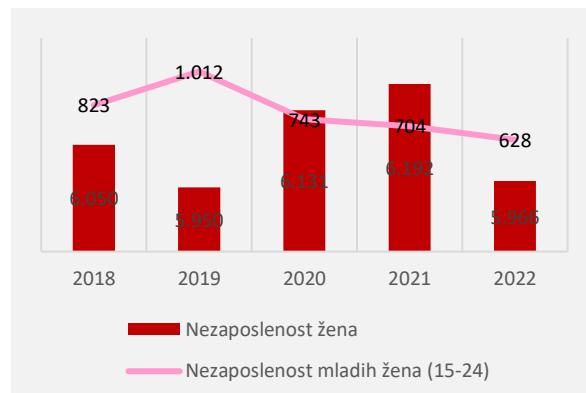
Prosječan broj nezaposlenih osoba u ZHK u 2022. g. iznosio je 10.635 ili 3,7 od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 143., 5.966 ili 56,1% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 400 ili 3,6% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 0,2%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 226 ili 3,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 142. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 143. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u ZHK u 2022. g. iznosio je 1.326 i manji je za 214 nezaposlenih osoba ili 14,0% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 12,5% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 7,0%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 143., iznosio je 628 i manji je za 76 ili 10,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u ZHK u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 33,7% što je manje za 1,4 p.p u odnosu na prethodnu godinu, i niža je od stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

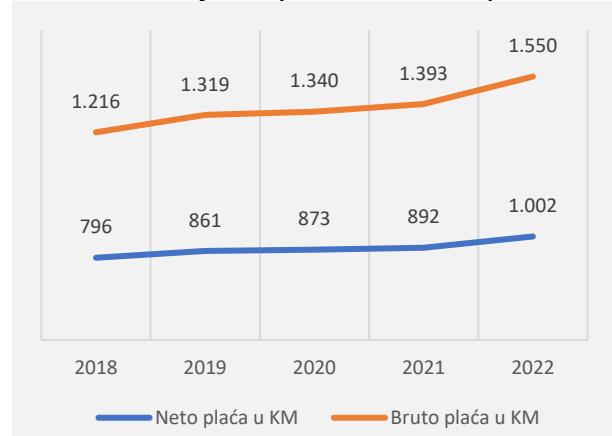
Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u ZHK u 2022. g. 9.062 (85,2%) osoba je sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok je 1.574 (14,8%) osoba bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u ZHK u 2022. g. najviše je KV (3.964 ili 37,3%), a najmanje nezaposlenih osoba sa NSS (0 ili 0,0%). Među nezaposlenim ženama u ZHK najviše nezaposlenih žena je sa SSS kvalifikacijama 34,7%, dok nije zabilježen broj nezaposlenih žena sa NSS.

Smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u ZHK u 2022. g. zabilježeno je najviše kod osoba sa KV kvalifikacijama za 5,8%.

Prosječna isplaćena neto plaća u ZHK u 2022. g. iznosila je 1.002 KM, što je više za 12,3% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 90,0% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 5,9%.

Bruto plaća u ZHK u 2022. g. iznosila je 1.550 KM i viša je za 11,3% u odnosu na prethodnu godinu.

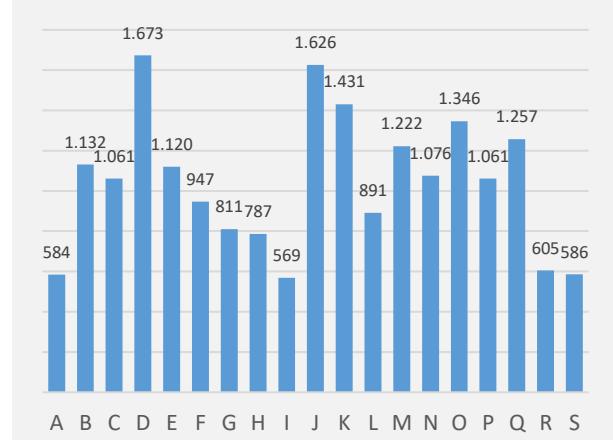
Grafikon 144. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća u ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 145. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima, najviša prosječna isplaćena neto plaća u ZHK u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.673 KM, informacijama i komunikacijama u iznosu od 1.626 KM, te u finansijskim djelatnostima u iznosu od 1.431 KM, dok su najniže neto plaće zabilježene u području poljoprivrede, šumarstva i ribolova od 584 KM, ostalim uslužnim djelatnostima od 586 KM i u djelatnostima hotelijerstva i ugostiteljstva u iznosu od 569 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 27,4%, vađenju ruda i kamena za 23,0% i građevinarstvu za 17,5%, dok je najveće smanjenje plaće zabilježeno u djelatnosti poslovanja nekretnina za 3,7%, i u finansijskim djelatnostima za 0,7%, u odnosu na prethodnu godinu.

U ZHK u 2022. g. ostvaren je rast **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 3,4%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, najveći rast zabilježen je u netrajnima proizvodima za široku potrošnju (9,3%), a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u rastu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje prerađivačke industrije.

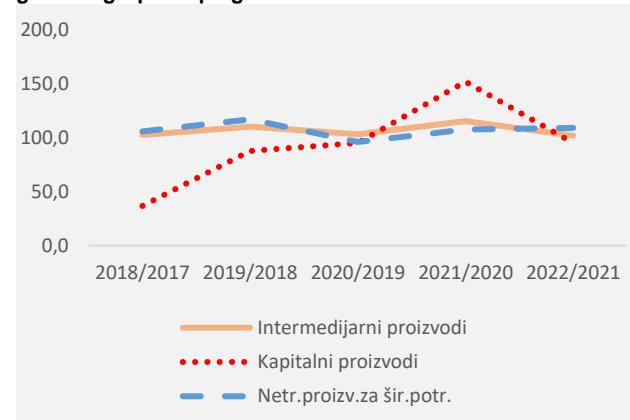
Grafikon 146. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje u ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 147. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera u ZHK na kraju decembra 2022. g. iznosio je 11.818 ili 2,7% ukupnog broja penzionera u FBiH i čini 12,8% ukupnog stanovništva kantona. Broj penzionera u ZHK se povećao za 172 ili 1,5% u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 0,9%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u ZHK na kraju 2022. g. iznosi 1,6 i ostao je nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena penzija u ZHK na kraju 2022. g. iznosila je 529 KM što je više za 14,3% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija ZHK čini 98,5% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 6,2%.

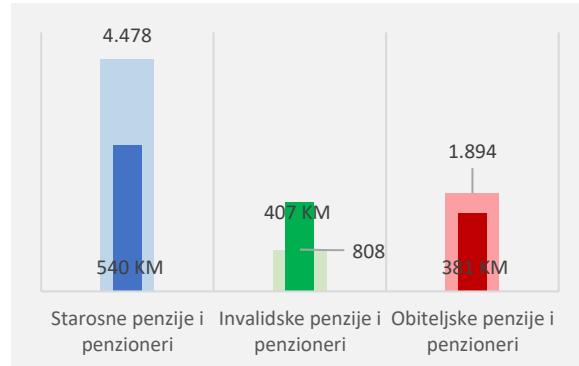
Grafikon 148. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera ZHK

Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 149. Vrste penzionera i vrste penzija u ZHK u 2022

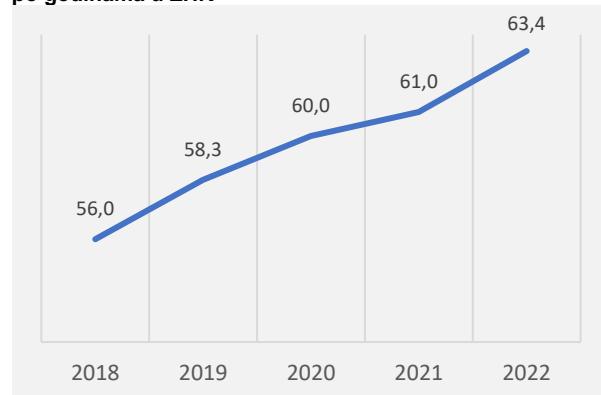
Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kako je prikazano na grafikonu 149., broj korisnika starosne penzije u ZHK na kraju 2022. g. iznosio je 4.478 i povećao se za 3,8%. Broj korisnika invalidskih penzija iznosio 808 i manji je za 5,3% u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj korisnika obiteljskih penzija iznosio 1.894 i veći je za 0,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u ZHK na kraju 2022. g. iznosio je 5.854 ili 4,9% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u ZHK veći je za 201 ili 3,6% u odnosu na 2021. g. Kako je prikazano na grafikonu 150., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 63,4.

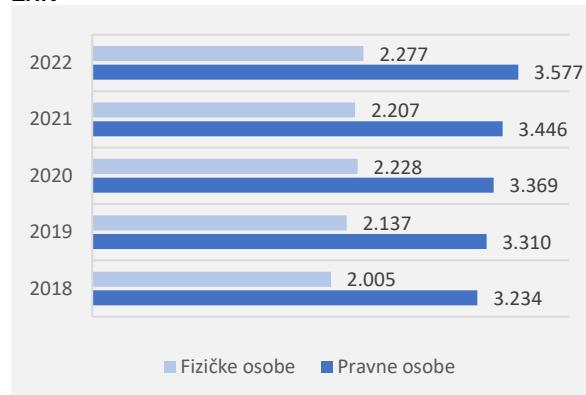
Grafikon 150. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 151. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u ZHK

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u ZHK na kraju 2022. g. iznosio je 3.577 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 131 ili 3,8%. Broj pravnih lica ZHK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH sa 5,4%. U izvještajnoj godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 27,5%, u ostalim uslužnim djelatnostima 21,0% i u prerađivačkoj industriji 11,1%, a najmanje u finansijskim djelatnostima svega 0,4%.

Broj fizičkih osoba – obrtnika u ZHK na kraju 2022. g. iznosio je 2.277 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 70 ili 3,2%. Broj registrovanih fizičkih lica – obrtnika ZHK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 4,2%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribolova 21,4%, pružanja smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 20,1%, te trgovini 16,1%.

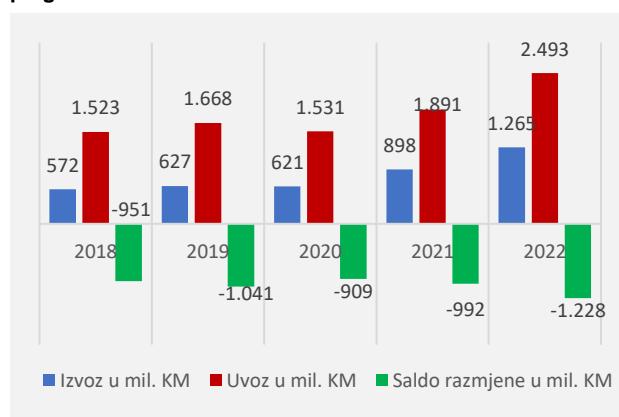
Izvoz ostvaren u ZHK u 2022. g. iznosio je 1.265 mil. KM ili 10,5% ukupnog izvoza FBiH.

Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 40,9% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u ZHK u 2022. g. iznosio je 2.493 mil. KM ili 12,2% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 31,9% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u ZHK u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 1.228 mil. KM sa povećanjem od 235 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 50,7% i veći je za 3,2 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 152. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama ZHK

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 10. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i ZHK 2021-2022**

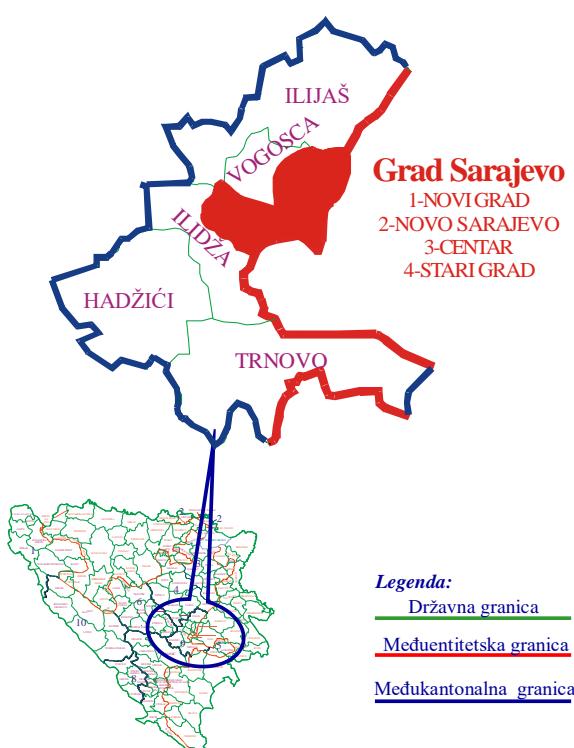
Indikatori	Federacija BiH		Zapadnohercegovački		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	92.704	92.390	4,3%	4,3%
Indeks starenja stanovništva	122	127	120	124		
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-4,2	-2,0		
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	37,4	39,5		
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	32,1	33,0		
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	49,4	49,8		
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	63.608	63.382	4,2%	4,3%
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	37.712	38.353	7,2%	7,2%
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	11.035	10.635	3,5%	3,7%
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	1.542	1.326	3,8%	3,9%
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	35,1	33,7		
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	892	1.002	89,6%	89,9%
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	114,0	103,4		
Broj penzionera	429.545	434.167	11.646	11.818	2,7%	2,7%
Prosječna penzija u KM	428	483	463	529	108,2%	109,5%
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	5.653	5.854	4,8%	4,9%
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	898.292	1.265.261	9,4%	10,5%
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	1.890.754	2.493.156	12,5%	12,2%
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	-992.462	-1.227.895	17,8%	14,8%
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	47,5	50,7	75,1%	85,5%
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	20	23	3,8%	3,6%
Porezi na dohotke P/C, u KM	245	296	212	251	86,5%	84,8%

KANTON SARAJEVO

2022. godina

Osnovni podaci

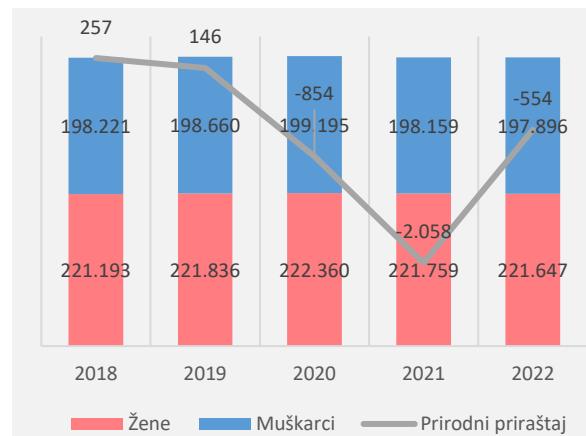
Površina u km ²	1.277
Općine	9
Naseljena mjesta	244
Stanovništvo	419.543
Prirodni priraštaj	-554
Gustina naseljenosti	328,6
Prosječna neto plaća u KM	1.390
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	229
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	544
Izvoz u mil. KM	1.980
Uvoz u mil. KM	7.015

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U KANTONU SARAJEVO U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u KS, prema procjenama⁶⁵ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 419.543 što čini 19,5% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 153., 221.647 ili 52,8% je žena. Broj stanovnika u KS manji je za 375 ili 0,1% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje rastao za 0,01%.

Grafikon 153. Procjena stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 154. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama, % ukupnog stanovništva KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 154., populacija 0-14 godina čini 15,7%, radno sposobna populacija 15-64 čini 66,5%, dok populacija starija od 65 godina čini 17,8% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje rasla za 0,2%.

Indeks starenja stanovništva⁶⁶ u KS u 2022. g. iznosio je 120, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u KS u 2022. g. iznosila je 9,9‰, a stopa opšteg mortaliteta 11,5‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih u kantonu.

Prirodni priraštaj⁶⁷ u KS u 2022. g. i dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano grafikonu 153., iznosio je -554. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -8,5‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -11,1‰.

Vitalni indeks koji predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika u KS u 2022. godini iznosio je 85,7%. Opšta stopa fertiliteta iznosila je 41,4 i viša je u odnosu na prethodnu godinu (40,0).

⁶⁵Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

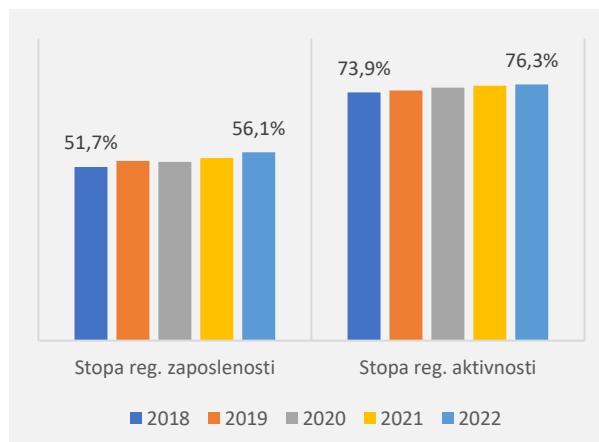
⁶⁶Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

⁶⁷Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesecnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti⁶⁸ u KS u 2022. godini iznosila je 56,1%, što je za 0,5 p.p više u odnosu na prethodnu godinu i iznad stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

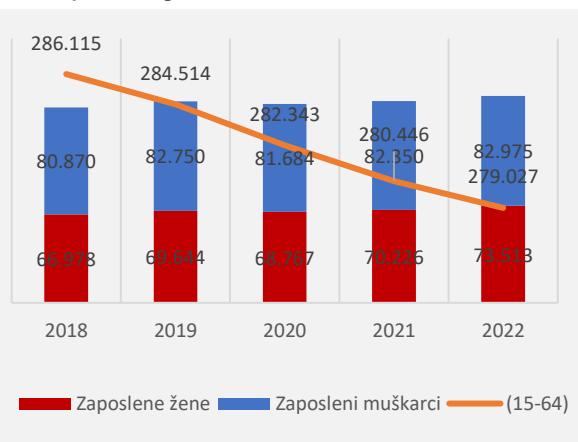
Stopa aktivnosti⁶⁹ u KS u 2022. godini iznosila je 76,3%, što je za 0,4 p.p. više u odnosu na prethodnu godinu i značajno je viša od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 155. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva po godinama – prema registrovanim podacima KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 156. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁷⁰, u KS sredinom 2022. godine iznosio je 279.027 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 1.419 ili 0,5%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 0,6%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u KS u 2022. godini iznosio je 156.488 ili 29,2% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 256.,73.513 ili 47,0% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 3.912 ili 2,6% u odnosu na 2021. godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 1,4%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 3.287 ili 4,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u KS u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u trgovini 18,2%, javnoj upravi, odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju 10,6%, i u prerađivačkoj industriji 8,9%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u djelatnostima vađenja ruda i kamena 0,0%, poljoprivredi 0,6% i poslovanju nekretninama 1,0%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše zaposlenih žena je zaposleno u djelatnosti trgovine na veliko i malo 9,5%, u djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite 4,9% i javnoj upravi, odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju 4,5%.

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u informacijama i komunikacijama za 1.183 ili 10,2%, hotelijerstvu i ugostiteljstvu za 680 ili 8,8%, te u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima za 630 ili 6,8%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u građevinarstvu za 298 ili 4,1%, poslovanju nekretninama za 205 ili 11,5%, te javnoj upravi, odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju za 61 ili 0,4%, u odnosu na 2021. g.

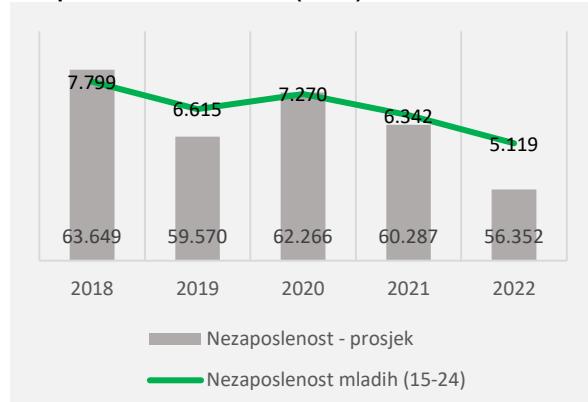
⁶⁸ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8.

⁶⁹ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁷⁰ib. (1)

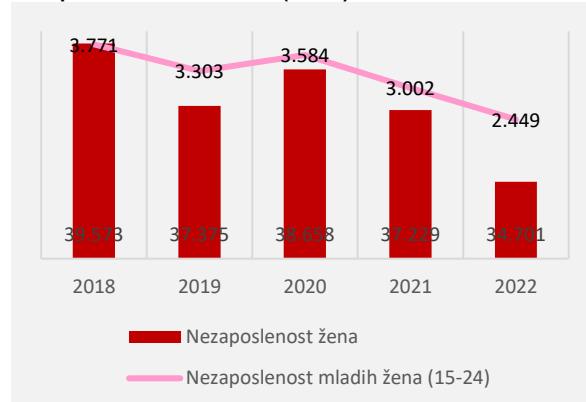
Prosječan broj nezaposlenih osoba u KS u 2022. g. iznosio je 56.352 ili 19,4% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 158., 34.701 ili 61,6% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 3.935 ili 6,5% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 3,0%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 2.528 ili 6,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 157. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 158. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u KS u 2022. g. iznosio je 5.119 i manji je za 1.223 nezaposlenih osoba ili 19,3% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 9,1% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 10,0%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina), kako je prikazano na grafikonu 158., iznosio je 2.449 i manji je za 552 ili 18,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u KS u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 26,5%, što je manje za 1,8 p.p u odnosu na prethodnu godinu, i niža je od stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatrana godinu koja je iznosila 35,1%.

Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u KS u 2022. g. 41.537 (73,7%) osoba je sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok je 14.815 (26,3%) osoba bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u KS u 2022. g. najviše je osoba sa srednjom stručnom spremom – SSS (17.849 ili 31,7%), a najmanje nezaposlenih osoba sa NSS (202 ili 0,4%). Među nezaposlenim ženama u KS najviše nezaposlenih žena je sa SSS kvalifikacijama 32,8%, dok je najmanje polukvalifikovanih nezaposlenih žena (131 ili 0,4%).

Najveće procentualno smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u KS u 2022. g. zabilježeno je kod osoba sa NSS kvalifikacijama za 11,1%.

Prosječna isplaćena neto plaća u KS u 2022. g. iznosila je 1.390 KM što je više za 11,1% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 124,8% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 6,1%.

Bruto plaća u KS u 2022. g. iznosila je 2.179 KM i viša je za 11,1% u odnosu na prethodnu godinu.

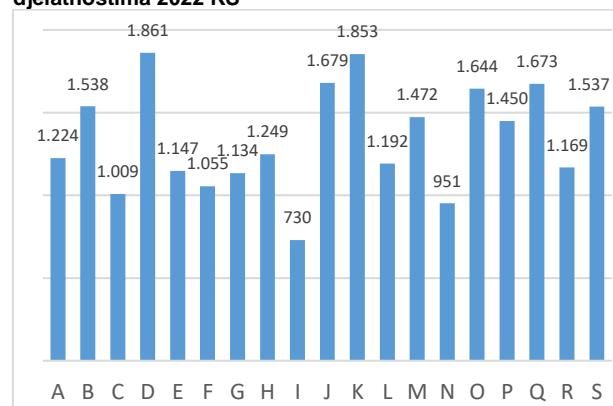
Grafikon 159. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća u KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 160. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

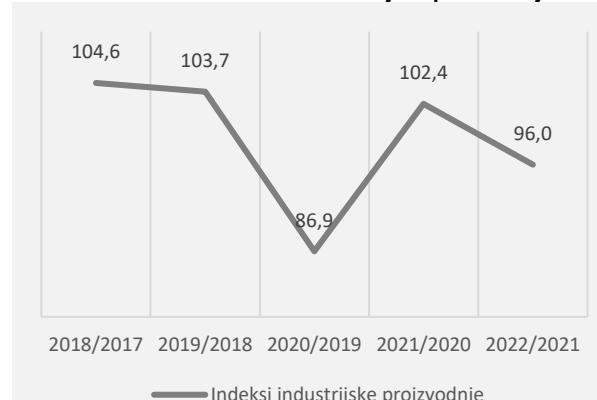
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima, najviša prosječna isplaćena neto plaća u KS u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.861 KM, finansijskim djelatnostima u iznosu od 1.853 KM, te informacijama i komunikacijama u iznosu od 1.679 KM, dok su najniže neto plaće zabilježene u području prerađivačke industrije od 1.009 KM, administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima od 951 KM i u djelatnostima hotelijerstva i ugostiteljstva u iznosu od 730 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima za 36,1%, poslovanju nekretninama za 30,7% i poljoprivredi za 18,8%, dok je jedino smanjenje neto plaće zabilježeno u području vađenja ruda i kamena za 0,7%, u odnosu na prethodnu godinu.

U KS u 2022. g. ostvaren je pad **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 4,0%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, najveći pad zabilježen je u intermedijarnim proizvodima za 10,9%, a prema područjima i oblastima KD-a najveće učešće u padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona imalo je područje prerađivačke industrije (za 4,8%).

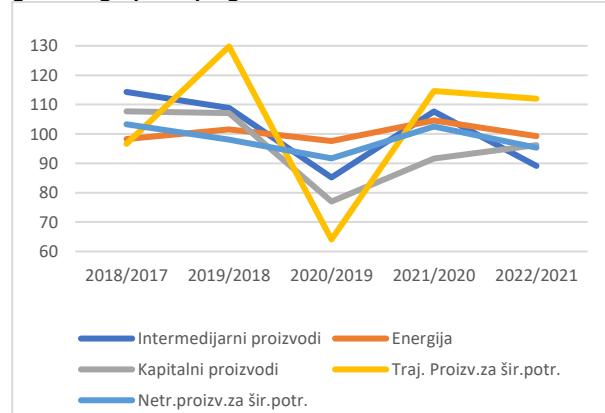
Grafikon 161. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje u KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 162. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera u KS na kraju decembra 2022. g. iznosio je 86.951 ili 20,0% ukupnog broja penzionera u FBiH i čini 20,7% ukupnog stanovništva kantona. Broj penzionera u KS se smanjio za 61 ili 0,1% u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 0,1%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u KS na kraju 2022. g. iznosi 1,8 i ostao je nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena penzija u KS na kraju 2022. g. iznosila je 609 KM što je više za 13,0% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija KS čini 126,1% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 5,3%.

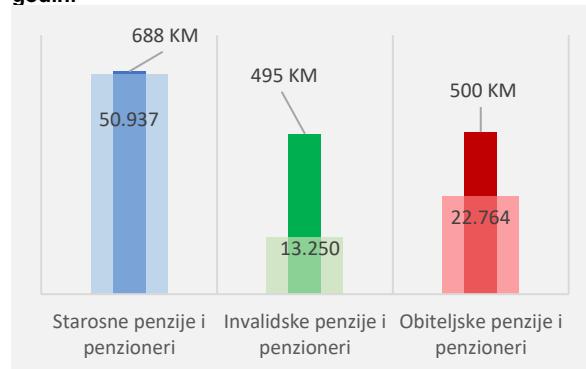
Grafikon 163. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera KS

Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 164. Vrste penzionera i vrste penzija u KS u 2022. godini

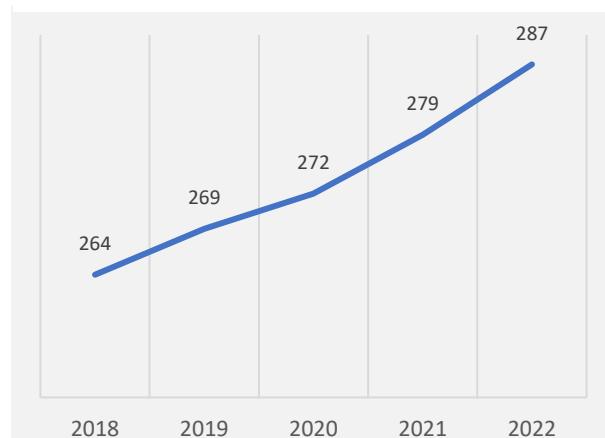
Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kako je prikazano na grafikonu 164., broj korisnika starosne penzije u KS na kraju 2022. g. iznosio je 50.937 i povećao se za 1,5%. Broj korisnika invalidskih penzija iznosio 13.250 i manji je za 4,6% u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj korisnika obiteljskih penzija iznosio 22.764 i manji je za 0,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u KS na kraju 2022. g. iznosio je 35.056 ili 29,1% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH, te je u odnosu na 2021. g. veći je za 1.237 ili 3,7%. Kako je prikazano na grafikonu 165., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 287.

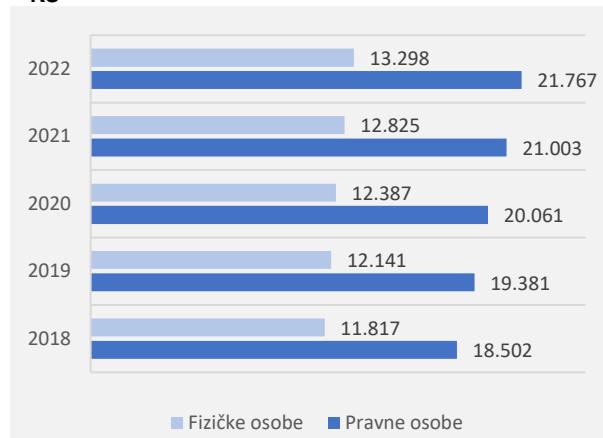
Grafikon 165. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 166. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u KS na kraju 2022. g. iznosio je 21.767 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 764 ili 3,6%, sa udjelom u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH od 33,2%. U izvještajnoj godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini na veliko 23,6%, u ostalim uslužnim djelatnostima 19,2% i u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima 11,6%, a najmanje u vađenju ruda i kamena 0,1%.

Broj fizičkih osoba – obrtnika u KS na kraju 2022. g. iznosio je 13.298 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 473 ili 3,7%, sa udjelom u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH od 24,3%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica gledano po djelatnostima bilo je u trgovini 18,0%, djelatnostima smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 15,0%, te u prerađivačkoj industriji 14,3%.

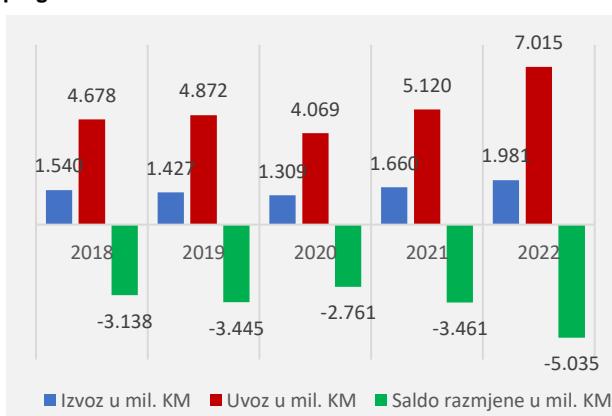
Izvoz ostvaren u KS u 2022. g. iznosio je 1.981 mil. KM ili 16,4% ukupnog izvoza FBiH.

Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 19,3% veći u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u KS u 2022. g. iznosio je 7.015 mil. KM ili 34,4% ukupnog uvoza FBiH. Uvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 37,0% veći u odnosu na 2021. g.

Trgovinski bilans u KS u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 5.035 mil. KM sa povećanjem od 1.574 miliona u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 28,2% i manji je za 4,2 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 167. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama KS

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 11. Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i KS 2021-2022

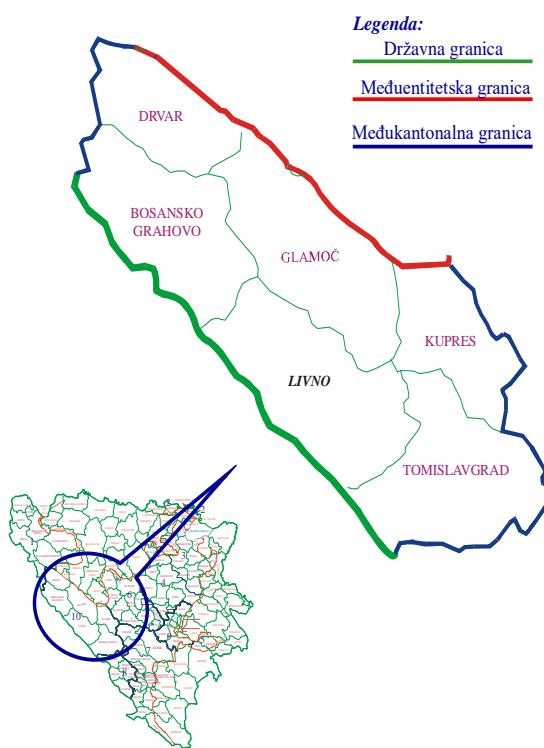
Indikatori	Federacija BiH		Kanton Sarajevo		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	419.918	419.543	19,4%	19,5%
Indeks starenja stanovništva	122	127	118	120		
Stopa prirodног priraštaja u %	-5,6	-3,1	-5,1	-1,7		
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	54,4	56,1		
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	32,1	33,0		
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	75,9	76,3		
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	280.446	279.027	18,7%	18,8%
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	152.576	156.488	29,0%	29,2%
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	60.287	56.352	19,3%	19,4%
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	6.342	5.119	15,4%	15,2%
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	28,3	26,5		
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	1.251	1.390	125,6%	124,8%
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	102,4	96,0		
Broj penzionera	429.545	434.167	87.012	86.951	20,3%	20,0%
Prosječna penzija u KM	428	483	539	609	125,9%	126,1%
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	33.828	35.065	28,9%	29,1%
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	1.659.651	1.980.578	17,3%	16,4%
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	5.120.378	7.015.252	33,8%	34,4%
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	-3.460.727	-5.034.674	62,2%	60,7%
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	32,4	28,2	51,2%	47,6%
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	195	229	36,8%	35,9%
Porezi na dohotke P/C, u KM	245	296	464	544	189,4%	183,8%

KANTON 10

2022. godina

Osnovni podaci

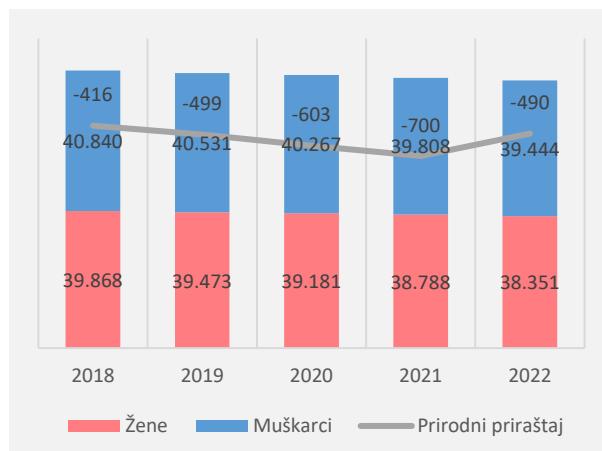
Površina u km ²	4.934
Općine	6
Naseljena mjesta	270
Stanovništvo	77.795
Prirodni priraštaj	-490
Gustina naseljenosti	15,8
Prosječna neto plaća u KM	1.047
Porezi na dohotke fiz. l. u mil. KM	12
Porezi na dohotke fiz. l. P/C u KM	149
Izvoz u mil. KM	124
Uvoz u mil. KM	113

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U KANTONU 10 U 2022. GODINI

Ukupan broj stanovnika u K-10, prema procjenama⁷¹ FZS, sredinom 2022. g. iznosio je 77.795 što čini 3,6% ukupnog broja stanovnika u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 168., 38.351 ili 49,3% je žena. Broj stanovnika u K-10 manji je za 801 ili 0,1% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj stanovnika je prosječno godišnje opadao za 0,9%.

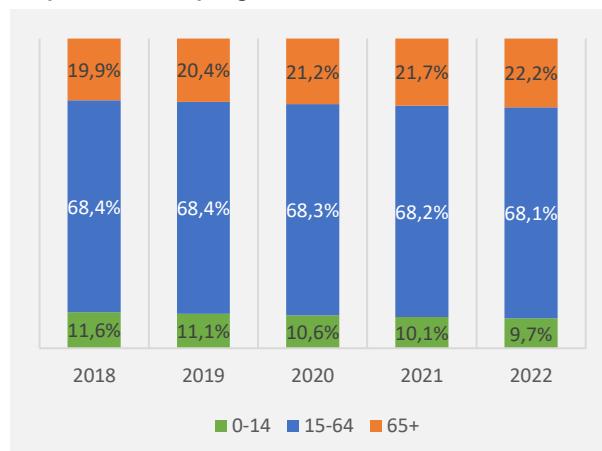
Grafikon 168. Procjena stanovnika prema spolu i prirodni priraštaj po godinama K10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 169. Struktura stanovništva po glavnim starosnim skupinama, % ukupnog stanovništva K10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Od ukupnog broja stanovnika u 2022. g., kao što je prikazano na grafikonu 169., populacija 0-14 godina čini 9,7%, radno sposobna populacija 15-64 čini 68,1%, dok populacija starija od 65 godina čini 22,2% broja stanovnika kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022.g. populacija djece od 0-14 se prosječno godišnje smanjivala za 5,4%.

Indeks starenja stanovništva⁷² u K-10 u 2022. g. iznosio je 201, što ukazuje na to da je populacija ušla u fazu intenzivnog starenja koja se odražava u rastućem udjelu starijih osoba zajedno sa padom udjela radno sposobnog stanovništva.

Stopa nataliteta u K-10 u 2022. g. iznosila je 4,3‰, a stopa opšteg mortaliteta 10,8‰. U 2022. godini broj živorođenih je i dalje manji od broja umrlih u kantonu.

Prirodni priraštaj⁷³ u K-10 u 2022. g. dalje ima negativan trend i u 2022. g., kako je prikazano na grafikonu 168., iznosio je -490. Stopa prirodnog priraštaja iznosila je -6,5‰ i nešto je viša u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila -9,2‰.

Vitalni indeks koji predstavlja odnos živorođenih i umrlih na 100 stanovnika u K-10 u 2022. godini iznosio je 85,7%. Opšta stopa fertiliteta iznosila je 19,9 i viša je u odnosu na prethodnu godinu (18,5).

⁷¹Procjene broja stanovnika za Federaciju BiH sa stanjem sredinom godine zasnivaju se na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine.

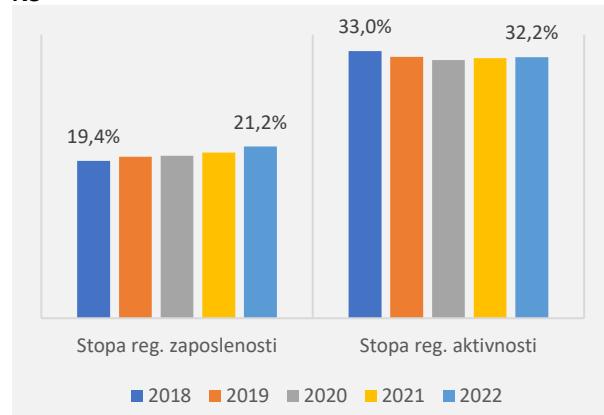
⁷²Indeks starenja predstavlja osnovni demografski pokazatelj odnosa broja osoba starijih od 60 godina i broja osoba mlađih od 20 godina. Indeks veći od 40 kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.

⁷³Prirodni priraštaj je razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba. Konačne godišnje podatke za prirodni priraštaj izračunao Federalni zavod za programiranje razvoja na osnovu podataka iz mjesecnih saopštenja o prirodnom kretanju stanovništva Federalnog zavoda za statistiku.

Stopa zaposlenosti⁷⁴ u K-10 u 2022. g. iznosila je 21,2%, što je za 0,8 p.p više u odnosu na prethodnu godinu ali ispod stope registrovane zaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 36,0%.

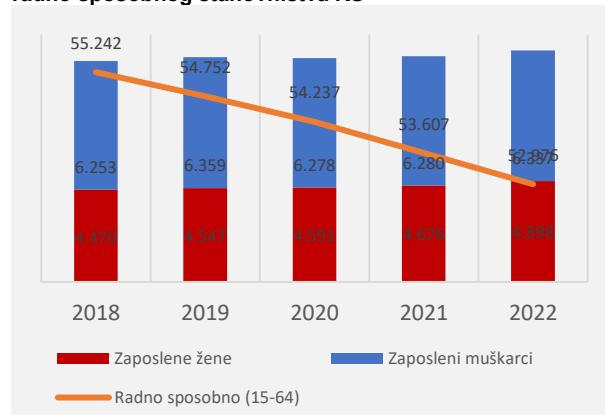
Stopa aktivnosti⁷⁵ u K-10 u 2022. g. iznosila je 32,2%, za 0,1 p.p. više u odnosu na prethodnu godinu i značajno je manja od registrovane stope aktivnosti u FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 55,5%.

Grafikon 170. Stope zaposlenosti i aktivnosti stanovništva KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 171. Prosječan broj zaposlenih žena, muškaraca i radno sposobnog stanovništva KS

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj radno sposobnog stanovništva (15-64), prema procjenama FZS⁷⁶, u K-10 sredinom 2022. godine iznosio je 52.976 i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 631 ili 1,2%. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj radno sposobnog stanovništva se prosječno godišnje smanjivao za 1,0%.

Prosječan broj zaposlenih osoba u K-10 u 2022. godini iznosio je 11.235 ili 2,1% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 171., 4.898 ili 43,6% je zaposlenih žena. Broj zaposlenih osoba se povećao za 279 ili 2,6% u odnosu na 2021. godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj zaposlenih osoba se prosječno godišnje povećavao za 1,2%. Broj zaposlenih žena u 2022. g. se povećao za 222 ili 4,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U broju zaposlenih, posmatrano po djelatnostima u K-10 u 2022. g., najveće učešće imali su zaposleni u trgovini 16,4%, prerađivačkoj industriji 15,1%, te javnoj upravi, odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju 14,1%, dok je najmanje učešće zaposlenih zabilježeno u poslovanju nekretninama 0,1%, djelatnostima vađenja ruda i kamena 0,4%, te u informacijama i komunikacijama 0,6%. Od ukupnog broja zaposlenih u kantonu najviše žena zaposleno je u djelatnosti trgovine 8,7%, u obrazovanju 7,4%, javnoj upravi, odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju 6,3%, te u djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite 5,2%

Najveće povećanje broja zaposlenih po djelatnostima, zabilježeno je u prerađivačkoj industriji za 116 ili 7,4% i javnoj upravi, odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju za 91 ili 6,1%, te u informacijama i komunikacijama za 23 ili 48,9%, dok je najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu za 34 ili 2,5%, te prijevozu i skladištenju za 11 ili 3,3% u odnosu na 2021.g.

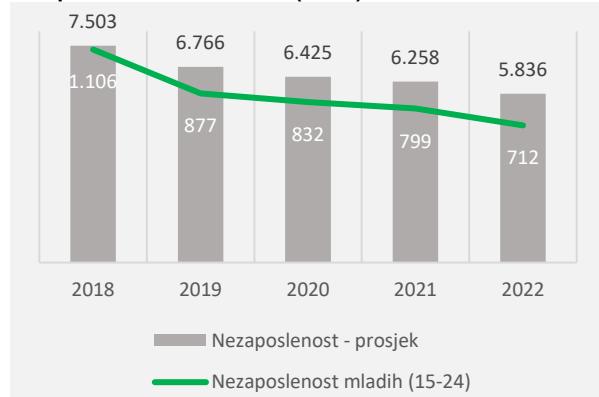
⁷⁴ Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stope zaposlenosti i stope aktivnosti pogledati na strani 8.

⁷⁵ Učešće radne snage(zaposleni + nezaposleni) ili aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu (15-64)

⁷⁶ib. (1)

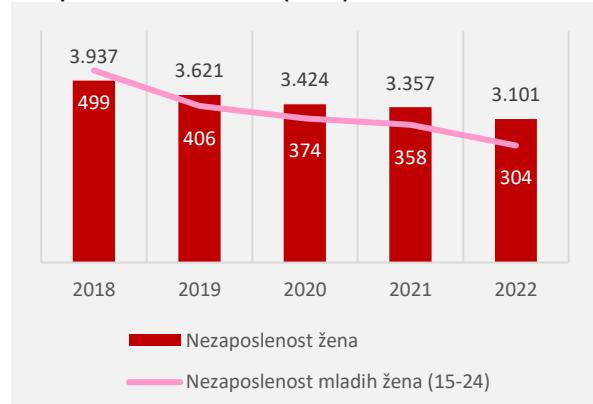
Prosječan broj nezaposlenih osoba u K-10 u 2022. g. iznosio je 5.836 ili 2,0% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u FBiH. Od tog broja, kao što je prikazano na grafikonu 173., 3.101 ili 53,1% je nezaposlenih žena. Broj nezaposlenih osoba se smanjio za 422 ili 6,7% u odnosu na 2021. g. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 6,1%. Broj nezaposlenih žena u 2022. g. manji je za 256 ili 7,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 172. Prosječan broj nezaposlenih osoba i nezaposlenih mladih osoba (15-24) K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 173. Prosječan broj nezaposlenih žena i nezaposlenih mladih žena (15-24) K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prosječan broj nezaposlenih mladih osoba (15-24 godine) u K-10 u 2022. g. iznosio je 712 i manji je za 87 nezaposlenih osoba ili 10,9% u odnosu na prethodnu godinu. Udio nezaposlenih mladih osoba u 2022. g. iznosi 12,2% u ukupnoj nezaposlenosti kantona. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj nezaposlenih mladih osoba se prosječno godišnje smanjivao za 10,4%. Broj nezaposlenih mladih žena (15-24 godina) kako je prikazano na grafikonu 173., iznosio je 304 i manji je za 54 ili 15,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stopa nezaposlenosti u K-10 u 2022. g., prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih u odnosu na radnu snagu, iznosila je 34,2% što je manje za 2,2 p.p u odnosu na prethodnu godinu, i niža je od stope registrovane nezaposlenosti FBiH za posmatranu godinu koja je iznosila 35,1%.

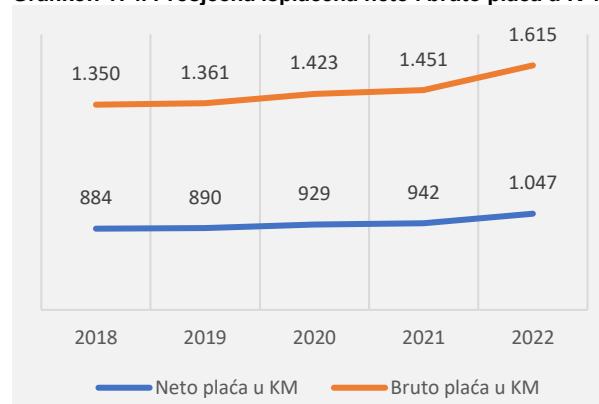
Posmatrano po kvalifikacijama od prosječnog broja nezaposlenih registriranih osoba u K-10 u 2022. g. 4.346 (74,5%) osoba je sa nekim nivoom stručne spreme, tzv. stručne osobe dok je 1.490 (25,5%) osoba bez stručne spreme. Među nezaposlenim osobama u K-10 u 2022. g. najviše je kvalifikovanih osoba – SSS (2.050 ili 35,1%), a najmanje nezaposlenih osoba je sa PKV kvalifikacijama (105 ili 1,8%). Među nezaposlenim ženama u K-10 najviše nezaposlenih žena je sa SSS kvalifikacijama 31,7%, dok je najmanje polukvalifikovanih nezaposlenih žena (67 ili 2,2%).

Najveće procentualno smanjenje nezaposlenosti prema stepenu stručnog obrazovanja u K-10 u 2022. g. zabilježeno je kod osoba sa VŠS kvalifikacijama za 17,6%.

Prosječna isplaćena neto plaća u K-10 u 2022. g. iznosila je 1.047 KM, što je više za 11,1% u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 94,0% prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022.g. neto plaća se prosječno godišnje povećavala za 4,3%.

Bruto plaća u K-10 u 2022.g. iznosila je 1.615 KM i viša je za 11,3% u odnosu na prethodnu godinu.

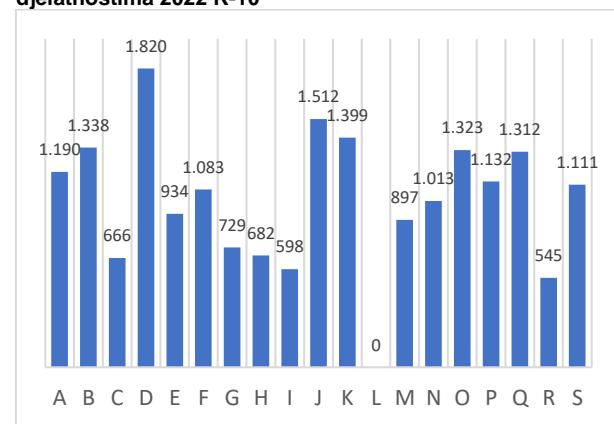
Grafikon 174. Prosječna isplaćena neto i bruto plaća u K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 175. Prosječna isplaćena neto plaća po djelatnostima 2022 K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Posmatrano po djelatnostima, najviša prosječna isplaćena neto plaća u K-10 u 2022. g. zabilježena je u djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom u iznosu od 1.820 KM, finansijskim djelatnostima u iznosu od 1.853 KM, te informacijama i komunikacijama u iznosu od 1.512 KM, dok su najniže neto plaće zabilježene u području umjetnosti, zabave i rekreacije od 545 KM, u djelatnostima hotelijerstva i ugostiteljstva u iznosu od 598 KM, te u prerađivačkoj industriji 666 KM.

Najveće prosječno povećanje neto plaće zabilježeno je u ostalim uslužnim djelatnostima za 57,8%, umjetnosti, zabavi i rekreaciji za 39,4% i prerađivačkoj za 25,4%, dok smanjenje neto plaće nije zabilježeno ni u jednom području djelatnosti.

U K-10 u 2022. g. ostvaren je pad **fizičkog obima industrijske proizvodnje** za 7,2% i u cijelosti se odnosi na prerađivačku industriju. Prema glavnim industrijskim grupacijama, najveći pad zabilježen je u intermedijarnim proizvodima za 8,4%.

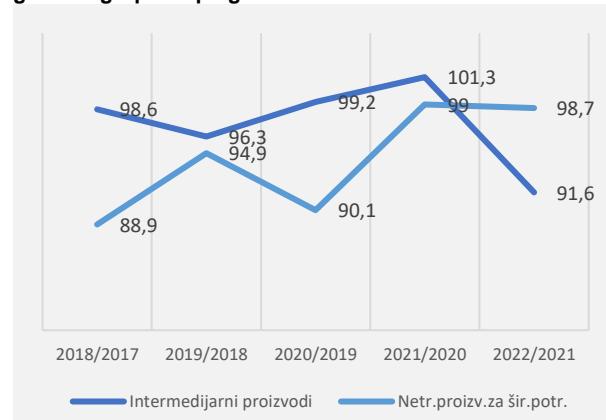
Grafikon 176. Izvorni indeksi industrijske proizvodnje u K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 177. Indeksi obima industrijske proizvodnje prema glavnim grupama po godinama u K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera u K-10 na kraju decembra 2022. g. iznosio je 7.180 ili 1,7% ukupnog broja penzionera u FBiH i čini 9,2% ukupnog stanovništva kantona. Broj penzionera u K-10 se povećao za 188 ili 2,7% u odnosu na prethodnu godinu. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. broj penzionera se prosječno godišnje povećavao za 1,7%.

Broj zaposlenih na jednog penzionera u K-10 na kraju 2022. g. iznosi 1,6 i ostao je nepromjenjen u posmatranom periodu.

Prosječna isplaćena penzija u K-10 na kraju 2022. g. iznosila je 483 KM što je više za 14,4% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna penzija K-10 je na nivou prosjeka FBiH. U posmatranom periodu 2018.-2022. g. isplaćena penzija se prosječno godišnje povećavala za 6,5%.

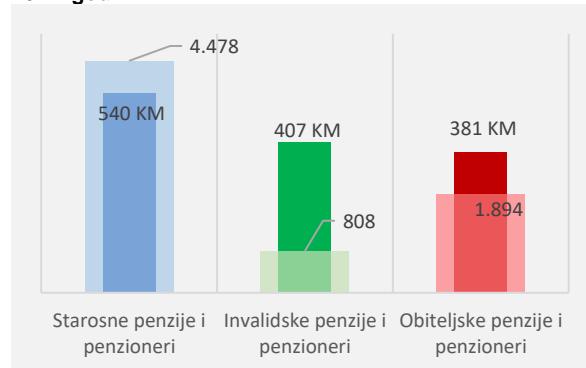
Grafikon 178. Prosječna isplaćena penzija i broj penzionera K-10

Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 179. Vrste penzionera i vrste penzija u K-10 u 2022. godini

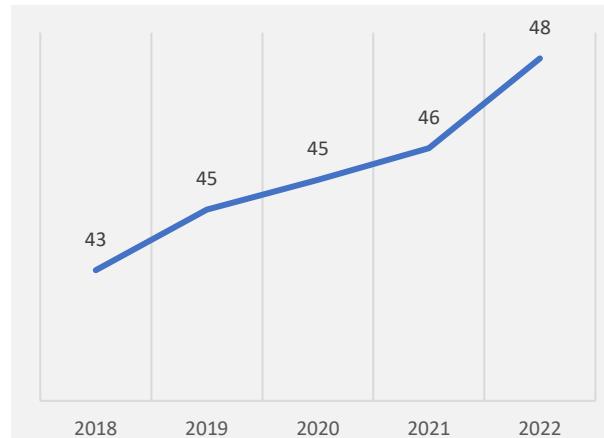
Izvor: (PIO/MIO Mostar 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kako je prikazano na grafikonu 179., broj korisnika starosne penzije u K-10 na kraju 2022. g. iznosio je 4.478 i povećao se za 5,3%. Broj korisnika invalidskih penzija iznosio 808 i manji je za 4,7% u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj korisnika obiteljskih penzija iznosio 1.894 i za 0,1% je veći u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan broj poslovnih subjekata u K-10 na kraju 2022. g. iznosio je 3.763 ili 3,1% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH, te je u odnosu na 2021. g. veći za 134 ili 3,7%. Kako je prikazano na grafikonu 180., na kraju 2022. g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 48.

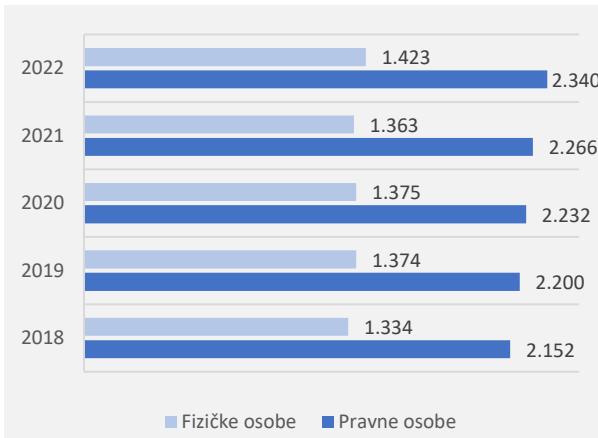
Grafikon 180. Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika po godinama u K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Grafikon 181. Broj pravnih i fizičkih osoba po godinama u K-10

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj pravnih osoba u K-10 na kraju 2022. g. iznosio je 2.340 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 74 ili 3,3%, sa udjelom u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u FBiH od 3,6%. U izvještajnoj godini godini najviše registrovanih pravnih lica gledano po djelatnostima bilo je u ostalim uslužnim djelatnostima 25,4%, trgovini 17,8%, te u prerađivačkoj industriji 12,6%, dok je najmanje u finansijskim djelatnostima 0,1%.

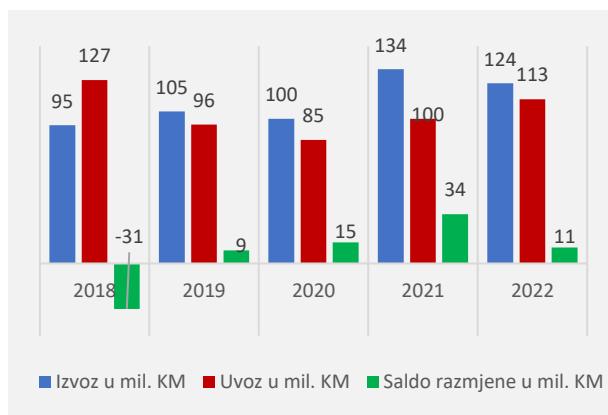
Broj fizičkih osoba – obrtnika u K-10 na kraju 2022. g. iznosio je 1.423 i u odnosu na prethodnu godinu je veći za 60 ili 4,4%, sa udjelom u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH od 2,6%. U posmatranoj godini najviše registrovanih fizičkih lica bilo je u djelatnostima smještaja (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 25,4%, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu 23,0%, te trgovini 19,7%.

Izvoz ostvaren u K-10 u 2022. g. iznosio je 124 mil. KM ili 1,0% ukupnog izvoza FBiH. Izvoz ostvaren u izvještajnoj godini je za 7,2% manji u odnosu na 2021. g.

Uvoz ostvaren u K-10 u 2022. g. iznosio je 113 mil. KM ili 0,6% ukupnog uvoza FBiH. i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 13,6%.

Trgovinski bilans u K-10 u 2022. g. zabilježio je deficit u iznosu od 11 mil. KM sa smanjenjem od 23 miliona (za 67,8%) u odnosu na prethodnu godinu. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom iznosio je 109,7% i manji je za 24,4 p.p. u odnosu na 2021. g.

Grafikon 182. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po godinama K-10

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje 2022)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 12. **Osnovni indikatori razvoja Federacije BiH i K-10 2021-2022**

Indikatori	Federacija BiH		Kanton-10		Učešće kantona u FBiH	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stanovništvo (proc.sred.god)	2.168.602	2.156.846	78.596	77.795	3,6%	3,6%
Indeks starenja stanovništva	122	127	190	201		
Stopa prirodnog priraštaja u %	-5,6	-3,1	-9,2	-6,5		
Stopa ukupnog fertiliteta u %	32,3	33,0	18,5	19,9		
Stopa registrovane zaposlenosti u %	35,0	36	20,4	21,2		
Stopa registrovane aktivnosti u %	55,8	55,5	32,1	32,2		
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.499.495	1.486.833	53.607	52.976	3,6%	3,6%
Prosječan broj zaposlenih osoba	525.397	535.665	10.956	11.235	2,1%	2,1%
Prosječan broj nezaposlenih osoba	311.679	289.912	6.258	5.836	2,0%	2,0%
Prosječan broj nezaposlenih mladih	41.055	33.736	799	712	1,9%	2,1%
Stopa registrovane nezaposlenosti u %	37,2	35,1	36,4	34,2		
Prosječna neto plaća u KM	996	1.114	942	1.047	94,6%	94,0%
Indeks industrijske proizvodnje	109,8	101,2	100,9	92,8		
Broj penzionera	429.545	434.167	6.992	7.180	1,6%	1,7%
Prosječna penzija u KM	428	483	422	483	98,6%	100,0%
Broj poslovnih subjekata	117.160	120.307	3.629	3.763	3,1%	3,1%
Izvoz robe - u 000 KM	9.571.099	12.106.706	134.025	124.446	1,4%	1,0%
Uvoz robe - u 000 KM	15.131.784	20.395.216	99.916	113.449	0,7%	0,6%
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.560.685	-8.288.510	34.109	10.997	-0,6%	-0,1%
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	63,3	59,4	134,1	109,7	212,1%	184,8%
Porezi na dohotke fizičkih lica u mil. KM	530	637	9	12	1,7%	1,9%
Porezi na dohotke P/C, u KM	245	296	117	149	47,8%	50,3%

Izvori podataka:

Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar. (2023). *Isplaćene mirovine/penzije iz redovite isplate*. Mostar: Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, Dubrovačka b.b., 88000 Mostar.

Federalni zavod za statistiku. (2022). Prirodno kretanje stanovništva. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku.

Federalni zavod za statistiku. (2022). *Procjena ukupnog broja stanovnika u Federaciji BiH, 2022, stanje sredina godine*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku.

Federalni zavod za statistiku. (2023). *Anketa o radnoj snazi FBiH za 2022*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku.

Porezna uprava Federacije BiH. (2023). *Porezi na dohotke fizičkih lica FBiH*. Sarajevo.

Uprava za indirektno oporezivanje. (2023). *Posredovanjem Agencije za statistiku FBiH*. Sarajevo.